

Forslag

til

Lov om kritiske enheders modstandsdygtighed¹

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Loven finder anvendelse på enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag 2, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på forhold omfattet af den nationale gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet).

Stk. 3. Loven finder ikke anvendelse på offentlige forvaltningsenheder, som udfører deres aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger.

Stk. 4. Vedkommende minister kan inden for sit område træffe afgørelse om helt eller delvist at undtage specifikke kritiske enheder, der udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, eller som udelukkende leverer tjenester til offentlige forvaltningsenheder, der er omfattet af stk. 3, fra bestemmelserne i §§ 4-9 og 15-17.

¹ Loven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), EU-Tidende 2022, nr. L 333 side 164. Direktivet er medtaget som bilag 1 til loven.

UDKAST

Stk. 5. For kritiske enheder i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur, jf. lovens bilag 2, finder bestemmelserne i §§ 4-9 og 15-17 ikke anvendelse.

Stk. 6. Vedkommende minister kan inden for sit område bestemme, at loven helt eller delvist ikke finder anvendelse på kritiske enheder, hvor sektorspecifikke EU-retsakter og eventuel national gennemførelse heraf har mindst samme virkning som de tilsvarende forpligtelser efter denne lov og regler udstedt i medfør af denne lov.

§ 2. I denne lov forstås ved:

- 1) **Hændelse:** En begivenhed, der har potentiale til i betydelig grad at forstyrre, eller som forstyrrer, leveringen af en væsentlig tjeneste.
- 2) **Kritisk infrastruktur:** Et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, eller en del af et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, som er nødvendig(t) for leveringen af en væsentlig tjeneste.
- 3) **Modstandsdygtighed:** En kritisk enheds evne til at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig og sikre genopretning efter en hændelse.
- 4) **Risiko:** Potentialet for tab eller forstyrrelse som følge af en hændelse, der skal udtrykkes som en kombination af størrelsen af et sådant tab eller en sådan forstyrrelse og sandsynligheden for, at hændelsen indtræffer.
- 5) **Risikovurdering:** Den samlede proces med henblik på at bestemme arten og omfanget af en risiko ved at identificere og analysere potentielle relevante trusler, sårbarheder og farer, der kunne føre til en hændelse, og ved at evaluere det potentielle tab eller den potentielle forstyrrelse af leveringen af en væsentlig tjeneste forårsaget af denne hændelse.
- 6) **Væsentlig tjeneste:** En tjeneste, der er afgørende for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner, økonomiske aktiviteter, folkesundhed, offentlig sikkerhed eller miljøet.

Kapitel 2 *Kritiske enheder*

Identifikation af kritiske enheder

§ 3. Vedkommende minister træffer inden for sit område afgørelse om identifikation og afidentifikation af kritiske enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag 2.

Stk. 2. Ved identifikation af kritiske enheder lægges der vægt på følgende:

- 1) Den nationale strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed.

UDKAST

- 2) Den nationale risikovurdering med henblik på identifikation af kritiske enheder.
- 3) Om enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester.
- 4) Om enheden opererer i og har sin kritiske infrastruktur beliggende på dansk territorium.
- 5) Om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning, jf. stk. 3, på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i sektorer omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), jf. lovens bilag 1, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester.

Stk. 3. Ved fastlæggelse af, om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning, jf. stk. 2, nr. 5, lægges der vægt på følgende:

- 1) Antal brugere, der er afhængige af den væsentlige tjeneste, som udbydes af den berørte enhed.
- 2) Omfanget af andre sektorer og delsektorer afhængighed af den pågældende væsentlige tjeneste.
- 3) Den indvirkning, som hændelser kan have med hensyn til omfang og varighed på økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, miljøet, den offentlige sikkerhed eller befolkningens sundhed.
- 4) Enhedens markedsandel på markedet for den eller de berørte væsentlige tjenester.
- 5) Det geografiske område, der kan blive berørt af en hændelse, herunder eventuel grænseoverskridende indvirkning.
- 6) Enhedens betydning med hensyn til at opretholde et tilstrækkeligt niveau for den væsentlige tjeneste under hensyntagen til tilgængelighed af alternative måder at levere denne væsentlige tjeneste på.

Stk. 4. Vedkommende minister kan kræve, at enheder fremlægger materiale og oplysninger, der er nødvendige for stillingtagen til, om en enhed skal identificeres som kritisk.

Stk. 5. Vedkommende minister orienterer inden for en måned efter identifikation efter stk. 1 enheden om dens forpligtelser, og om fra hvilken dato forpligtelserne finder anvendelse.

Stk. 6. Vedkommende minister kan inden for sit område fastsætte nærmere regler om identifikation af kritiske enheder.

Kritiske enheder af særlig europæisk betydning

§ 4. Kritiske enheder betragtes som kritiske enheder af særlig europæisk betydning, hvis de leverer de samme eller lignende væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater.

Stk. 2. Kritiske enheder skal underrette den relevante kompetente myndighed, såfremt de leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere

UDKAST

EU-medlemsstater. Enhederne skal i den forbindelse oplyse, hvilke væsentlige tjenester de leverer, samt hvilke EU-medlemsstater tjenesterne leveres til eller i.

Stk. 3. Den relevante kompetente myndighed underretter uden unødigt ophold en kritisk enhed om, at den er identificeret som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, om dens forpligtelser efter § 17 og om fra hvilken dato disse forpligtelser finder anvendelse.

Kritiske enheders risikovurdering

§ 5. Kritiske enheder skal foretage en risikovurdering med henblik på at vurdere alle relevante risici, der kan forstyrre leveringen af deres væsentlige tjenester.

Stk. 2. Risikovurderingen skal foretages på grundlag af den nationale risikovurdering og andre relevante informationskilder, og den skal tage højde for alle relevante naturlige og menneskeskabte risici, der kan føre til en hændelse. Risikovurderingen skal endvidere tage hensyn til det omfang i hvilket andre sektorer omfattet af CER-direktivet, jf. lovens bilag 1, afhænger af den kritiske enheds væsentlige tjeneste, og det omfang i hvilket den kritiske enhed afhænger af væsentlige tjenester, der leveres af andre enheder i andre sektorer omfattet af CER-direktivet, jf. lovens bilag 1, herunder i andre lande.

Stk. 3. Risikovurderingen skal opdateres, når det er nødvendigt, og mindst hvert fjerde år.

Stk. 4. Vedkommende minister kan inden for sit område fastsætte nærmere regler om kritiske enheders risikovurdering.

Kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger

§ 6. Kritiske enheder skal træffe passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre enhedernes modstandsdygtighed på grundlag af den nationale risikovurdering og den kritiske enheds egen risikovurdering, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for at:

- 1) Forhindre hændelser i at indtræffe under behørig hensyntagen til katastroferisikoreduktions- og klimatilpasningsforanstaltninger.
- 2) Sikre tilstrækkelig fysisk beskyttelse af enhedens lokaler og kritiske infrastruktur under behørig hensyntagen til f.eks. hegn, barrierer, værktøjer og rutiner til overvågning af perimetre, detektionsudstyr og adgangskontrol.
- 3) Reagere på, modstå og afbøde følgerne af hændelser under behørig hensyntagen til gennemførelsen af risiko- og krisestyringsprocedurer og -protokoller samt varslingsrutiner.

UDKAST

- 4) Sikre genopretning efter hændelser under behørig hensyntagen til forretningskontinuitetsforanstaltninger og identifikation af alternative forsyningskæder for at genoptage leveringen af væsentlige tjenester.
- 5) Sikre passende medarbejdersikkerhedsstyring under behørig hensyntagen til foranstaltninger såsom fastsættelse af kategorier af eget og eksternt personale, der udøver kritiske funktioner, fastlæggelse af adgangsbemyndigelser til lokaler, kritisk infrastruktur og følsomme oplysninger, fastsættelse af procedurer for baggrundskontrol jf. § 9 og udpegelse af kategorier af personer, som er forpligtet til at gennemgå en sådan baggrundskontrol, samt fastlæggelse af passende uddannelseskrav og kvalifikationer.
- 6) Øge bevidstheden blandt det relevante personale om de foranstaltninger, der er omhandlet i nr. 1-5, under behørig hensyntagen til kurser, informationsmateriale og øvelser.

Stk. 2. Kritiske enheder skal have og anvende en plan for modstandsdygtighed, der beskriver, hvilke foranstaltninger der er truffet i henhold til stk. 1.

Stk. 3. Vedkommende minister kan inden for sit område fastsætte nærmere regler om kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Kritiske enheders oplysnings- og underretningspligter

§ 7. Kritiske enheder skal udpege en kontaktperson og meddele relevante kontaktoplysninger til den relevante kompetente myndighed. Den kritiske enhed skal underrette den kompetente myndighed om ændringer i kontaktoplysningerne.

§ 8. Kritiske enheder skal underrette den relevante kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af enhedens væsentlige tjenester.

Stk. 2. Ved vurdering af en forstyrrelses omfang indgår navnlig:

- 1) Antallet og andelen af brugere, der er berørt af forstyrrelsen.
- 2) Forstyrrelsens varighed.
- 3) Det geografiske område, der er berørt af forstyrrelsen, idet der tages hensyn til, om det er et geografisk isoleret område.

Stk. 3. Underretninger efter stk. 1 skal indeholde alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for, at den kompetente myndighed kan forstå hændelsens art, årsag og mulige konsekvenser, herunder alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for at fastslå hændelsens eventuelle grænseoverskridende indvirkning.

Stk. 4. Underretningen skal ske uden unødigt ophold og, medmindre det operationelt ikke er muligt, senest 24 timer efter, at den kritiske enhed er blevet opmærksom på hændelsen. Den kritiske enhed skal på anmodning fra den kompetente myndighed sende en detaljeret rapport til den kompetente myndighed senest en måned efter hændelsen.

UDKAST

Stk. 5. Den kompetente myndighed giver snarest muligt efter modtagelse af en underretning efter stk. 1 den berørte kritiske enhed relevante opfølgende oplysninger, herunder oplysninger, som kan understøtte en effektiv reaktion fra den kritiske enhed på den pågældende hændelse.

Stk. 6. Den kompetente myndighed kan orientere offentligheden om en hændelse, hvis det vil være i offentlighedens interesse.

Stk. 7. Vedkommende minister kan inden for sit område fastsætte nærmere regler om vurderingen af en forstyrrelses omfang efter stk. 2 og de oplysninger, der skal indgå i en underretning efter stk. 3.

Baggrundskontrol af personer

§ 9. Vedkommende minister kan inden for sit område efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om, på hvilke betingelser kritiske enheder kan få foretaget baggrundskontrol af personer med henblik på at vurdere en potentiel sikkerhedsrisiko for enheden. Baggrundskontrollen kan angå personer, der:

- 1) Varetager følsomme funktioner i eller til fordel for en kritisk enhed, navnlig vedrørende den kritiske enheds modstandsdygtighed.
- 2) Er bemyndiget til at få direkte adgang eller fjernadgang til en kritisk enheds lokaler, oplysninger eller kontrolsystemer, herunder i forbindelse med den kritiske enheds sikkerhed.
- 3) Overvejes ansat i stillinger, der indebærer opgavevaretagelse efter nr. 1 og 2.

Kapitel 3

Videregivelse af oplysninger, digital kommunikation og gennemførelsesretsakter

§ 10. De relevante myndigheder kan videregive oplysninger til andre medlemsstaters myndigheder og til institutioner i Den Europæiske Union for at varetage de opgaver, som følger af denne lov eller CER-direktivet.

§ 11. De forpligtelser, der er fastsat i denne lov eller i regler udstedt i medfør af loven, omfatter ikke meddelelse af oplysninger, hvis videregivelse ville stride mod væsentlige interesser af hensyn til den nationale sikkerhed, offentlige sikkerhed eller forsvar.

Stk. 2. Oplysninger, der modtages eller hidrører fra myndigheder i andre EU-medlemsstater, behandles som fortrolige, såfremt den afgivende myndighed betragter oplysningerne som fortrolige i henhold til EU-regler eller nationale regler.

UDKAST

§ 12. Vedkommende minister kan inden for sit område fastsætte regler, som er nødvendige for at gennemføre retsakter udstedt af Europa-Kommissionen i medfør af CER-direktivet.

§ 13. Vedkommende minister kan inden for sit område fastsætte regler om digital kommunikation, herunder om anvendelsen af bestemte it-systemer og særlige digitale formater samt digital signatur eller lignende.

Kapitel 4 *Tilsyn og håndhævelse*

§ 14. Vedkommende minister fastsætter inden for sit område regler om, hvilken myndighed der skal varetage funktionen som kompetent myndighed inden for en given sektor eller delsektor, jf. lovens bilag 2.

§ 15. Den kompetente myndighed fører på sit område tilsyn med overholdelsen af denne lov og regler udstedt i medfør af loven. Den kompetente myndighed kan som led i dette tilsyn:

- 1) Foretage inspektioner på stedet af den kritiske infrastruktur og de lokaler, som den kritiske enhed anvender til at levere sine væsentlige tjenester.
- 2) Foretage en audit af en kritisk enhed eller stille krav om, at enheden får et kvalificeret, uafhængigt organ til at foretage denne, og at resultaterne heraf stilles til rådighed for den kompetente myndighed.
- 3) Kræve at få udleveret oplysninger, der er nødvendige for at vurdere, hvorvidt de modstandsdygtighedsforanstaltninger, som den berørte enhed har indført, opfylder kravene i § 6.
- 4) Kræve at få adgang til data, dokumenter og oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af tilsynsopgaven.
- 5) Kræve at få udleveret dokumentation for faktisk gennemførelse af modstandsdygtighedsforanstaltninger, herunder resultaterne af en audit.

Stk. 2. Ved anvendelsen af tiltagene i stk. 1, nr. 3-5, skal den kompetente myndighed angive formålet med kravet og præcisere, hvilke oplysninger der kræves udleveret.

Stk. 3. Den kompetente myndighed kan stille nærmere krav til, hvordan og i hvilken form oplysningerne og materialet nævnt i stk. 1, nr. 3-5, skal afgives.

§ 16. Den kompetente myndighed kan påbyde en kritisk enhed at træffe nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe en konstateret overtrædelse af loven eller regler fastsat i medfør af loven.

UDKAST

§ 17. Kritiske enheder af særlig europæisk betydning, jf. § 4, skal give rådgivende EU-delegationer adgang til oplysninger, systemer og faciliteter, der vedrører levering af deres væsentlige tjenester, og som er nødvendige for at gennemføre den pågældende rådgivende aktivitet.

Kapitel 5

Straf

§ 18. Med bøde straffes den, der:

- 1) Overtræder § 4, stk. 2, § 5, stk. 1, 2 eller 3, § 6, stk. 1 eller 2, § 7, § 8, stk. 1, 3 eller 4, eller § 17.
- 2) Undlader at efterkomme krav efter § 3, stk. 4, eller § 15, stk. 1, nr. 2-5, eller stk. 3.
- 3) Undlader at efterkomme påbud efter § 16.
- 4) Hindrer den kompetente myndighed i at føre tilsyn efter § 15, stk. 1, nr. 1 og 2.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 3. I regler udstedt i medfør af loven kan der fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af regler udstedt i medfør af loven.

Kapitel 6

Ikrafttræden

§ 19. Loven træder i kraft den 1. marts 2025.

Kapitel 7

Territorialbestemmelser

§ 20. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU)
2022/2557**

af 14. december 2022

**om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets
direktiv 2008/114/EF**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE
UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,
særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale
parlamentar,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale
Udvalg ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kritiske enheder spiller som leverandører af væsentlige tjenester en
uundværlig rolle med hensyn til opretholdelse af vitale samfundsmæssige
funktioner eller økonomiske aktiviteter på det indre marked i en stadig
mere indbyrdes afhængig EU-økonomi. Det er derfor vigtigt at fastlægge
en EU-ramme med det formål at både styrke kritiske enheders mod-
standsdygtighed på det indre marked ved at fastsætte harmoniserede mi-
nimumsregler og bistå dem gennem sammenhængende og målrettede
støtte- og tilsynsforanstaltninger.

(2) Rådets direktiv 2008/114/EF ⁽⁴⁾ indeholder bestemmelser om en proce-
dure for udpegning af europæisk kritisk infrastruktur i energi- og trans-
portsektoren, hvis forstyrrelse eller ødelæggelse vil få betydelig grænse-
overskridende indvirkning på mindst to medlemsstater. Nævnte direktiv
fokuserer udelukkende på beskyttelse af sådan infrastruktur. Den evalu-
ering af direktiv 2008/114/EF, der blev foretaget i 2019, viste imidlertid,
at på grund af den stadig mere indbyrdes forbundne og grænseoverskri-
dende karakter af operationer, der anvender kritisk infrastruktur, er be-

UDKAST

skyttelsesforanstaltninger vedrørende individuelle aktiver i sig selv utilstrækkelige til at forhindre alle forstyrrelser. Det er derfor nødvendigt at ændre tilgangen til sikring af, at der tages bedre hensyn til risici, at kritiske enheders rolle og opgaver som leverandører af tjenester, der er væsentlige for det indre markeds funktion, defineres bedre og er sammenhængende, og at der vedtages EU-regler for at styrke kritiske enheders modstandsdygtighed. Kritiske enheder bør være i stand til at styrke deres evne til at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig til og komme på fode igen efter hændelser, der har potentiale til at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester.

- (3) Selv om en række foranstaltninger på EU-plan, såsom det europæiske program for beskyttelse af kritisk infrastruktur, og på nationalt plan har til formål at støtte beskyttelsen af kritisk infrastruktur i Unionen, bør der gøres mere for bedre at udstyre de enheder, der driver sådan infrastruktur, til at håndtere risiciene for deres drift, som kunne føre til forstyrrelse i leveringen af væsentlige tjenester. Der bør også gøres mere for bedre at udstyre sådanne enheder, da der foreligger et dynamisk trusselsbillede, der omfatter voksende hybride trusler og terrortrusler, og voksende indbyrdes afhængighed mellem infrastruktur og sektorer. Desuden er der en øget fysisk risiko som følge af naturkatastrofer og klimaændringer, hvilket intensiverer hyppigheden og omfanget af ekstreme vejrforhold og medfører langsigtede ændringer i de gennemsnitlige klimaforhold, der kan reducere visse infrastrukturtypers kapacitet, effektivitet og levetid, hvis foranstaltninger til klimatilpasning ikke er på plads. Endvidere er det indre marked kendetegnet ved fragmentering med hensyn til identifikation af kritiske enheder, fordi relevante sektorer og kategorier af enheder ikke anerkendes konsekvent som kritiske i alle medlemsstaterne. Dette direktiv bør derfor opnå et solidt harmoniseringsniveau med hensyn til de sektorer og kategorier af enheder, der er omfattet af dets anvendelsesområde.
- (4) Visse sektorer af økonomien, såsom energi- og transportsektorerne, er allerede reguleret gennem sektorspecifikke EU-retsakter, men disse retsakter indeholder bestemmelser, der kun vedrører visse aspekter af modstandsdygtigheden af enheder, som opererer inden for disse sektorer. For at håndtere modstandsdygtigheden af de enheder, der er kritiske for et velfungerende indre marked, på en omfattende måde skaber dette direktiv en overordnet ramme, der tager højde for kritiske enheders modstandsdygtighed over for alle farer, hvad enten de er naturlige eller menneskeskabte, hændelige eller tilsigtede.
- (5) Den voksende indbyrdes afhængighed mellem infrastruktur og sektorer er resultatet af et stadig mere grænseoverskridende og indbyrdes afhængigt net af tjenester, der anvender nøgleinfrastruktur i hele Unionen,

UDKAST

i sektorerne energi, transport, bankvæsen, drikkevand, spildevand, produktion, tilvirkning og distribution af fødevarer, sundhed, rummet, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur samt i visse aspekter af sektoren for offentlig forvaltning. Rumsektoren er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde med hensyn til levering af visse tjenester, der er afhængige af jordbaseret infrastruktur, som ejes, forvaltes og drives af enten medlemsstaterne eller private parter; derfor er infrastruktur, der ejes, forvaltes eller drives af eller på vegne af Unionen som led i dens rumprogram, ikke omfattet af dette direktivs anvendelsesområde.

Hvad angår energisektoren og navnlig metoderne til produktion og transmission af elektricitet (med hensyn til elforsyning), er det underforstået, at elproduktion, for så vidt det skønnes hensigtsmæssigt, kan inkludere eltransmissionsdele af kernekraftværker uden at inkludere de specifikt nukleare elementer, der er omfattet af traktater og EU-retten, herunder relevante EU-retsakter vedrørende kernekraft. Processen for identifikation af kritiske enheder i fødevarersektoren bør på passende vis afspejle det indre markeds karakter i denne sektor og de omfattende EU-regler vedrørende de generelle principper og krav for fødevareret og fødevarer-sikkerhed. For at sikre, at der er en forholdsmæssig tilgang og for på passende vis at afspejle disse enheders rolle og betydning på nationalt plan bør kritiske enheder derfor kun identificeres blandt fødevarer virksomheder, hvad enten de er med eller uden gevinst for øje, og uanset om de er offentlige eller private, som udelukkende beskæftiger sig med logistik, engrosdistribution og industriel produktion og tilvirkning i stor skala med en betydelig markedsandel som observeret på nationalt plan. Disse indbyrdes afhængighedsforhold betyder, at enhver forstyrrelse af væsentlige tjenester, selv en, der oprindeligt var begrænset til én enhed eller én sektor, kan have kaskadevirkninger mere generelt, hvilket potentielt kan føre til en vidtrækkende og langsigtet negativ indvirkning på leveringen af tjenester på hele det indre marked. Store kriser, såsom covid-19-pandemien, har vist, at vores stadig mere indbyrdes afhængige samfund er sårbare over for risici med stor indvirkning og lav sandsynlighed.

- (6) De enheder, der er involveret i levering af væsentlige tjenester, er i stigende grad underlagt forskellige krav i henhold til national ret. Det forhold, at nogle medlemsstater stiller mindre strenge sikkerhedskrav til disse enheder, fører ikke kun til forskellige grader af modstandsdygtighed, men risikerer også at have negativ indvirkning på opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner eller økonomiske aktiviteter i hele Unionen og fører til hindringer for et velfungerende indre marked. Investorer og virksomheder kan støtte sig til og stole på kritiske enheder, der er modstandsdygtige, og pålidelighed og tillid er hjørnestenene i et velfungerende indre marked. Enheder af samme type betragtes som kritiske i nogle medlemsstater, men ikke i andre, og de enheder, der er identificeret som kritiske, er underlagt forskellige krav i forskellige medlemsstater.

UDKAST

Dette medfører en yderligere og unødvendig administrativ byrde for virksomheder, der opererer på tværs af grænserne, navnlig for virksomheder, der er aktive i medlemsstater med strengere krav. En EU-ramme vil derfor også skabe lige konkurrencevilkår for kritiske enheder i hele Unionen.

- (7) Det er nødvendigt at fastsætte harmoniserede minimumsregler for at sikre leveringen af væsentlige tjenester på det indre marked, styrke kritiske enheders modstandsdygtighed og forbedre det grænseoverskridende samarbejde mellem kompetente myndigheder. Det er vigtigt, at disse regler er fremtidssikrede med hensyn til udformning og gennemførelse, samtidig med at der gives mulighed for den nødvendige fleksibilitet. Det er også afgørende at forbedre kritiske enheders kapacitet til at levere væsentlige tjenester i lyset af en række forskellige risici.
- (8) For at opnå en høj grad af modstandsdygtighed bør medlemsstaterne identificere kritiske enheder, som vil være underlagt specifikke krav og specifikt tilsyn og som vil ydes særlig støtte og vejledning over for alle relevante risici.
- (9) I betragtning af betydning af cybersikkerhed for kritiske enheders modstandsdygtighed og af hensyn til konsistens bør der i videst muligt omfang sikres en sammenhængende tilgang mellem dette direktiv og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555⁽⁶⁾. I lyset af cyberrisici's øgede hyppighed og særlige karakteristika pålægger direktiv (EU) 2022/2555 en lang række enheder omfattende krav for at sikre deres cybersikkerhed. Da cybersikkerhed behandles tilstrækkeligt i direktiv (EU) 2022/2555, bør de spørgsmål, der er omfattet af nævnte direktiv, udelukkes fra nærværende direktivs anvendelsesområde, uden at det berører den særlige ordning for enheder i sektoren for digital infrastruktur.
- (10) Hvor bestemmelser i sektorspecifikke EU-retsakter kræver, at kritiske enheder træffer foranstaltninger for at styrke deres modstandsdygtighed, og hvor disse krav er anerkendt af medlemsstaterne som svarende mindst til de tilsvarende forpligtelser i dette direktiv, bør de relevante bestemmelser i dette direktiv ikke finde anvendelse for at undgå dobbeltarbejde og unødvendige byrder. I så fald bør de relevante bestemmelser i sådanne EU-retsakter finde anvendelse. Hvis de relevante bestemmelser i dette direktiv ikke finder anvendelse, bør bestemmelserne om tilsyn og håndhævelse i dette direktiv heller ikke finde anvendelse.
- (11) Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes og deres myndigheders kompetencer med hensyn til administrativ autonomi eller deres ansvar for at varetage national sikkerhed og forsvar eller deres beføjelse til at varetage andre væsentlige statslige funktioner, navnlig vedrørende offentlig sikkerhed, territorial integritet og opretholdelse af lov og orden. Udelukkelsen af offentlige forvaltningsenheder fra dette direktivs anvendelsesområde bør gælde for enheder, hvis aktiviteter hovedsageligt

UDKAST

udføres på områderne national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger. Offentlige forvaltningsenheder, hvis aktiviteter kun er marginalt relateret til disse områder, bør dog være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Med henblik på dette direktiv anses enheder med reguleringsbeføjelser ikke for at udføre aktiviteter inden for retshåndhævelse, og de er derfor ikke på dette grundlag udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde. Offentlige forvaltningsenheder, der er etableret i fællesskab med et tredjeland i overensstemmelse med en international aftale, er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde. Dette direktiv finder ikke anvendelse på medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner i tredjelande.

Visse kritiske enheder udfører aktiviteter på områderne national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, eller leverer udelukkende tjenester til offentlige forvaltningsenheder, der hovedsageligt udfører aktiviteter på disse områder. I betragtning af medlemsstaternes ansvar for at varetage national sikkerhed og forsvar bør medlemsstater kunne beslutte, at kritiske enheders forpligtelser fastsat i dette direktiv helt eller delvist ikke finder anvendelse på disse kritiske enheder, hvis de tjenester, som de leverer, eller de aktiviteter, som de udfører, hovedsageligt vedrører områderne national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger. Kritiske enheder, hvis tjenester eller aktiviteter kun er marginalt relaterede til disse områder, bør stadig være omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Ingen medlemsstat bør være forpligtet til at meddele oplysninger, hvis videregivelse vil stride mod væsentlige interesser med hensyn til dens nationale sikkerhed. EU-regler eller nationale regler om beskyttelse af klassificerede informationer og hemmeligholdelsesaftaler er relevante.

- (12) For ikke at bringe national sikkerhed eller kritiske enheders sikkerhed og kommercielle interesser i fare bør adgang til samt udveksling og håndtering af følsomme oplysninger foregå med omtanke og med særlig vægt på de transmissionskanaler og lagringskapaciteter, der anvendes.
- (13) Med henblik på at sikre en samlet tilgang til kritiske enheders modstandsdygtighed bør hver medlemsstat have en strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed på plads («strategien»). Strategien bør fastsætte de strategiske mål og politikforanstaltninger, der skal gennemføres. Af hensyn til sammenhæng og effektivitet bør strategien udformes således, at de uden problemer kan integrere eksisterende politikker, og så vidt muligt bygge på eksisterende nationale og sektorspecifikke strategier, planer eller lignende dokumenter. For at opnå en sam-

UDKAST

let tilgang bør medlemsstaterne sikre, at deres strategier skaber en politikramme for øget koordinering mellem de kompetente myndigheder i henhold til dette direktiv og de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555 i forbindelse med udveksling af oplysninger om cybersikkerhedsrisici, cybertrusler og cyberhændelser og ikkecyberrisici, -trusler og -hændelser samt i forbindelse med udførelse af tilsynsopgaver. Når medlemsstaterne indfører deres strategier, bør medlemsstaterne tage behørigt hensyn til den hybride karakter af trusler mod kritiske enheder.

(14) Medlemsstaterne bør meddele Kommissionen deres strategier og væsentlige ajourføringer heraf, navnlig for at sætte Kommissionen i stand til at vurdere, om dette direktiv anvendes korrekt for så vidt angår politiktilgange til kritiske enheders modstandsdygtighed på nationalt plan. Strategierne vil, hvor det er nødvendigt, kunne meddeles som klassificerede informationer. Kommissionen bør udarbejde en sammenfattende rapport om de strategier, som medlemsstaterne har meddelt, der skal tjene som grundlag for udvekslinger med henblik på at identificere bedste praksis og spørgsmål af fælles interesse inden for rammerne af en Gruppe for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed. På grund af den følsomme karakter af de samlede oplysninger, der vil være indeholdt i den sammenfattende rapport, uanset om de er klassificerede eller ej, bør Kommissionen forvalte den sammenfattende rapport med et passende niveau af opmærksomhed med hensyn til kritiske enheders, medlemsstaters og Unionens sikkerhed. Den sammenfattende rapport og strategierne bør beskyttes mod ulovlige eller ondsindede handlinger og bør kun være tilgængelige for bemyndigede personer med henblik på at opfylde målene i dette direktiv. Meddelelsen af strategierne og væsentlige ajourføringer heraf bør også hjælpe Kommissionen med at forstå udviklingen i tilgangene til kritiske enheders modstandsdygtighed og bidrage til overvågningen af dette direktivs indvirkning og merværdi, som Kommissionen regelmæssigt skal gennemgå.

(15) Medlemsstaternes tiltag til at identificere og bidrage til at sikre kritiske enheders modstandsdygtighed bør følge en risikobaseret tilgang, hvor der fokuseres på de enheder, der er mest relevante for udførelsen af vitale samfundsmæssige funktioner eller økonomiske aktiviteter. For at sikre en sådan målrettet tilgang bør hver medlemsstat inden for en harmoniseret ramme foretage en vurdering af de relevante naturlige og menneskeskabte risici, herunder tværsektorielle eller grænseoverskridende risici, der vil kunne påvirke leveringen af væsentlige tjenester, herunder ulykker, naturkatastrofer, folkesundhedskriser såsom pandemier og hybride trusler eller andre antagonistiske trusler, herunder terrorhandling, kriminel infiltration og sabotage («medlemsstatsrisikovurdering»). Når medlemsstaterne foretager medlemsstatsrisikovurde-

UDKAST

ringer, bør de tage hensyn til andre generelle eller sektorspecifikke risikovurderinger, der er foretaget i henhold til andre EU-retsakter, og til omfanget af afhængighed mellem sektorer, herunder af sektorer i andre medlemsstater og tredjelande. Resultaterne af medlemsstatsrisikovurderinger bør anvendes til at identificere kritiske enheder og bistå disse enheder med at opfylde deres modstandsdygtighedskrav. Dette direktiv finder kun anvendelse på medlemsstater og kritiske enheder, der opererer i Unionen. Ikke desto mindre vil den ekspertise og viden, der genereres af kompetente myndigheder, navnlig gennem risikovurderinger, og af Kommissionen, navnlig gennem forskellige former for støtte og samarbejde, kunne anvendes, hvor det er relevant og i overensstemmelse med de gældende retlige instrumenter, til fordel for tredjelande, navnlig dem i Unionens umiddelbare nærområde, ved at bidrage til eksisterende samarbejde om modstandsdygtighed.

(16) For at sikre, at alle relevante enheder er omfattet af dette direktivs modstandsdygtighedskrav, og for at mindske forskellene i denne henseende er det vigtigt at fastsætte harmoniserede regler, der muliggør en konsekvent identifikation af kritiske enheder i hele Unionen, samtidig med at medlemsstaterne også får mulighed for i tilstrækkelig grad at afspejle disse enheders rolle og betydning på nationalt plan. Ved anvendelse af de kriterier, der er fastlagt i dette direktiv, bør hver medlemsstat identificere enheder, der leverer en eller flere væsentlige tjenester, og som opererer og har kritisk infrastruktur, der er beliggende på dens område. En enhed bør anses for at operere på en medlemsstats område, hvor den udfører de aktiviteter, der er nødvendige for den eller de pågældende væsentlige tjenester, og hvor enhedens kritiske infrastruktur, som anvendes til at levere den eller de pågældende tjenester, er beliggende. Hvis der ikke er nogen enhed, der opfylder disse kriterier i en medlemsstat, bør den pågældende medlemsstat ikke være forpligtet til at identificere en kritisk enhed i den tilsvarende sektor eller delsektor. Af hensyn til effektivitet, virkningsfuldhed, konsistens og retssikkerhed bør der fastsættes passende regler med hensyn til underretning af enheder om, at de er identificeret som kritiske enheder.

(17) Medlemsstaterne bør på en måde, der opfylder målene i dette direktiv, forelægge Kommissionen en liste over væsentlige tjenester, antallet af kritiske enheder, som er identificeret for hver sektor og delsektor anført i bilaget og for den eller de væsentlige tjenester, som hver enhed leverer, og såfremt sådanne anvendes, tærskler. Det bør være muligt at fremlægge tærskler som sådan eller i sammenfattet form, hvorved forstås, at oplysningerne kan gøres til genstand for en gennemsnitsberegning efter geografisk område, år, sektor, delsektor eller andre metoder og kan omfatte oplysninger om omfanget af de forelagte indikatorer.

UDKAST

(18) Der bør fastlægges kriterier for bestemmelse af betydningen af en forstyrrende virkning som følge af en hændelse. Disse kriterier bør være baseret på kriterierne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 ⁽⁶⁾ for at udnytte medlemsstaternes indsats for at identificere operatører af væsentlige tjenester som defineret i nævnte direktiv og de erfaringer, der er gjort i denne forbindelse. Større kriser, såsom covid-19-pandemien, har vist, hvor vigtigt det er at sørge for forsyningskædesikkerhed, og har påvist, hvordan forstyrrelse heraf kan have negativ økonomisk og samfundsmæssig indvirkning inden for en lang række sektorer og på tværs af grænserne. Medlemsstaterne bør derfor også i det omfang, det er muligt, overveje virkningerne på forsyningskæden, når de fastslår i hvilket omfang andre sektorer og delsektorer afhænger af de væsentlige tjenester, der udbydes af en kritisk enhed.

(19) I overensstemmelse med gældende EU-ret og national ret, herunder Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 ⁽⁷⁾, som fastlægger et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen, skal den potentielle trussel, som udenlandsk ejerskab af kritisk infrastruktur i Unionen udgør, anerkendes, idet tjenester, økonomien og EU-borgernes frie bevægelighed og sikkerhed er afhængige af velfungerende kritisk infrastruktur.

(20) I henhold til direktiv (EU) 2022/2555 skal enheder, der tilhører sektoren for digital infrastruktur, og som kunne betragtes som kritiske enheder i henhold til nærværende direktiv, træffe passende og forholdsmæssige tekniske, operationelle og organisatoriske foranstaltninger for at styre risiciene for sikkerheden i net- og informationssystemer samt underrette om væsentlige hændelser og cybertrusler. Da trusler mod sikkerheden i net- og informationssystemer kan have forskellig oprindelse, anvender direktiv (EU) 2022/2555 en tilgang, der omfatter alle farer, og som omfatter net- og informationssystemers modstandsdygtighed samt disse systemers fysiske komponenter og fysiske miljø.

Eftersom kravene i forbindelse hermed i direktiv (EU) 2022/2555 mindst svarer til de tilsvarende forpligtelser i nærværende direktiv, bør forpligtelserne i artikel 11 og kapitel III, IV og VI i nærværende direktiv ikke finde anvendelse på enheder, der tilhører sektoren for digital infrastruktur, for at undgå dobbeltarbejde og unødvendige administrative byrder. I betragtning af den betydning, som tjenester, der leveres af enheder, der tilhører den digitale infrastrukturektor, har for kritiske enheder, der tilhører alle andre sektorer, bør medlemsstaterne imidlertid på grundlag af kriterierne og ved anvendelse af proceduren i dette direktiv identificere enheder, der tilhører sektoren for digital infrastruktur, som kritiske enheder. Derfor bør strategierne, medlemsstatsrisikovurderingerne og støtteforanstaltningerne fastsat i dette direktivs kapitel II finde

UDKAST

anvendelse. Medlemsstaterne bør kunne vedtage eller opretholde bestemmelser i national ret for at opnå en højere grad af modstandsdygtighed for disse kritiske enheder, forudsat at disse bestemmelser er i overensstemmelse med gældende EU-ret.

(21) I EU-retten om finansielle tjenesteydelser fastsættes omfattende krav til finansielle enheder om at håndtere alle risici, som de står over for, herunder operationelle risici, og sikre forretningskontinuitet. Denne ret omfatter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 ⁽⁸⁾, (EU) nr. 575/2013 ⁽⁹⁾ og (EU) nr. 600/2014 ⁽¹⁰⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU ⁽¹¹⁾ og 2014/65/EU ⁽¹²⁾. Denne retlige ramme suppleres med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554 ⁽¹³⁾, som fastsætter krav til finansielle enheder om at styre risici i forbindelse med informations- og kommunikationsteknologi (IKT), herunder vedrørende beskyttelse af fysisk IKT-infrastruktur. Eftersom disse enheders modstandsdygtighed derfor er fuldt ud dækket, bør artikel 11 og kapitel III, IV og VI i dette direktiv ikke finde anvendelse på disse enheder for at undgå dobbeltarbejde og unødvendige administrative byrder.

I betragtning af den betydning, som tjenester, der leveres af enheder i den finansielle sektor, har for kritiske enheder, der tilhører alle andre sektorer, bør medlemsstaterne imidlertid på grundlag af kriterierne og ved anvendelse af proceduren i dette direktiv identificere enheder i den finansielle sektor som kritiske enheder. Derfor bør strategierne, medlemsstatsrisikovurderingerne og støtteforanstaltningerne fastsat i dette direktivs kapitel II finde anvendelse. Medlemsstaterne bør kunne vedtage eller opretholde bestemmelser i national ret for at opnå en højere grad af modstandsdygtighed for disse kritiske enheder, forudsat at disse bestemmelser er i overensstemmelse med gældende EU-ret.

(22) Medlemsstaterne bør udpege eller oprette myndigheder, der har kompetence til at føre tilsyn med anvendelsen af og om nødvendigt håndhæve reglerne i dette direktiv, og sikre, at disse myndigheder har tilstrækkelige beføjelser og ressourcer. I lyset af forskellene i nationale forvaltningsstrukturer, for at sikre allerede eksisterende sektorspecifikke ordninger eller EU-tilsyns- og reguleringsorganer og for at undgå dobbeltarbejde bør medlemsstaterne kunne udpege eller oprette mere end én kompetent myndighed. Hvis medlemsstaterne udpeger eller opretter mere end én kompetent myndighed, bør de klart afgrænse de berørte myndigheders respektive opgaver og sikre, at de samarbejder gnidningsløst og effektivt. Alle kompetente myndigheder bør også samarbejde mere generelt med andre relevante myndigheder, både på EU-plan og nationalt plan.

UDKAST

- (23) For at lette grænseoverskridende samarbejde og kommunikation og muliggøre en effektiv gennemførelse af dette direktiv bør hver medlemsstat, uden at dette berører kravene i sektorspecifikke EU-retsakter, udpege et centralt kontaktpunkt med ansvar for at koordinere spørgsmål vedrørende kritiske enheders modstandsdygtighed og grænseoverskridende samarbejde på EU-plan i denne henseende, hvis relevant inden for en kompetent myndighed. Hvert centralt kontaktpunkt bør holde kontakt med og koordinere kommunikationen, hvor det er relevant, med sin medlemsstats kompetente myndigheder, med andre medlemsstats centrale kontaktpunkter og med Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed.
- (24) De kompetente myndigheder i henhold til dette direktiv, og de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555, bør samarbejde og udveksle oplysninger om cybersikkerhedsrisici, cybertrusler og cyberhændelser og ikkecyberrisici, -trusler og -hændelser, som berører kritiske enheder, samt i forhold til relevante foranstaltninger, der er truffet af de kompetente myndigheder i henhold til nærværende direktiv og de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555. Det er vigtigt, at medlemsstaterne sikrer, at kravene i nærværende direktiv og i direktiv (EU) 2022/2555 gennemføres på en komplementær måde, og at kritiske enheder ikke pålægges en administrativ byrde, der går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målene i nærværende direktiv og nævnte direktiv.
- (25) Medlemsstaterne bør støtte kritiske enheder, herunder dem, der kan betegnes som små eller mellemstore virksomheder, med at styrke deres modstandsdygtighed i overensstemmelse med medlemsstaternes forpligtelser i dette direktiv, uden at dette berører de kritiske enheders eget retlige ansvar for at sikre en sådan opfyldelse, og i denne forbindelse hindre uforholdsmæssigt store administrative byrder. Medlemsstaterne vil navnlig kunne udvikle vejledningsmaterialer og -metoder, støtte tilrettelæggelse af øvelser for at afprøve kritiske enheders modstandsdygtighed og yde rådgivning og tilbyde uddannelse til personale i kritiske enheder. Hvor det er nødvendigt og begrundet i almene hensyn, kan medlemsstaterne stille finansielle ressourcer til rådighed og bør lette frivillig udveksling af oplysninger og udveksling af god praksis mellem kritiske enheder, uden at det berører anvendelsen af konkurrencereglerne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).
- (26) For at styrke modstandsdygtigheden af kritiske enheder, som er identificeret af medlemsstaterne, og for at mindske den administrative byrde for disse kritiske enheder bør de kompetente myndigheder konsultere hinanden, når det er hensigtsmæssigt, med henblik på at sikre en konsistent anvendelse af dette direktiv. Disse konsultationer bør indledes ef-

UDKAST

ter anmodning fra enhver interesseret kompetent myndighed og bør fokusere på at sikre en konvergerende tilgang til indbyrdes forbundne kritiske enheder, der anvender kritisk infrastruktur, som er fysisk sammenkoblet mellem to eller flere medlemsstater, og som tilhører de samme koncerner eller selskabsstrukturer, eller som er blevet identificeret i én medlemsstat og leverer væsentlige tjenester til eller i andre medlemsstater.

(27) Hvis bestemmelser i EU-retten eller national ret kræver, at kritiske enheder vurderer risici, der er relevante i forbindelse med dette direktiv, og træffer foranstaltninger for at sikre deres egen modstandsdygtighed, bør der tages tilstrækkeligt hensyn til disse krav med henblik på at føre tilsyn med kritiske enheders overholdelse af dette direktiv.

(28) Kritiske enheder bør have en omfattende forståelse af de relevante risici, som de er eksponeret for, og en pligt til at analysere disse risici. Med henblik herpå bør de foretage risikovurderinger, når det er nødvendigt i lyset af deres særlige omstændigheder og udviklingen af disse risici og under alle omstændigheder hvert fjerde år, for at vurdere alle relevante risici, der vil kunne forstyrre leveringen af deres væsentlige tjenester («kritiske enheders risikovurdering»). Hvor kritiske enheder har foretaget andre risikovurderinger eller udarbejdet dokumenter i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for deres risikovurdering, bør de kunne anvende disse vurderinger og dokumenter til at opfylde kravene i dette direktiv vedrørende kritiske enheders risikovurdering. En kompetent myndighed bør kunne erklære, at en eksisterende risikovurdering foretaget af en kritisk enhed, der behandler de relevante risici og det relevante omfang af afhængighed, helt eller delvist opfylder forpligtelserne i dette direktiv.

(29) Kritiske enheder bør træffe passende tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger, der står i et rimeligt forhold til de risici, som de står over for, for at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig til og komme på fode igen efter en hændelse. Mens kritiske enheder bør træffe disse foranstaltninger i overensstemmelse med dette direktiv, bør sådanne foranstaltningers nærmere enkeltheder og omfang afspejle de forskellige risici, som hver kritiske enhed har identificeret som led i sin risikovurdering, og de særlige forhold, der gør sig gældende for en sådan enhed, på en passende og forholdsmæssig måde. For at fremme en sammenhængende EU-tilgang bør Kommissionen efter høring af Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed vedtage ikkebindende retningslinjer for nærmere at præcisere disse tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger. Medlemsstaterne bør sikre, at hver kritisk enhed udpeger en forbindelsesofficer eller tilsvarende som kontaktpunkt for de kompetente myndigheder.

UDKAST

- (30) Af hensyn til effektivitet og ansvarlighed bør kritiske enheder under hensyntagen til de identificerede risici beskrive de foranstaltninger, som de træffer, med en detaljeringsgrad, som i tilstrækkelig grad når målene om effektivitet og ansvarlighed, i en plan for modstandsdygtighed eller i et eller flere dokumenter, der svarer til en plan for modstandsdygtighed, og anvende denne plan i praksis. Hvis en kritisk enhed allerede har truffet tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger og udarbejdet dokumenter i henhold til andre retsakter, der er relevante for modstandsdygtighedsstyrkende foranstaltninger i henhold til dette direktiv, bør den for at undgå dobbeltarbejde kunne anvende disse foranstaltninger og dokumenter til at opfylde kravene med hensyn til modstandsdygtighedsforanstaltninger i henhold til dette direktiv. For at undgå dobbeltarbejde bør en kompetent myndighed kunne erklære, at en kritisk enheds eksisterende modstandsdygtighedsforanstaltninger, der tager hånd om dens forpligtelse til at træffe tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger i henhold til dette direktiv, helt eller delvist opfylder kravene i dette direktiv.
- (31) I Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 725/2004 ⁽¹⁴⁾ og (EF) nr. 300/2008 ⁽¹⁵⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/65/EF ⁽¹⁶⁾ fastsættes krav til enheder i luftfarts- og søtransportsektoren med henblik på at forebygge hændelser forårsaget af ulovlige handlinger og modstå og afbøde følgerne af sådanne hændelser. Selv om de foranstaltninger, der kræves i henhold til nærværende direktiv, er bredere med hensyn til de risici, der håndteres, og de typer af foranstaltninger, der skal træffes, bør kritiske enheder i disse sektorer i deres plan for modstandsdygtighed eller tilsvarende dokumenter afspejle de foranstaltninger, der er truffet i henhold til disse andre EU-retsakter. Kritiske enheder skal også tage hensyn til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/96/EF ⁽¹⁷⁾, som indfører en vejnetvurdering med henblik på at kortlægge risiciene for ulykker og en målrettet trafiksikkerhedsinspektion med henblik på at afdække farlige forhold, mangler og problemer, som øger risikoen for ulykker og tilskadekomst, baseret på besigtigelse af eksisterende veje eller vejstrækninger. Sikring af kritiske enheders beskyttelse og modstandsdygtighed er af allerstørste betydning for jernbanesektoren, og kritiske enheder tilskyndes til at henvise til ikkebindende retningslinjer og dokumenter om god praksis, der er udarbejdet under sektorspecifikke arbejdsgange, såsom EU-sikkerhedsplatformen for jernbanepassagerer, der er oprettet ved Kommissionens afgørelse 2018/C 232/03 ⁽¹⁸⁾, når de gennemfører modstandsdygtighedsforanstaltninger i henhold til dette direktiv.
- (32) Risikoen for, at ansatte i kritiske enheder eller deres kontrahenter misbruger for eksempel deres adgangsret inden for den kritiske enheds organisation til at skade og forvolde skade, giver anledning til stigende

UDKAST

bekymring. Medlemsstaterne bør derfor angive de betingelser, på hvilke kritiske enheder i behørigt begrundede tilfælde og under hensyntagen til medlemsstatsrisikovurderinger har tilladelse til at indgive anmodninger om baggrundskontrol af personer, der tilhører specifikke kategorier af deres personale. Det bør sikres, at de relevante myndigheder vurderer sådanne anmodninger inden for en rimelig frist og behandler dem i overensstemmelse med national ret og nationale procedurer samt relevant og gældende EU-ret, herunder om beskyttelse af personoplysninger. For at bekræfte identiteten af en person, der er genstand for en baggrundskontrol, er det hensigtsmæssigt, at medlemsstaterne kræver et identitetsbevis, såsom et pas, et nationalt identitetskort eller en digital form for identifikation, i overensstemmelse med gældende ret.

Baggrundskontrol bør omfatte kontrol af strafferegistre for den pågældende person. Medlemsstaterne bør anvende det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre i overensstemmelse med procedurerne i Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA ⁽¹⁹⁾ og, hvor det er relevant og finder anvendelse, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/816 ⁽²⁰⁾ med henblik på indhentning af oplysninger fra andre medlemsstats strafferegistre. Medlemsstaterne kan også, hvor det er relevant og finder anvendelse, trække på anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II), der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1862 ⁽²¹⁾, efterretninger og alle andre tilgængelige objektive oplysninger, som måtte være nødvendige for at fastslå, om den berørte person er egnet til at beklæde den stilling, for hvilken den kritiske enhed har anmodet om en baggrundskontrol.

- (33) Der bør oprettes en mekanisme til underretning om visse hændelser for at gøre det muligt for de kompetente myndigheder at reagere hurtigt og hensigtsmæssigt på hændelser og danne sig et samlet overblik over indvirkningen, arten, årsagen og de mulige konsekvenser af hændelser, som kritiske enheder håndterer. Kritiske enheder bør uden unødigt ophold underrette de kompetente myndigheder om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester. Medmindre det operationelt ikke er muligt, bør kritiske enheder indgive en første underretning senest 24 timer efter, at de er blevet opmærksomme på en hændelse. Den første underretning bør kun indeholde de oplysninger, der er strengt nødvendige for at gøre den kompetente myndighed opmærksom på hændelsen og give den kritiske enhed mulighed for at søge bistand, hvis det er nødvendigt. En sådan underretning bør, hvor det er muligt, angive den formodede årsag til hændelsen. Medlemsstaterne bør sikre, at kravet om at foretage denne første underretning ikke afleder den kritiske enheds ressourcer fra aktiviteter vedrørende håndtering af hændelser, der bør prioriteres. Den første underretning bør, hvor det er relevant, efterfølges af en detaljeret rapport senest en måned efter hændelsen. Den detaljerede

UDKAST

rapport bør supplere den første underretning og give et mere fuldstændigt overblik over hændelsen.

- (34) Standardisering bør fortsat primært være en markedsstyret proces. Der kan imidlertid stadig være situationer, hvor det er hensigtsmæssigt at kræve overholdelse af specifikke standarder. Medlemsstaterne bør, hvor det er nyttigt, tilskynde til anvendelse af europæiske og internationale standarder og tekniske specifikationer af relevans for de sikkerheds- og modstandsdygtighedsforanstaltninger, som finder anvendelse på kritiske enheder.
- (35) Selv om kritiske enheder generelt opererer som en del af et stadig mere sammenkoblet net af tjenester og infrastruktur og ofte leverer væsentlige tjenester i mere end én medlemsstat, er nogle af disse kritiske enheder af særlig betydning for Unionen og dens indre marked, fordi de leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater og derfor vil kunne drage fordel af specifik støtte på EU-plan. Der bør derfor fastsættes regler om rådgivende missioner for sådanne kritiske enheder af særlig europæisk betydning. Disse regler berører ikke reglerne om tilsyn og håndhævelse i dette direktiv.
- (36) Efter en begrundet anmodning fra Kommissionen eller en eller flere medlemsstater, hvortil eller hvori en væsentlig tjeneste leveres, bør en medlemsstat, der har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som kritisk enhed, give Kommissionen visse oplysninger som fastsat dette direktiv, hvis der er behov for yderligere oplysninger for at kunne rådgive den kritiske enhed om opfyldelse af dens forpligtelser i henhold til dette direktiv eller vurdere, om den kritiske enhed af særlig europæisk betydning opfylder disse forpligtelser. Efter aftale med den medlemsstat, der har identificeret den kritiske enhed af særlig europæisk betydning som kritisk enhed, bør Kommissionen kunne tilrettelægge en rådgivende mission for at vurdere de foranstaltninger, som den pågældende enhed har truffet. For at sikre, at sådanne rådgivende missioner gennemføres korrekt, bør der fastsættes supplerende regler, navnlig for de rådgivende missioners tilrettelæggelse og gennemførelse, de opfølgende tiltag, der skal tages, og forpligtelserne for berørte kritiske enheder af særlig europæisk betydning. Rådgivende missioner bør, uden at det berører behovet for, at den medlemsstat, hvor en rådgivende mission gennemføres, og den berørte enhed overholder reglerne i dette direktiv, gennemføres i henhold til de detaljerede regler i den pågældende medlemsstats nationale ret, f.eks. om de præcise betingelser, der skal opfyldes for at få adgang til relevante lokaler eller dokumenter, og om domstolsprøvelse. Der vil, hvor det er relevant, kunne anmodes om specifik ekspertbistand til sådanne rådgivende missioner via Katastrofeberedskabskoordinationscentret, som er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1313/2013/EU ⁽²²⁾.

UDKAST

- (37) For at støtte Kommissionen og lette samarbejde mellem medlemsstaterne og udveksling af oplysninger, herunder bedste praksis, om spørgsmål vedrørende dette direktiv bør der nedsættes en Gruppe for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed som en ekspertgruppe i Kommissionen. Medlemsstaterne bør bestræbe sig på at sikre et effektivt samarbejde mellem de udpegede repræsentanter for deres kompetente myndigheder i Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed, herunder ved at udpege repræsentanter, der er sikkerhedsgodkendt, hvis det er relevant. Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed bør begynde at udføre sine opgaver så snart som muligt for at tilvejebringe yderligere midler til passende samarbejde i løbet af gennemførelsesperioden for dette direktiv. Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed bør indgå i et samspil med andre relevante sektorspecifikke ekspertgrupper.
- (38) Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed bør samarbejde med den samarbejdsgruppe, der er nedsat i henhold til direktiv (EU) 2022/2555, med henblik på at støtte en omfattende ramme for kritiske enheders cyber- og ikkecybermodstandsdygtighed. Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed og den samarbejdsgruppe, der er nedsat i henhold til direktiv (EU) 2022/2555, bør indgå i en regelmæssig dialog for at fremme samarbejde mellem de kompetente myndigheder i henhold til nærværende direktiv og de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555, og for at lette udveksling af oplysninger, navnlig om emner af relevans for begge grupper.
- (39) For at nå målene i dette direktiv, og uden at dette berører medlemsstaternes og kritiske enheders retlige ansvar for at sikre, at de respektive forpligtelser, der er fastsat heri, opfyldes, bør Kommissionen, hvor den finder det hensigtsmæssigt, støtte kompetente myndigheder og kritiske enheder med henblik på at lette opfyldelsen af deres respektive forpligtelser. Når Kommissionen yder støtte til medlemsstaterne og kritiske enheder ved opfyldelsen af forpligtelserne i henhold til dette direktiv, bør den tage udgangspunkt i eksisterende strukturer og værktøjer såsom dem inden for rammerne af EU-civilbeskyttelsesmekanismen, der blev oprettet ved afgørelse nr. 1313/2013/EU, og det europæiske referencenetværk for beskyttelse af kritisk infrastruktur. Den bør desuden orientere medlemsstaterne om midler, der er til rådighed på EU-plan, f.eks. inden for Fonden for Intern Sikkerhed, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1149 ⁽²³⁾, Horisont Europa, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 ⁽²⁴⁾, eller andre instrumenter, der er relevante for kritiske enheders modstandsdygtighed.
- (40) Medlemsstaterne bør sikre, at deres kompetente myndigheder har visse specifikke beføjelser til at sikre en korrekt anvendelse og håndhævelse af dette direktiv i forbindelse med kritiske enheder, når disse enheder

UDKAST

hører under deres jurisdiktion som fastsat i dette direktiv. Disse beføjelser bør navnlig omfatte beføjelse til at foretage inspektioner og revision, til at føre tilsyn, til at kræve, at kritiske enheder fremlægger oplysninger og dokumentation vedrørende de foranstaltninger, som de har truffet for at opfylde deres forpligtelser, og, hvor det er nødvendigt, til at udstede påbud for at afhjælpe konstaterede overtrædelser. Når medlemsstaterne udsteder sådanne påbud, bør de ikke kræve foranstaltninger, der går ud over, hvad der er nødvendigt og rimeligt for at sikre, at den pågældende kritiske enhed opfylder forpligtelserne, navnlig under hensyntagen til overtrædelsens alvor og den pågældende kritiske enheds økonomiske formåen. Mere generelt bør disse beføjelser ledsages af passende og effektive garantier, der fastsættes i national ret i overensstemmelse med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Ved vurderingen af, om en kritisk enhed opfylder sine forpligtelser som fastsat i dette direktiv, bør de kompetente myndigheder i henhold til dette direktiv kunne anmode de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555 om at udøve deres tilsyns- og håndhævelsesbeføjelser over for en enhed i henhold til nævnte direktiv, som er identificeret som kritisk enhed i henhold til nærværende direktiv. De kompetente myndigheder i henhold til nærværende direktiv og de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555 bør samarbejde og udveksle oplysninger med henblik herpå.

- (41) For at dette direktiv kan anvendes på en effektiv og konsekvent måde, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF med henblik på at supplere dette direktiv ved at udarbejde en liste over væsentlige tjenester. Denne liste bør anvendes af kompetente myndigheder med henblik på at foretage medlemsstatsrisikovurderinger og identificere kritiske enheder i henhold til dette direktiv. I lyset af dette direktivs tilgang med minimumsharmonisering er denne liste ikkeudtømmende, og medlemsstaterne kan supplere den med yderligere væsentlige tjenester på nationalt plan for at tage hensyn til særlige nationale forhold i forbindelse med levering af væsentlige tjenester. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽²⁵⁾. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

UDKAST

- (42) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af dette direktiv bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 ⁽²⁶⁾.
- (43) Målene for dette direktiv, nemlig at sikre at tjenester, der er væsentlige for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner eller økonomiske aktiviteter, leveres uhindret på det indre marked, og at styrke modstandsdygtigheden af kritiske enheder, som leverer sådanne tjenester, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af foranstaltningens virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel 5, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (44) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er blevet hørt i overensstemmelse med artikel 42, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 ⁽²⁷⁾ og afgav udtalelse den 11. august 2021.
- (45) Direktiv 2008/114/EF bør derfor ophæves —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Ved dette direktiv:
 - a) fastsættes forpligtelser for medlemsstaterne til at træffe specifikke foranstaltninger med henblik på at sikre, at tjenester, der er væsentlige for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner eller økonomiske aktiviteter inden for anvendelsesområdet for artikel 114 i TEUF, leveres uhindret på det indre marked, navnlig forpligtelser til at identificere kritiske enheder og til at støtte kritiske enheder i at opfylde de forpligtelser, som de er pålagt
 - b) fastsættes forpligtelser for kritiske enheder med henblik på at styrke deres modstandsdygtighed og evne til at levere de i litra a) omhandlede tjenester på det indre marked
 - c) fastsættes regler for:

UDKAST

- i) tilsyn med kritiske enheder
 - ii) håndhævelse
 - iii) identifikation af kritiske enheder af særlig europæisk betydning og for rådgivende missioner for at vurdere de foranstaltninger, som sådanne enheder har truffet for at opfylde deres forpligtelser i henhold til kapitel III
- d) fastsættes fælles procedurer for samarbejde og rapportering med henblik på anvendelse af dette direktiv
- e) indføres foranstaltninger med henblik på at opnå en høj grad af modstandsdygtighed i kritiske enheder for at sikre levering af væsentlige tjenester i Unionen og forbedre det indre markeds funktion.
2. Dette direktiv finder ikke anvendelse på spørgsmål, der er omfattet af direktiv (EU) 2022/2555, jf. dog nærværende direktivs artikel 8. I lyset af forbindelsen mellem kritiske enheders fysiske sikkerhed og cybersikkerhed sikrer medlemsstaterne en koordineret gennemførelse af nærværende direktiv og direktiv (EU) 2022/2555.
3. Hvor bestemmelser i sektorspecifikke EU-retsakter kræver, at kritiske enheder træffer foranstaltninger for at styrke deres modstandsdygtighed, og hvor disse krav er anerkendt af medlemsstaterne som svarende mindst til de tilsvarende forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, finder de relevante bestemmelser i dette direktiv, herunder bestemmelsen om tilsyn og håndhævelse i kapitel VI, ikke anvendelse.
4. Uden at det berører artikel 346 i TEUF, udveksles oplysninger, der er fortrolige i henhold til EU-regler eller nationale regler, såsom regler om forretningshemmeligheder, kun med Kommissionen og andre relevante myndigheder i overensstemmelse med dette direktiv, hvor denne udveksling er nødvendig for anvendelsen af dette direktiv. De udvekslede oplysninger begrænses til, hvad der er relevant og forholdsmæssigt under hensyntagen til formålet med udvekslingen. Udvekslingen af oplysninger skal bevare de pågældende oplysningers fortrolighed og beskytte de kritiske enheders sikkerhed og kommercielle interesser, samtidig med at medlemsstaternes sikkerhed respekteres.
5. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes ansvar for at beskytte national sikkerhed og forsvar og deres beføjelse til at beskytte andre væsentlige statslige funktioner, herunder sikring af statens territoriale integritet og opretholdelse af lov og orden.
6. Dette direktiv finder ikke anvendelse på offentlige forvaltningsenheder, som udfører deres aktiviteter indenfor national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger.

UDKAST

7. Medlemsstaterne kan beslutte, at artikel 11 og kapitel III, IV og VI helt eller delvist ikke finder anvendelse på specifikke kritiske enheder, der udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, eller som udelukkende leverer tjenester til de offentlige forvaltningsenheder, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 6.

8. De forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, omfatter ikke meddelelse af oplysninger, hvis videregivelse ville stride mod væsentlige interesser med hensyn til medlemsstaternes national sikkerhed, offentlig sikkerhed eller forsvar.

9. Dette direktiv berører ikke EU-retten om beskyttelse af personoplysninger, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 ⁽²⁸⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF ⁽²⁹⁾.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »kritisk enhed«: en offentlig eller privat enhed, som er blevet identificeret af en medlemsstat i overensstemmelse med artikel 6 som tilhørende en af kategorierne anført i tredje kolonne i tabellen i bilaget
- 2) »modstandsdygtighed«: en kritisk enheds evne til at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig og komme på fode igen efter en hændelse
- 3) »hændelse«: en begivenhed, der har potentiale til i betydelig grad at forstyrre, eller som forstyrrer, leveringen af en væsentlig tjeneste, herunder når den påvirker de nationale systemer, der sikrer retsstatsprincippet
- 4) »kritisk infrastruktur«: et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, eller en del af et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, som er nødvendig(t) for leveringen af en væsentlig tjeneste
- 5) »væsentlig tjeneste«: en tjeneste, der er afgørende for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner, økonomiske aktiviteter, folkesundhed og offentlig sikkerhed eller miljøet
- 6) »risiko«: potentialet for tab eller forstyrrelse som følge af en hændelse, der skal udtrykkes som en kombination af størrelsen af et sådant tab eller en sådan forstyrrelse og sandsynligheden for, at hændelsen indtræffer
- 7) »risikovurdering«: den samlede proces med henblik på at bestemme arten og omfanget af en risiko ved at identificere og analysere potentielle relevante trusler, sårbarheder og farer, der kunne føre til en hændelse, og ved at evaluere det potentielle tab eller den potentielle forstyrrelse af leveringen af en væsentlig tjeneste forårsaget af denne hændelse

UDKAST

- 8) »standard«: en standard som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 ⁽³⁰⁾
- 9) »teknisk specifikation«: en teknisk specifikation som defineret i artikel 2, nr. 4), i forordning (EU) nr. 1025/2012
- 10) »offentlig forvaltningsenhed«: en enhed, der er anerkendt som sådan i en medlemsstat i overensstemmelse med national ret, med undtagelse af retsvæsenet, parlamenter og centralbanker, som opfylder følgende kriterier:
- a) den er oprettet med henblik på at opfylde almennyttige formål og har ikke industriel eller kommerciel karakter
 - b) den har status som juridisk person eller er ved lov berettiget til at handle på vegne af en anden enhed med status som juridisk person
 - c) den finansieres overvejende af statslige myndigheder eller af andre offentligretlige organer på centralt niveau, er underlagt ledelsestilsyn af disse myndigheder eller organer, eller har et administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan, hvor mere end halvdelen af medlemmerne udpeges af statslige myndigheder eller andre offentligretlige organer på centralt niveau
 - d) den har beføjelse til at rette administrative eller lovgivningsmæssige afgørelser til fysiske eller juridiske personer, der påvirker deres rettigheder i forbindelse med grænseoverskridende bevægelighed for personer, varer, tjenester eller kapital.

Artikel 3

Minimumsharmonisering

Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager eller oprettholder bestemmelser i national ret med henblik på at opnå et højere niveau for kritiske enheders modstandsdygtighed, forudsat at sådanne bestemmelser er i overensstemmelse med medlemsstaternes forpligtelser, der er fastsat i EU-retten.

KAPITEL II

NATIONALE RAMMER FOR KRITISKE ENHEDERS MODSTANDSDYGTIGHED

Artikel 4

Strategi for kritiske enheders modstandsdygtighed

1. Efter en høring, der i det omfang, det er praktisk muligt, er åben for relevante interessenter, vedtager hver medlemsstat senest den 17. januar

UDKAST

2026 en strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed («strategien»). Byggende på relevante eksisterende nationale og sektorspecifikke strategier, planer eller lignende dokumenter skal strategien indeholde strategiske mål og politikforanstaltninger med henblik på at opnå og opretholde en høj grad af modstandsdygtighed i kritiske enheder og mindst omfatte de sektorer, der er anført i bilaget.

2. Hver strategi skal mindst indeholde følgende elementer:

- a) strategiske mål og prioriteter med henblik på at styrke kritiske enheders overordnede modstandsdygtighed under hensyntagen til grænseoverskridende og tværsektoriel afhængighed og indbyrdes afhængighed
- b) en forvaltningsramme for at nå de strategiske mål og prioriteter, herunder en beskrivelse af roller og ansvarsområder for de forskellige myndigheder, kritiske enheder og andre parter, der er involveret i gennemførelsen af strategien
- c) en beskrivelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke kritiske enheders overordnede modstandsdygtighed, herunder en beskrivelse af risikovurderingen omhandlet i artikel 5
- d) en beskrivelse af den proces, hvorved kritiske enheder identificeres
- e) en beskrivelse af processen for støtte til kritiske enheder i overensstemmelse med dette kapitel, herunder foranstaltninger til styrkelse af samarbejdet mellem den offentlige sektor på den ene side og den private sektor og offentlige og private enheder på den anden side
- f) en liste over de vigtigste myndigheder og relevante interessenter, ud over kritiske enheder, der er involveret i gennemførelsen af strategien
- g) en politikramme for koordinering mellem de kompetente myndigheder i henhold til dette direktiv («de kompetente myndigheder») og de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555 med henblik på udveksling af oplysninger om cybersikkerhedsrisici, cybertrusler og cyberhændelser og ikkecyberrisici, -trusler og -hændelser samt udøvelse af tilsynsopgaver
- h) en beskrivelse af allerede indførte foranstaltninger, der har til formål at lette opfyldelsen af forpligtelser i henhold til dette direktivs kapitel III for små og mellemstore virksomheder i den i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF ⁽³¹⁾ anvendte betydning, som den pågældende medlemsstat har identificeret som kritiske enheder.

Efter en høring, der i det omfang, det er praktisk muligt, er åben for relevante interessenter, ajourfører medlemsstaterne deres strategier mindst hvert fjerde år.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen deres strategier og væsentlige ajourføringer heraf inden for tre måneder efter deres vedtagelse.

Artikel 5

Medlemsstaternes risikovurdering

1. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage en delegeret retsakt i overensstemmelse med artikel 23 senest den 17. november 2023 for at supplere dette direktiv ved at udarbejde en ikkeudtømmende liste over væsentlige tjenester i sektorerne og delsektorerne anført i bilaget. De kompetente myndigheder bruger denne liste over væsentlige tjenester til at foretage en risikovurdering (»medlemsstatsrisikovurdering«) senest den 17. januar 2026, når det er nødvendigt efterfølgende, og mindst hvert fjerde år. De kompetente myndigheder bruger medlemsstatsrisikovurderinger med henblik på at identificere kritiske enheder i overensstemmelse med artikel 6 og til at bistå disse kritiske enheder med at træffe foranstaltninger i henhold til artikel 13.

Medlemsstatsrisikovurderinger skal tage højde for de relevante naturlige og menneskeskabte risici, herunder af tværsektoriel eller grænseoverskridende karakter, ulykker, naturkatastrofer, folkesundhedskriser og hybride trusler eller andre antagonistiske trusler, herunder terrorhandlinger som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541 ⁽³²⁾.

2. Ved foretagelse af medlemsstatsrisikovurderinger tager medlemsstaterne mindst hensyn til følgende:

- a) den generelle risikovurdering, som foretages i henhold til artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1313/2013/EU
- b) andre relevante risikovurderinger, der foretages i overensstemmelse med kravene i de relevante sektorspecifikke EU-retsakter, herunder Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 ⁽³³⁾ og (EU) 2019/941 ⁽³⁴⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/60/EF ⁽³⁵⁾ og 2012/18/EU ⁽³⁶⁾
- c) de relevante risici som følge af omfanget af afhængighed mellem de sektorer, der er anført i bilaget, herunder som følge af omfanget af afhængighed af enheder beliggende i andre medlemsstater og tredjelande, og den indvirkning, som en betydelig forstyrrelse i en sektor kan have på andre sektorer, herunder eventuelle betydelige risici for borgerne og det indre marked
- d) eventuelle oplysninger om hændelser, der er underrettet om i overensstemmelse med artikel 15.

Med henblik på første afsnit, litra c), samarbejder medlemsstaterne med andre medlemsstaters og tredjelandes kompetente myndigheder, alt efter hvad der er relevant.

3. Medlemsstaterne stiller, hvor det er relevant gennem deres centrale kontaktpunkter, de relevante elementer i medlemsstatsrisikovurderinger til rådighed for de kritiske enheder, som de har identificeret i overensstemmelse

UDKAST

med artikel 6. Medlemsstaterne sikrer, at de oplysninger, der gives til de kritiske enheder, bistår dem med at foretage deres risikovurdering i henhold til artikel 12 og træffe foranstaltninger for at sikre deres modstandsdygtighed i henhold til artikel 13.

4. Inden for tre måneder efter at have foretaget en medlemsstatsrisikovurdering meddeler en medlemsstat Kommissionen relevante oplysninger om risikotyperne identificeret som følge af, og resultaterne af, denne medlemsstatsrisikovurdering pr. sektor og delsektor anført i bilaget.

5. Kommissionen udarbejder i samarbejde med medlemsstaterne en frivillig fælles rapporteringsmodel med henblik på overholdelse af stk. 4.

Artikel 6

Identifikation af kritiske enheder

1. Senest den 17. juli 2026 identificerer medlemsstaterne de kritiske enheder for sektorerne og delsektorerne anført i bilaget.

2. Når en medlemsstat identificerer kritiske enheder i henhold til stk. 1, tager den hensyn til resultaterne af dens medlemsstatsrisikovurdering og dens strategi og anvender alle følgende kriterier:

- a) enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester
- b) enheden opererer og dens kritiske infrastruktur er beliggende på denne medlemsstats område og
- c) en hændelse vil have betydelige forstyrrende virkninger som fastslået i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i sektorerne anført i bilaget, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester.

3. Hver medlemsstat opstiller en liste over de kritiske enheder, der er identificeret i henhold til stk. 2, og sikrer, at disse kritiske enheder inden for en måned efter denne identifikation underrettes om, at de er blevet identificeret som kritiske enheder. Medlemsstaterne orienterer disse kritiske enheder om deres forpligtelser i henhold til kapitel III og IV og om, fra hvilken dato disse forpligtelser finder anvendelse på dem, uden at det berører artikel 8. Medlemsstaterne orienterer kritiske enheder i sektorerne i punkt 3, 4 og 8 i tabellen i bilaget, om, at de ikke har nogen forpligtelser i henhold til kapitel III og IV, medmindre andet er fastsat i nationale foranstaltninger.

For de berørte kritiske enheder finder kapitel III anvendelse fra ti måneder efter datoen for underretningen omhandlet i dette stykkes første afsnit.

4. Medlemsstaterne sikrer, at deres kompetente myndigheder i henhold til dette direktiv underretter de kompetente myndigheder i henhold til direktiv

UDKAST

(EU) 2022/2555, om identiteten af de kritiske enheder, som de har identificeret i henhold til denne artikel, inden for en måned efter denne identifikation. Af underretningen skal det, hvor det er relevant, fremgå, at de pågældende kritiske enheder er enheder i sektorerne i punkt 3, 4 og 8 i tabellen i bilaget til nærværende direktiv, og ikke har nogen forpligtelser i henhold til nærværende direktivs kapitel III og IV.

5. Medlemsstaterne gennemgår, hvor det er nødvendigt og under alle omstændigheder mindst hvert fjerde år, listen over identificerede kritiske enheder omhandlet i stk. 3 og ajourfører, hvor det er relevant, denne. Hvis disse ajourføringer fører til identifikation af yderligere kritiske enheder, finder stk. 3 og 4 anvendelse for de yderligere kritiske enheder. Medlemsstaterne sikrer desuden, at enheder, der ikke længere identificeres som kritiske enheder som følge af en sådan ajourføring, rettidigt underrettes herom og om, at de ikke længere er omfattet af forpligtelserne i henhold til kapitel III fra datoen for modtagelsen af denne orientering.

6. Kommissionen udarbejder i samarbejde med medlemsstaterne henstillinger og ikkebindende retningslinjer for at bistå medlemsstaterne med at identificere kritiske enheder.

Artikel 7

Betydelig forstyrrende virkning

1. Ved fastlæggelsen af betydningen af en forstyrrende virkning som omhandlet i artikel 6, stk. 2, litra c), skal medlemsstaterne tage hensyn til følgende kriterier:

- a) antal brugere, der er afhængige af den væsentlige tjeneste, som udbydes af den berørte enhed
- b) omfanget af andre i bilaget anførte sektorer og delsektorer afhængighed af den pågældende væsentlige tjeneste
- c) den indvirkning, som hændelser kunne have med hensyn til omfang og varighed på økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, miljøet, den offentlige sikkerhed eller befolkningens sundhed
- d) enhedens markedsandel på markedet for den berørte væsentlige tjeneste eller de berørte væsentlige tjenester
- e) det geografiske område, der kunne blive berørt af en hændelse, herunder eventuel grænseoverskridende indvirkning, under hensyntagen til den sårbarhed, som er forbundet med den grad af afsondrethed, der kendetegner visse typer af geografiske områder, såsom øregioner, afsidesliggende regioner eller bjergområder
- f) enhedens betydning med hensyn til at opretholde et tilstrækkeligt niveau for den væsentlige tjeneste under hensyntagen til tilgængelighed af alternative måder at levere denne væsentlige tjeneste på.

UDKAST

2. Efter identifikationen af de kritiske enheder i henhold til artikel 6, stk. 1, sender hver medlemsstat uden unødigt ophold Kommissionen følgende oplysninger:

- a) en liste over væsentlige tjenester i pågældende medlemsstat, hvis der er yderligere væsentlige tjenester sammenlignet med den i artikel 5, stk. 1, omhandlede liste over væsentlige tjenester
- b) antallet af identificerede kritiske enheder for hver sektor og delsektor anført i bilaget og for hver væsentlig tjeneste
- c) eventuelle tærskler, der anvendes til at specificere et eller flere af kriterierne i stk. 1.

Tærskler som omhandlet i første afsnits litra c) kan forelægges som de er eller i aggregeret form.

Medlemsstaterne sender efterfølgende de i første afsnit omhandlede oplysninger, når det er nødvendigt, og mindst hvert fjerde år.

3. Kommissionen vedtager efter høring af Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed omhandlet i artikel 19 ikkebindende retningslinjer for at lette anvendelsen af kriterierne omhandlet i denne artikels stk. 1 under hensyntagen til de i denne artikels stk. 2 omhandlede oplysninger.

Artikel 8

Kritiske enheder i sektorerne bankvæsen, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur

Medlemsstaterne sikrer, at artikel 11 og kapitel III, IV og VI ikke finder anvendelse på kritiske enheder, som de har identificeret i sektorerne i punkt 3, 4 og 8 i tabellen i bilaget. Medlemsstaterne kan vedtage eller opretholde bestemmelser i national ret for at opnå et højere niveau for disse kritiske enheders modstandsdygtighed, forudsat at disse bestemmelser er i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Artikel 9

Kompetente myndigheder og centralt kontaktpunkt

1. Hver medlemsstat udpeger eller opretter en eller flere kompetente myndigheder, der er ansvarlige for korrekt anvendelse og, hvor det er nødvendigt, håndhævelse af reglerne fastsat i dette direktiv på nationalt plan.

For så vidt angår kritiske enheder i sektorerne i punkt 3 og 4 i tabellen i dette direktivs bilag, skal de kompetente myndigheder i princippet være de kompetente myndigheder, som er omhandlet i artikel 46 i forordning (EU) 2022/2554. For så vidt angår de kritiske enheder i den sektor, der er anført i punkt 8 i tabellen i bilaget til nærværende direktiv, skal de kompetente myndigheder i princippet være de kompetente myndigheder i henhold til direktiv

UDKAST

(EU) 2022/2555. Medlemsstaterne kan udpege en anden kompetent myndighed for sektorerne i punkt 3, 4 og 8 i tabellen i bilaget til nærværende direktiv i overensstemmelse med eksisterende nationale rammer.

Hvor medlemsstaterne udpeger eller opretter mere end én kompetent myndighed, skal de klart angive hver berørt myndigheds opgaver og sikre, at de samarbejder effektivt om at udføre deres opgaver i henhold til dette direktiv, herunder med hensyn til udpegelsen af et centralt kontaktpunkt og dets aktiviteter, der er omhandlet i stk. 2.

2. Hver medlemsstat udpeger eller opretter et centralt kontaktpunkt til at varetage en forbindelsesfunktion med henblik på at sikre grænseoverskridende samarbejde med de andre medlemsstaters centrale kontaktpunkter og Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed omhandlet i artikel 19 (»centralt kontaktpunkt«). Hvis det er relevant, udpeger en medlemsstat sit centrale kontaktpunkt inden for en kompetent myndighed. Hvis det er relevant, kan en medlemsstat bestemme, at dens centrale kontaktpunkt også udøver en forbindelsesfunktion med Kommissionen og sikrer samarbejde med tredjelande.

3. Senest den 17. juli 2028 og derefter hvert andet år forelægger de centrale kontaktpunkter en sammenfattende rapport for Kommissionen og for Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed omhandlet i artikel 19 om de underretninger, de har modtaget, herunder antallet af underretninger, arten af de hændelser, der er underrettet om, og de tiltag, der er taget i overensstemmelse med artikel 15, stk. 3.

Kommissionen udarbejder i samarbejde med Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed en fælles rapporteringsmodel. De kompetente myndigheder kan anvende denne fælles rapporteringsmodel på frivillig basis med henblik på at forelægge sammenfattende rapporter som omhandlet i første afsnit.

4. Hver medlemsstat sikrer, at dens kompetente myndighed og dets centrale kontaktpunkt har beføjelser og tilstrækkelige finansielle, menneskelige og tekniske ressourcer til på en virkningsfuld og effektiv måde at kunne udføre de opgaver, som de har fået pålagt.

5. Hver medlemsstat sikrer, at dens kompetente myndighed, når det er hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med EU-retten og national ret, hører og samarbejder med andre relevante nationale myndigheder, herunder myndigheder med ansvar for civilbeskyttelse, retshåndhævelse og beskyttelse af personoplysninger, samt med kritiske enheder og med relevante interesse-rede parter.

6. Hver medlemsstat sikrer, at dens kompetente myndighed i henhold til dette direktiv samarbejder og udveksler oplysninger med kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555 om cybersikkerhedsrisici, cybertrusler og cyberhændelser og ikkecyberrisici, -trusler og -hændelser,

UDKAST

som påvirker kritiske enheder, herunder med hensyn til relevante foranstaltninger, der træffes af dens kompetente myndighed og kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555.

7. Hver medlemsstat underretter Kommissionen om identiteten af den kompetente myndighed og det centrale kontaktpunkt inden for tre måneder efter udpegelsen eller oprettelsen af disse, samt om deres opgaver og ansvarsområder i henhold til dette direktiv, deres kontaktoplysninger og eventuelle efterfølgende ændringer heraf. Medlemsstaterne underretter Kommissionen, hvis de beslutter at udpege andre myndigheder end dem, der er omhandlet i stk. 1, andet afsnit, som de kompetente myndigheder for så vidt angår de kritiske enheder i sektorerne i punkt 3, 4 og 8 i tabellen i bilaget. Hver medlemsstat offentliggør identiteten af den kompetente myndighed og det centrale kontaktpunkt.

8. Kommissionen gør en liste over de centrale kontaktpunkter offentligt tilgængelig.

Artikel 10

Medlemsstaternes støtte til kritiske enheder

1. Medlemsstaterne støtter kritiske enheder med at styrke deres modstandsdygtighed. Denne støtte kan omfatte udvikling af vejledningsmaterialer og -metoder, støtte til tilrettelæggelse af øvelser for at afprøve deres modstandsdygtighed, og rådgivning og uddannelse af personale i kritiske enheder. Uden at dette berører gældende statsstøtteregler kan medlemsstaterne stille finansielle ressourcer til rådighed for kritiske enheder, hvor det er nødvendigt og begrundet i mål af samfundsmæssig interesse.

2. Hver medlemsstat sikrer, at dens kompetente myndighed samarbejder og udveksler oplysninger og god praksis med kritiske enheder i de sektorer, der er anført i bilaget.

3. Medlemsstaterne letter frivillig udveksling af oplysninger mellem kritiske enheder vedrørende spørgsmål, der er omfattet af dette direktiv, i overensstemmelse med EU-retten og national ret om navnlig klassificerede og følsomme informationer, konkurrence og beskyttelse af personoplysninger.

Artikel 11

Samarbejde mellem medlemsstaterne

1. Når det er relevant, konsulterer medlemsstaterne hinanden vedrørende kritiske enheder med henblik på at sikre en konsekvent anvendelse af dette direktiv. Sådanne konsultationer skal navnlig finde sted vedrørende kritiske enheder, der:

a) anvender kritisk infrastruktur, som er fysisk sammenkoblet mellem to eller flere medlemsstater

UDKAST

- b) er en del af selskabsstrukturer, som er sammenkoblet eller forbundet med kritiske enheder i en anden medlemsstat
- c) er blevet identificeret som kritiske enheder i en medlemsstat, og som leverer væsentlige tjenester til eller i andre medlemsstater.
2. De i stk. 1 omhandlede konsultationer tager sigte på at styrke kritiske enheders modstandsdygtighed og, hvor det er muligt, mindske disses administrative byrde.

KAPITEL III KRITISKE ENHEDERS MODSTANDSDYGTIGHED

Artikel 12

Kritiske enheders risikovurdering

1. Uanset fristen i artikel 6, stk. 3, andet afsnit, sikrer medlemsstaterne, at kritiske enheder inden for ni måneder efter modtagelsen af den i artikel 6, stk. 3, omhandlede underretning, når det er nødvendigt efterfølgende, og mindst hvert fjerde år, på grundlag af medlemsstatsrisikovurderinger og andre relevante informationskilder, foretager en risikovurdering for at vurdere alle relevante risici, der kunne forstyrre leveringen af deres væsentlige tjenester («kritiske enheders risikovurderinger«).

2. Kritiske enheders risikovurderinger skal tage højde for alle relevante naturlige og menneskeskabte risici, der kunne føre til en hændelse, herunder af tværsektoriel eller grænseoverskridende karakter, ulykker, naturkatastrofer, folkesundhedskriser og hybride trusler og andre antagonistiske trusler, herunder terrorhandlinger som fastsat i direktiv (EU) 2017/541. En kritisk enheds risikovurdering skal tage hensyn til det omfang andre sektorer anført i bilaget afhænger af den væsentlige tjeneste, der leveres af den kritiske enhed, og det omfang den kritiske enheds afhænger af væsentlige tjenester, der leveres af andre enheder i sådanne andre sektorer, herunder i nabomedlemsstater og tredjelande hvor det er relevant.

Hvor en kritisk enhed har foretaget andre risikovurderinger eller udarbejdet dokumenter i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for dens risikovurdering, kan den anvende disse vurderinger og dokumenter til at opfylde de krav, der er fastsat i denne artikel. Ved udøvelsen af sine tilsynsfunktioner kan den kompetente myndighed erklære, at en kritisk enheds eksisterende risikovurdering, som behandler de risici og det omfang af afhængighed, der er omhandlet i dette stykkes første afsnit, helt eller delvist opfylder forpligtelserne i henhold til denne artikel.

Artikel 13

Kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder træffer passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre deres modstandsdygtighed på grundlag af de relevante oplysninger, som medlemsstaterne har givet om medlemsstatsrisikovurderingen, og af resultaterne af de kritiske enheders risikovurderinger, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for at:

- a) forhindre hændelser i at indtræffe under behørig hensyntagen til katastroferisikoreduktions- og klimatilpasningsforanstaltninger
- b) sikre tilstrækkelig fysisk beskyttelse af deres lokaler og kritiske infrastruktur under behørig hensyntagen til f.eks. hegn, barrierer, værktøjer og rutiner til overvågning af perimetre, detektionsudstyr og adgangskontrol
- c) reagere på, modstå og afbøde følgerne af hændelser under behørig hensyntagen til gennemførelsen af risiko- og krisestyringsprocedurer og -protokoller samt varslingsrutiner
- d) sikre genopretning efter hændelser under behørig hensyntagen til forretningskontinuitetsforanstaltninger og identifikation af alternative forsyningskæder for at genoptage leveringen af væsentlige tjenester
- e) sikre passende medarbejdersikkerhedsstyring under behørig hensyntagen til foranstaltninger såsom fastsættelse af kategorier af personale, der udøver kritiske funktioner, fastlæggelse af adgangsrettigheder til lokaler, kritisk infrastruktur og følsomme oplysninger, fastsættelse af procedurer for baggrundskontrol i overensstemmelse med artikel 14 og udpegelse af kategorier af personer, som er forpligtet til at gennemgå sådanne baggrundskontrol, samt fastlæggelse af passende uddannelseskraav og kvalifikationer
- f) øge bevidstheden blandt det relevante personale om de foranstaltninger, der er omhandlet i litra a)-e), under behørig hensyntagen til uddannelseskurser, informationsmateriale og øvelser.

Med henblik på første afsnits litra e) sikrer medlemsstaterne, at kritiske enheder tager hensyn til eksterne tjenesteudbyderes personale, når der fastsættes kategorier af personale, som udøver kritiske funktioner.

2. Medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder har indført og anvender en plan for modstandsdygtighed eller et eller flere tilsvarende dokumenter, der beskriver foranstaltningerne truffet i henhold til stk. 1. Hvis kritiske enheder har udarbejdet dokumenter eller truffet foranstaltninger i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for foranstaltningerne omhandlet i stk. 1, kan de anvende disse dokumenter og foranstaltninger til at opfylde de krav, der er fastsat i denne artikel. Den kompetente myndighed kan ved udøvelsen af sine tilsynsfunktioner erklære, at en kritisk enheds eksisterende

UDKAST

modstandsdygtighedsstyrkende foranstaltninger, der på en passende og forholdsmæssig måde tager hånd om de tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger, som er omhandlet i stk. 1, helt eller delvist opfylder forpligtelserne i henhold til denne artikel.

3. Medlemsstaterne sikrer, at hver kritisk enhed udpeger en forbindelsesofficer eller tilsvarende som kontaktpunkt for de kompetente myndigheder.

4. Efter anmodning fra en medlemsstat, der har identificeret en kritisk enhed, og med samtykke fra den berørte kritiske enhed tilrettelægger Kommissionen rådgivende missioner i overensstemmelse med de ordninger, som er fastsat i artikel 18, stk. 6, 8 og 9, for at rådgive den kritiske enhed om opfyldelsen af dens forpligtelser i henhold til kapitel III. Den rådgivende mission aflægger rapport til Kommissionen, den pågældende medlemsstat og den berørte kritiske enhed om sine resultater.

5. Kommissionen vedtager efter høring af Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed omhandlet i artikel 19 ikkebindende retningslinjer for nærmere at præcisere de tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger, der kan træffes i henhold til denne artikels stk. 1.

6. Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastsætte de nødvendige tekniske og metodiske specifikationer vedrørende anvendelsen af de i denne artikels stk. 1 omhandlede foranstaltninger. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 24, stk. 2.

Artikel 14

Baggrundskontrol

1. Medlemsstaterne angiver, på hvilke betingelser en kritisk enhed i behørigt begrundede tilfælde og under hensyntagen til medlemsstatsrisikovurderingen har tilladelse til at indgive anmodninger om baggrundskontrol af personer, der:

a) varetager følsomme opgaver i eller til fordel for en kritisk enhed, navnlig vedrørende den kritiske enheds modstandsdygtighed

b) er bemyndiget til at få direkte adgang eller fjernadgang til en kritisk enheds lokaler, oplysninger eller kontrolsystemer, herunder i forbindelse med den kritiske enheds sikkerhed

c) overvejes ansat i stillinger, der hører under kriterierne i litra a) eller b).

2. Anmodningers som omhandlet i denne artikels stk. 1 vurderes inden for en rimelig frist og behandles i overensstemmelse med national ret og nationale procedurer samt relevant og gældende EU-ret, herunder forordning (EU) 2016/679 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU)

UDKAST

2016/680⁽³⁷⁾. Baggrundskontrol skal være forholdsmæssig og strengt begrænset til, hvad der er nødvendigt. Den foretages udelukkende med henblik på at vurdere en potentiel sikkerhedsrisiko for den berørte kritiske enhed.

3. En baggrundskontrol som omhandlet i stk. 1 skal mindst:

- a) bekræfte identiteten af den person, der er genstand for baggrundskontrollen
- b) kontrollere strafferegistrene for den pågældende person for så vidt angår lovovertrædelser, der ville være relevante for en bestemt stilling.

Når medlemsstater foretager baggrundskontrol, skal de anvende det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre i overensstemmelse med procedurerne i rammeafgørelse 2009/315/RIA og, hvor det er relevant og finder anvendelse, forordning (EU) 2019/816 med henblik på indhentning af oplysninger fra andre medlemsstaters strafferegistre. De centrale myndigheder omhandlet i artikel 3, stk. 1, i rammeafgørelse 2009/315/RIA og i artikel 3, nr. 5), i forordning (EU) 2019/816, besvarer anmodninger om sådanne oplysninger inden for ti arbejdsdage efter datoen for modtagelsen af anmodningen i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i rammeafgørelse 2009/315/RIA.

Artikel 15

Underretning om hændelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder uden unødigt ophold underretter den kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester. Medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder, med mindre det operationelt ikke er muligt, indgiver en første underretning senest 24 timer, efter at være blevet opmærksom på en hændelse, efterfulgt, hvor det er relevant, af en detaljeret rapport senest en måned derefter. Med henblik på at fastslå en forstyrrelses omfang tages navnlig følgende kriterier i betragtning:

- a) antallet og andelen af brugere, der er berørt af forstyrrelsen
- b) forstyrrelsens varigheden
- c) det geografiske område, der er berørt af forstyrrelsen, idet der tages hensyn til, om det er et geografisk isoleret område.

Hvor en hændelse har eller kunne have betydelig indvirkning på kontinuiteten i leveringen af væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, underretter de kompetente myndigheder i de medlemsstater, der er berørt af hændelsen, Kommissionen om en denne hændelse.

UDKAST

2. Underretninger som omhandlet i stk. 1, første afsnit, skal indeholde alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for, at den kompetente myndighed kan forstå hændelsens art, årsag og mulige konsekvenser, herunder alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for at fastslå hændelsens eventuelle grænseoverskridende indvirkning. Sådanne underretninger medfører ikke et øget ansvar for kritiske enheder.

3. På grundlag af oplysningerne leveret af en kritisk enhed i en underretning som omhandlet i stk. 1 orienterer den relevante kompetente myndighed via det centrale kontaktpunkt andre berørte medlemsstaters centrale kontaktpunkter, hvis hændelsen har eller kunne have betydelig indvirkning på kritiske enheder og kontinuiteten i leveringen af væsentlige tjenester til eller i en eller flere andre medlemsstater.

Centrale kontaktpunkter, der fremsender og modtager oplysninger i medfør af første afsnit, behandler i overensstemmelse med EU-retten eller national ret disse oplysninger på en måde, der respekterer deres fortrolighed og beskytter den berørte kritiske enheds sikkerhed og kommercielle interesser.

4. Så snart som muligt efter modtagelse af en underretning som omhandlet i stk. 1 giver den kompetente myndighed den berørte kritiske enhed relevante opfølgende oplysninger, herunder oplysninger, som kunne understøtte en effektiv reaktion fra denne kritiske enhed på den pågældende hændelse. Medlemsstaterne orienterer offentligheden, hvor de vurderer, at det vil være i offentlighedens interesse at gøre det.

Artikel 16

Standarder

For at fremme en konvergerende gennemførelse af dette direktiv, og hvor det er hensigtsmæssigt og uden at pålægge, eller diskriminere til fordel for, anvendelse af en bestemt type teknologi, tilskynder medlemsstaterne til anvendelsen af europæiske og internationale standarder og tekniske specifikationer af relevans for sikkerheds- og modstandsdygtighedsforanstaltninger, som finder anvendelse på kritiske enheder.

KAPITEL IV

KRITISKE ENHEDER AF SÆRLIG EUROPÆISK BETYDNING

Artikel 17

Identifikation af kritiske enheder af særlig europæisk betydning

1. En enhed betragtes som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, hvor den:

a) er blevet identificeret som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1

b) leverer de samme eller lignende væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater og

c) er blevet underrettet i henhold til nærværende artikels stk. 3.

2. Medlemsstaterne sikrer, at en kritisk enhed efter den i artikel 6, stk. 3, omhandlede underretning oplyser sin kompetente myndighed, hvis den leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater. I så fald sikrer medlemsstaterne, at den kritiske enhed oplyser sin kompetente myndighed om de væsentlige tjenester, den leverer til eller i disse medlemsstater, og om de medlemsstater hvortil eller hvori den leverer sådanne væsentlige tjenester. Medlemsstaterne underretter uden unødigt ophold Kommissionen om identiteten af sådanne kritiske enheder samt om de oplysninger de leverer i henhold til nærværende stykke.

Kommissionen konsulterer den kompetente myndighed i den medlemsstat, der identificerede en kritisk enhed som omhandlet i første afsnit, andre berørte medlemsstaters kompetente myndigheder og den pågældende kritiske enhed. Under disse konsultationer oplyser hver medlemsstat Kommissionen, såfremt den finder, at de tjenester, som leveres til denne medlemsstat af den kritiske enhed, er væsentlige tjenester.

3. Hvis Kommissionen på grundlag af de i denne artikels stk. 2 omhandlede konsultationer konstaterer, at den pågældende kritiske enhed leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, underretter Kommissionen den pågældende kritiske enhed gennem dennes kompetente myndighed om, at den anses for at være en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, og oplyser denne kritiske enhed om dens forpligtelser i henhold til dette kapitel og om, fra hvilken dato disse forpligtelser finder anvendelse på den. Når Kommissionen har oplyst den kompetente myndighed om sin beslutning om at betragte en kritisk enhed som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, videresender den kompetente myndighed uden unødigt ophold denne underretning til den pågældende kritiske enhed.

4. Dette kapitel finder anvendelse på den berørte kritiske enhed af særlig europæisk betydning fra datoen for modtagelse af den underretning, der er omhandlet i denne artikels stk. 3.

Artikel 18

Rådgivende missioner

1. Efter anmodning fra en medlemsstat, som har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1, tilrettelægger Kommissionen en rådgivende mission for at vurdere de foranstaltninger, som denne kritiske enhed har truffet for at opfylde sine forpligtelser i henhold til kapitel III.

UDKAST

2. På eget initiativ eller efter anmodning fra en eller flere medlemsstater, hvortil eller hvori den væsentlige tjeneste leveres, og forudsat at den medlemsstat, som har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1, giver sit samtykke dertil, tilrettelægger Kommissionen en rådgivende mission som omhandlet i nærværende artikels stk. 1.

3. Efter en begrundet anmodning fra Kommissionen eller en eller flere medlemsstater, hvortil eller hvori den væsentlige tjeneste leveres, giver den medlemsstat, som har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1, Kommissionen følgende:

- a) de relevante dele af den kritiske enheds risikovurdering
 - b) en oversigt over relevante foranstaltninger, der er truffet i overensstemmelse med artikel 13
 - c) tilsyns- eller håndhævelsestiltag, herunder vurderinger af overholdelse eller udstedte påbud, som den kompetente myndighed har taget i henhold til artikel 21 og 22 med hensyn til den pågældende kritiske enhed.
4. Den rådgivende mission aflægger inden for tre måneder efter afslutningen af den rådgivende mission rapport om sine resultater til Kommissionen, til den medlemsstat, der har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1, til de medlemsstater, hvortil eller hvori den væsentlige tjeneste leveres, og til den pågældende kritiske enhed.

De medlemsstater, hvortil eller hvori den væsentlige tjeneste leveres, analyserer den i første afsnit omhandlede rapport og rådgiver, hvor det er nødvendigt, Kommissionen om, hvorvidt den kritiske enhed af særlig europæisk betydning opfylder sine forpligtelser i henhold til kapitel III, og, hvis det er relevant, hvilke foranstaltninger der kunne træffes for at forbedre den pågældende kritiske enheds modstandsdygtighed.

Kommissionen meddeler på grundlag af den rådgivning, der er omhandlet i dette stykkes andet afsnit, den medlemsstat, som har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1, de medlemsstater, hvortil og hvori den væsentlige tjeneste leveres, og den pågældende kritiske enhed en udtalelse om, hvorvidt den pågældende kritiske enhed opfylder sine forpligtelser i henhold til kapitel III, og, hvis det er relevant, hvilke foranstaltninger der kunne træffes for at forbedre den pågældende kritiske enheds modstandsdygtighed.

Den medlemsstat, der har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1, sikrer, at dens kompetente myndighed og den berørte kritiske enhed tager hensyn til den i dette stykkes tredje afsnit omhandlede udtalelse, og giver Kommissionen og

UDKAST

de medlemsstater, hvortil eller hvori den væsentlige tjeneste leveres, oplysninger om de foranstaltninger, som den har truffet i medfør af denne udtalelse.

5. Hver rådgivende mission består af eksperter fra den medlemsstat, hvor den kritiske enhed af særlig europæisk betydning er beliggende, eksperter fra de medlemsstater, hvortil eller hvori den væsentlige tjeneste leveres, og repræsentanter for Kommissionen. Disse medlemsstater kan foreslå kandidater til at deltage i en rådgivende mission. Kommissionen udvælger og udnævner efter en konsultation med den medlemsstat, som har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1, medlemmerne af hver rådgivende mission i overensstemmelse med deres faglige kapacitet og sikrer, hvor det er muligt, en geografisk afbalanceret repræsentation fra alle disse medlemsstater. Når det er nødvendigt, skal medlemmerne af den rådgivende mission have gyldig og passende sikkerhedsgodkendelse. Kommissionen afholder omkostningerne i forbindelse med deltagelse i rådgivende missioner.

Kommissionen tilrettelægger programmet for hver rådgivende mission i samråd med medlemmerne af den pågældende rådgivende mission og efter aftale med den medlemsstat, som har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning som en kritisk enhed i henhold til artikel 6, stk. 1.

6. Kommissionen vedtager en gennemførelsesretsakt med regler for de proceduremæssige ordninger for anmodninger om tilrettelæggelse af rådgivende missioner, for behandling af sådanne anmodninger, for gennemførelse af og rapporter om rådgivende missioner og for behandling af meddelelsen om Kommissionens udtalelse omhandlet i denne artikels stk. 4, tredje afsnit, og om de foranstaltninger, der er truffet, under behørig hensyntagen til de pågældende oplysningers fortrolighed og kommercielle følsomhed. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 24, stk. 2.

7. Medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder af særlig europæisk betydning giver rådgivende missioner adgang til oplysninger, systemer og faciliteter, der vedrører levering af deres væsentlige tjenester, og som er nødvendige for at gennemføre den pågældende rådgivende mission.

8. Rådgivende missioner gennemføres i overensstemmelse med gældende national ret i den medlemsstat, hvor de finder sted, idet den pågældende medlemsstats ansvar for national sikkerhed og beskyttelse af sine sikkerhedsmæssige interesser respekteres.

9. Ved tilrettelæggelsen af rådgivende missioner tager Kommissionen hensyn til rapporter om eventuelle inspektioner foretaget af Kommissionen i henhold til forordning (EF) nr. 725/2004 og (EF) nr. 300/2008 og til rapporter om enhver overvågning, som Kommissionen har foretaget i henhold til direktiv 2005/65/EF vedrørende den berørte kritiske enhed.

10. Kommissionen orienterer Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed omhandlet i artikel 19, når der tilrettelægges en rådgivende mission. Den medlemsstat, hvor en rådgivende mission har fundet sted, og Kommissionen orienterer også Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed om den rådgivende missions vigtigste resultater og de indhøstede erfaringer med henblik på at fremme gensidig læring.

KAPITEL V SAMARBEJDE OG RAPPORTERING

Artikel 19

Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed

1. Der nedsættes hermed en Gruppe for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed. Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed støtter Kommissionen og letter samarbejdet mellem medlemsstaterne og udvekslingen af oplysninger om spørgsmål vedrørende dette direktiv.

2. Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed består af repræsentanter for medlemsstaterne og Kommissionen, hvor det er hensigtsmæssigt med en sikkerhedsgodkendelse. Hvor det er relevant for udførelsen af Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtigheds opgaver, kan den indbyde relevante interessenter til at deltage i sit arbejde. Hvis Europa-Parlamentet anmoder herom, kan Kommissionen indbyde eksperter fra Europa-Parlamentet til at deltage i møder i Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed.

Kommissionens repræsentant er formand for Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed.

3. Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed har følgende opgaver:

- a) at støtte Kommissionen med at bistå medlemsstaterne med at styrke deres kapacitet til at bidrage til at sikre kritiske enheders modstandsdygtighed i overensstemmelse med dette direktiv
- b) at analysere strategierne med henblik på at identificere bedste praksis med hensyn til strategierne
- c) at lette udveksling af bedste praksis med hensyn til medlemsstaternes identifikation af kritiske enheder i henhold til artikel 6, stk. 1, herunder vedrørende grænseoverskridende og tværsektoriel afhængighed og med hensyn til risici og hændelser
- d) hvis det er relevant, at bidrage med hensyn til spørgsmål vedrørende dette direktiv til dokumenter om modstandsdygtighed på EU-plan

UDKAST

- e) at bidrage til udarbejdelsen af de i artikel 7, stk. 3, og artikel 13, stk. 5, omhandlede retningslinjer og efter anmodning eventuelle delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til dette direktiv
 - f) at analysere de i artikel 9, stk. 3, omhandlede sammenfattende rapporter med henblik på at fremme udveksling af bedste praksis om de tiltag, der er taget i overensstemmelse med artikel 15, stk. 3
 - g) at udveksle bedste praksis vedrørende underretning om hændelser omhandlet i artikel 15
 - h) at drøfte de sammenfattende rapporter om rådgivende missioner og de indhøstede erfaringer i overensstemmelse med artikel 18, stk. 10
 - i) at udveksle oplysninger og bedste praksis om innovation, forskning og udvikling vedrørende kritiske enheders modstandsdygtighed i overensstemmelse med dette direktiv
 - j) hvis det er relevant, at udveksle oplysninger om spørgsmål vedrørende kritiske enheders modstandsdygtighed med relevante EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer.
4. Senest den 17. januar 2025 og derefter hvert andet år udarbejder Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed et arbejdsprogram vedrørende tiltag, der skal iværksættes for at gennemføre dens mål og opgaver. Dette arbejdsprogram skal være i overensstemmelse med målene i dette direktiv.
5. Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed mødes regelmæssigt og under alle omstændigheder mindst én gang om året med den samarbejdsgruppe, der er nedsat i henhold til direktiv (EU) 2022/2555, for at fremme og lette samarbejde og udveksling af oplysninger.
6. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, hvori der fastlægges proceduremæssige ordninger, som er nødvendige for Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtigheds funktion, med respekt af artikel 1, stk. 4. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 24, stk. 2.
7. Kommissionen forelægger Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed en sammenfattende rapport om de oplysninger, som medlemsstaterne har givet i henhold til artikel 4, stk. 3, og artikel 5, stk. 4, senest den 17. januar 2027, når det er nødvendigt efterfølgende, og mindst hvert fjerde år.

UDKAST

Artikel 20

Støtte fra Kommissionen til kompetente myndigheder og kritiske enheder

1. Kommissionen støtter, hvor det er relevant, medlemsstaterne og kritiske enheder med at opfylde deres forpligtelser i henhold til dette direktiv. Kommissionen udarbejder en oversigt på EU-plan over grænseoverskridende og tværsektorielle risici ved levering af væsentlige tjenester, tilrettelægger de i artikel 13, stk. 4, og artikel 18 omhandlede rådgivende missioner og letter udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og eksperter i hele Unionen.
2. Kommissionen supplerer medlemsstaternes aktiviteter som omhandlet i artikel 10 ved at udvikle bedste praksis, vejledningsmaterialer og –metoder, og grænseoverskridende uddannelsesaktiviteter og øvelser for at afprøve kritiske enheders modstandsdygtighed.
3. Kommissionen orienterer medlemsstaterne om de finansielle midler på EU-plan, der er til rådighed for medlemsstaterne til at styrke kritiske enheders modstandsdygtighed.

KAPITEL VI

TILSYN OG HÅNDHÆVELSE

Artikel 21

Tilsyn og håndhævelse

1. Med henblik på at vurdere, om de enheder, som medlemsstaterne har identificeret som kritiske enheder i henhold til artikel 6, stk. 1, opfylder forpligtelserne i dette direktiv, sikrer medlemsstaterne, at de kompetente myndigheder har beføjelser og midler til:
 - a) at foretage inspektioner på stedet af den kritiske infrastruktur og de lokaler, som den kritiske enhed anvender til at levere sine væsentlige tjenester, og eksternt tilsyn med de foranstaltninger, som kritiske enheder har truffet i overensstemmelse med artikel 13
 - b) at foretage eller kræve revision af kritiske enheder.
2. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder har beføjelser og midler til, hvor det er nødvendigt for udførelsen af deres opgaver i henhold til dette direktiv, at kræve, at enhederne i henhold til direktiv (EU) 2022/2555, som medlemsstaterne har identificeret som kritiske enheder i henhold til nærværende direktiv, inden for en rimelig tidsfrist, der fastsættes af disse myndigheder, giver:

UDKAST

- a) de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere, hvorvidt de foranstaltninger, der træffes af disse enheder for at sikre deres modstandsdygtighed, opfylder kravene i artikel 13
- b) dokumentation for faktisk gennemførelse af disse foranstaltninger, herunder resultaterne af en revision foretaget af en uafhængig og kvalificeret revisor udvalgt af denne enhed og foretaget på dennes regning.

Når der anmodes om disse oplysninger, angiver de kompetente myndigheder formålet med kravet og anfører, hvilke oplysninger der kræves.

3. Uden at det berører muligheden for at pålægge sanktioner i overensstemmelse med artikel 22, kan de kompetente myndigheder efter de i denne artikels stk. 1 omhandlede tilsynsforanstaltninger eller vurderingen af de i denne artikels stk. 2 omhandlede oplysninger pålægge de berørte kritiske enheder at træffe de nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe enhver konstateret overtrædelse af dette direktiv inden for en rimelig frist, der fastsættes af disse myndigheder, og give disse myndigheder oplysninger om de truffene foranstaltninger. Disse påbud skal navnlig tage hensyn til overtrædelsens grovhed.

4. Medlemsstaterne sikrer, at de i stk. 1, 2 og 3 omhandlede beføjelser kun kan udøves med forbehold af passende garantier. Disse garantier skal navnlig sikre, at en sådan udøvelse finder sted på en objektiv, gennemsigtig og forholdsmæssig måde, og at de berørte kritiske enheders rettigheder og legitime interesser såsom beskyttelse af forretningshemmeligheder garanteres behørigt, herunder deres ret til at blive hørt, til et forsvar og til effektive retsmidler ved en uafhængig domstol.

5. Medlemsstaterne sikrer, at en kompetent myndighed i henhold til dette direktiv, hvor den vurderer en kritisk enheds overholdelse i henhold til denne artikel, orienterer denne kompetente myndighed de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater i henhold til direktiv (EU) 2022/2555. Med henblik herpå sikrer medlemsstaterne, at kompetente myndigheder i henhold til nærværende direktiv kan anmode de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555 om at udøve deres tilsyns- og håndhævelsesbeføjelser over for en enhed i henhold til nævnte direktiv, som er identificeret som en kritisk enhed i henhold til nærværende direktiv. Med henblik herpå sikrer medlemsstaterne, at kompetente myndigheder i henhold til nærværende direktiv samarbejder og udveksler oplysninger med de kompetente myndigheder i henhold til direktiv (EU) 2022/2555.

Artikel 22

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale foranstaltninger, der er vedtaget i

UDKAST

medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne giver senest den 17. oktober 2024 Kommissionen meddelelse om disse regler og foranstaltninger, og underretter den straks om alle senere ændringer, der berører dem.

KAPITEL VII

DELEGEREDE RETSAKTER OG GENNEMFØRELSESAKTER

Artikel 23

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 5, stk. 1, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 16. januar 2023.
3. Den i artikel 5, stk. 1, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 5, stk. 1, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

UDKAST

Artikel 24

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

KAPITEL VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 25

Rapportering og evaluering

Senest den 17. juli 2027 forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, hvori vurderes det omfang, hvori de enkelte medlemsstater har truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at efterleve dette direktiv.

Kommissionen evaluerer regelmæssigt, hvorledes dette direktiv fungerer, og forelægger en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport skal navnlig vurdere dette direktivs merværdi, dets indvirkning med hensyn til at sikre kritiske enheders modstandsdygtighed, og hvorvidt bilaget til direktivet bør ændres. Kommissionen forelægger den første rapport senest den 17. juni 2029. Med henblik på rapportering i henhold til denne artikel tager Kommissionen hensyn til relevante dokumenter fra Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed.

Artikel 26

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 17. oktober 2024 de love og bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 18. oktober 2024.

2. De i stk. 1 omhandlede love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

Artikel 27

Ophævelse af direktiv 2008/114/EF

Direktiv 2008/114/EF ophæves med virkning fra den 18. oktober 2024.

UDKAST

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv.

Artikel 28

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 29

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.
Udfærdiget i Strasbourg, den 14. december 2022.

På Europa-Parlamentets vegne

R. METSOLA

Formand

På Rådets vegne

M. BEK

Formand

(¹) EUT C 286 af 16.7.2021, s. 170.

(²) EUT C 440 af 29.10.2021, s. 99.

(³) Europa-Parlamentets holdning af 22.11.2022 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 8.12.2022.

(⁴) Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EUT L 345 af 23.12.2008, s. 75).

(⁵) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktiv) (se side 80 i denne EUT).

(⁶) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 af 6. juli 2016 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer i hele Unionen (EUT L 194 af 19.7.2016, s. 1).

(⁷) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen (EUT L 79 I af 21.3.2019, s. 1).

(⁸) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 1).

UDKAST

- (⁹) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 1).
- (¹⁰) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 600/2014 af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 84).
- (¹¹) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 338).
- (¹²) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 349).
- (¹³) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor og om ændring af forordning (EF) nr. 1060/2009, (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 600/2014, (EU) nr. 909/2014 og (EU) 2016/1011 (se side 1 i denne EUT).
- (¹⁴) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 725/2004 af 31. marts 2004 om bedre sikring af skibe og havnefaciliteter (EUT L 129 af 29.4.2004, s. 6).
- (¹⁵) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 300/2008 af 11. marts 2008 om fælles bestemmelser om sikkerhed inden for civil luftfart og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2320/2002 (EUT L 97 af 9.4.2008, s. 72).
- (¹⁶) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/65/EF af 26. oktober 2005 om bedre havnesikring (EUT L 310 af 25.11.2005, s. 28).
- (¹⁷) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/96/EF af 19. november 2008 om forvaltning af vejinfrastrukturens sikkerhed (EUT L 319 af 29.11.2008, s. 59).
- (¹⁸) Kommissionens afgørelse af 29. juni 2018 om oprettelse af EU-sikkerhedsplatformen for togpassagerer 2018/C 232/03 (EUT C 232 af 3.7.2018, s. 10).
- (¹⁹) Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA af 26. februar 2009 om tilrettelæggelsen og indholdet af udvekslinger af oplysninger fra strafferegistre mellem medlemsstaterne (EUT L 93 af 7.4.2009, s. 23).
- (²⁰) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/816 af 17. april 2019 om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandsstatsborgere og statsløse personer (ECRIS-TCN) for at supplere det europæiske informations-system vedrørende strafferegistre, og om ændring af forordning (EU) 2018/1726 (EUT L 135 af 22.5.2019, s. 1).
- (²¹) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1862 af 28. november 2018 om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring og ophævelse af Rådets afgørelse 2007/533/RIA og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1986/2006 og Kommissionens afgørelse 2010/261/EU (EUT L 312 af 7.12.2018, s. 56).
- (²²) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1313/2013/EU af 17. december 2013 om en EU-civilbeskyttelsesmekanisme (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 924).

UDKAST

- (²³) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1149 af 7. juli 2021 om oprettelse af Fonden for Intern Sikkerhed (EUT L 251 af 15.7.2021, s. 94).
- (²⁴) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation — og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013 (EUT L 170 af 12.5.2021, s. 1).
- (²⁵) EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.
- (²⁶) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).
- (²⁷) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).
- (²⁸) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).
- (²⁹) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (Direktiv om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation) (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37).
- (³⁰) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1025/2012 af 25. oktober 2012 om europæisk standardisering, om ændring af Rådets direktiv 89/686/EØF og 93/15/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/9/EF, 94/25/EF, 95/16/EF, 97/23/EF, 98/34/EF, 2004/22/EF, 2007/23/EF, 2009/23/EF og 2009/105/EF og om ophævelse af Rådets beslutning 87/95/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1673/2006/EF (EUT L 316 af 14.11.2012, s. 12).
- (³¹) Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).
- (³²) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541 af 15. marts 2017 om bekæmpelse af terrorisme og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA og ændring af Rådets afgørelse 2005/671/RIA (EUT L 88 af 31.3.2017, s. 6).
- (³³) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsynings sikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010 (EUT L 280 af 28.10.2017, s. 1).
- (³⁴) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/941 af 5. juni 2019 om risikoberedskab i elsektoren og om ophævelse af direktiv 2005/89/EF (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 1).
- (³⁵) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/60/EF af 23. oktober 2007 om vurdering og styring af risikoen for oversvømmelser (EUT L 288 af 6.11.2007, s. 27).

UDKAST

(³⁶) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU af 4. juli 2012 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer og om ændring og efterfølgende ophævelse af Rådets direktiv 96/82/EF (EUT L 197 af 24.7.2012, s. 1).

(³⁷) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 89).

BILAG

SEKTORER, DELSEKTORER OG ENHEDSKATEGORIER

Sektor	Delsektor	Enhedskategori
1. Energi	a) Elektricitet	- Elektricitetsvirksomheder som defineret i artikel 2, nr. 57), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 (¹), der varetager funktionen »levering« som defineret i nævnte direktivs artikel 2, nr. 12)
		- Distributionssystemoperatører som defineret i artikel 2, nr. 29), i direktiv (EU) 2019/944
		- Transmissionssystemoperatører som defineret i artikel 2, nr. 35), i direktiv (EU) 2019/944
		- Producenter som defineret i artikel 2, nr. 38), i direktiv (EU) 2019/944
		- Udpegede elektricitetsmarkedsoperatører som defineret i artikel 2, nr. 8), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 (²)
		- Markedsdeltagere som defineret i artikel 2, nr. 25), i forordning (EU) 2019/943, der leverer tjenester, der vedrører aggregering, fleksibelt elforbrug eller energilagring som defineret i artikel 2, nr. 18), 20) og 59), i direktiv (EU) 2019/944

UDKAST

	b) Fjernvarme og fjernkøling	- Operatører af fjernvarme eller fjernkøling som defineret i artikel 2, nr. 19), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽³⁾
	c) Olie	- Olierørledningsoperatører
		- Operatører af olieproduktionsanlæg, -raffinaderier og -behandlingsanlæg, olielagre og olietransmission
		- Centrale lagerenheder som defineret i artikel 2, litra f), i Rådets direktiv 2009/119/EF ⁽⁴⁾
	d) Gas	- Forsyningsvirksomheder som defineret i artikel 2, nr. 8), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF ⁽⁵⁾
		- Distributionssystemoperatører som defineret i artikel 2, nr. 6), i direktiv 2009/73/EF
		- Transmissionssystemoperatører som defineret i artikel 2, nr. 4), i direktiv 2009/73/EF
		- Lagersystemoperatører som defineret i artikel 2 nr. 10), i direktiv 2009/73/EF
- LNG-systemoperatører som defineret i artikel 2, nr. 12), i direktiv 2009/73/EF		
- Naturgasvirksomheder som defineret i artikel 2, nr. 1), i direktiv 2009/73/EF		
- Operatører inden for naturgasraffinaderier og -behandlingsanlæg		
e) Brint	- Operatører inden for brintproduktion, -lagring og -transmission	
2. Transport	a) Luft	- Luftfartsselskaber som defineret i artikel 3, nr. 4), i forordning (EF) nr. 300/2008, der anvendes til kommercielle formål

UDKAST

		<ul style="list-style-type: none"> - Lufthavnsdriftsorganer som defineret i artikel 2, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/12/EF ⁽⁶⁾, lufthavne som defineret i nævnte direktivs artikel 2, nr. 1), herunder de hovedlufthavne, der er anført i afsnit 2 i bilag II, til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013 ⁽⁷⁾, og enheder med tilknyttede anlæg i lufthavne
		<ul style="list-style-type: none"> - Trafikledelses- og kontroloperatører, der udøver flyvekontrolltjenester som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 549/2004 ⁽⁸⁾
	b) Jernbane	<ul style="list-style-type: none"> - Infrastrukturforvaltere som defineret i artikel 3, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU ⁽⁹⁾
		<ul style="list-style-type: none"> - Jernbanevirksomheder som defineret i artikel 3, nr. 1), i direktiv 2012/34/EU og operatører af servicefaciliteter som defineret i nævnte direktivs artikel 3, nr. 12)
	c) Vand	<ul style="list-style-type: none"> - Rederier, som udfører passager- og godstransport ad indre vandveje, i højsøfarvand eller i kystnært farvand som defineret for søtransport i bilag I til forordning (EF) nr. 725/2004, bortset fra de enkelte fartøjer, som drives af disse rederier
		<ul style="list-style-type: none"> - Driftsorganer i havne som defineret i artikel 3, nr. 1), i direktiv 2005/65/EF, herunder deres havnefaciliteter som defineret i artikel 2, nr. 11), i forordning (EF) nr. 725/2004, og enheder, der driver anlæg og udstyr i havne

UDKAST

		- Operatører af skibstrafiktjenester som defineret i artikel 3, litra o), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/59/EF ⁽¹⁰⁾
	d) Vejtransport	- Vejmyndigheder som defineret i artikel 2, nr. 12), i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/962 ⁽¹¹⁾ , der er ansvarlige for trafikledelseskontrol, med undtagelse af offentlige enheder, for hvilke trafikledelse eller drift af intelligente transportsystemer er en ikkevæsentlig del af deres generelle aktivitet
		- Operatører af intelligente transportsystemer som defineret i artikel 4, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/40/EU ⁽¹²⁾
	e) Offentlig transport	- Operatører af offentlig trafikbetjening som defineret i artikel 2, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 ⁽¹³⁾
3. Bankvirksomhed		- Kreditinstitutter som defineret i artikel 4, nr. 1), i forordning (EU) nr. 575/2013
4. Finansiell markedsinfrastruktur		- Operatører af markedspladser som defineret i artikel 4, nr. 24), i direktiv 2014/65/EU
		- Centrale modparter (CCP'er) som defineret i artikel 2, nr. 1), i forordning (EU) nr. 648/2012
5. Sundhed		- Sundhedstjenesteydere som defineret i artikel 3, litra g), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU ⁽¹⁴⁾
		- EU-referencelaboratorier som omhandlet i artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2371 ⁽¹⁵⁾

UDKAST

		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, der udfører forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende lægemidler som defineret i artikel 1, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF ⁽¹⁶⁾
		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, der fremstiller farmaceutiske råvarer og farmaceutiske præparater som omhandlet i hovedafdeling C, hovedgruppe 21, i NACE rev. 2
		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, som fremstiller medicinsk udstyr, der betragtes som kritisk i en folkesundhedsmæssig krisesituation («liste over kritisk medicinsk udstyr til folkesundhedsmæssige krisesituationer») i den i artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/123 ⁽¹⁷⁾ anvendte betydning
		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, der er indehavere af en forhandlingstilladelse som omhandlet i artikel 79 i direktiv 2001/83/EF
6. Drikkevand		<ul style="list-style-type: none"> - Leverandører og distributører af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1), litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 ⁽¹⁸⁾, bortset fra distributører, for hvilke distribution af drikkevand er en ikkevæsentlig del af deres generelle aktivitet med distribution af andre råvarer og varer
7. Spildevand		<ul style="list-style-type: none"> - Virksomheder, der indsamler, bortskaffer eller behandler byspildevand, husspildevand eller industrispildevand som defineret i artikel 2, nr. 1), 2) og 3), i Rådets direktiv 91/271/EØF ⁽¹⁹⁾, bortset fra virksomheder, for hvilke indsamling, bortskaffelse

UDKAST

		<p>eller behandling af byspildevand, husspildevand eller industrispildevand er en ikkevæsentlig del af deres generelle aktivitet</p>
8. Digital infrastruktur		<p>- Udbydere af internetudvekslingspunkter som defineret i artikel 6, nr. 18), i direktiv (EU) 2022/2555</p>
		<p>- DNS-tjenesteudbydere omhandlet i artikel 6, nr. 20), i direktiv (EU) 2022/2555, bortset fra operatører af rodnavnservere</p>
		<p>- topdomænenavneadministratører som defineret i artikel 6, nr. 21), i direktiv (EU) 2022/2555</p>
		<p>- Udbydere af cloudcomputingtjenester som defineret i artikel 6, nr. 30), i direktiv (EU) 2022/2555</p>
		<p>- Udbydere af datacentertjenester som defineret i artikel 6, nr. 31), i direktiv (EU) 2022/2555</p>
		<p>- Udbydere af indholdsleveringsnetværk som defineret i artikel 6, nr. 32), i direktiv (EU) 2022/2555</p>
		<p>- Tillidstjenesteudbydere som defineret i artikel 3, nr. 19), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 ⁽²⁰⁾</p>
		<p>- Udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet som defineret i artikel 2, nr. 8), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 ⁽²¹⁾</p>
		<p>- Udbydere af elektroniske kommunikationstjenester i den i artikel 2, nr. 4), i direktiv (EU) 2018/1972 anvendte betydning, for så vidt deres tjenester er offentligt tilgængelige</p>

UDKAST

9. Offentlig forvaltning		- Offentlige forvaltningsenheder under den centrale forvaltning som defineret af medlemsstaterne i overensstemmelse med national ret
10. Rummet		- Operatører af jordbaseret infrastruktur, der ejes, forvaltes og drives af medlemsstater eller private parter, og som understøtter levering af rumbaserede tjenester, undtagen udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet som defineret i artikel 2, nr. 8), i direktiv (EU) 2018/1972
11. Produktion, tilvirkning og distribution af fødevarer		- Fødevarer virksomheder som defineret i artikel 3, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 ⁽²²⁾ , der udelukkende beskæftiger sig med logistik og engrosdistribution samt industriel produktion og tilvirkning i stor skala

(1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 125).

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 54).

(3) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

(4) Rådets direktiv 2009/119/EF af 14. september 2009 om forpligtelse for medlemsstaterne til at holde minimumslagre af råolie og/eller olieprodukter (EUT L 265 af 9.10.2009, s. 9).

(5) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94).

(6) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/12/EF af 11. marts 2009 om luft-havnsafgifter (EUT L 70 af 14.3.2009, s. 11).

UDKAST

- (7) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013 af 11. december 2013 om Unionens retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet og om ophævelse af afgørelse nr. 661/2010/EU (EUT L 348 af 20.12.2013, s. 1).
- (8) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 549/2004 af 10. marts 2004 om rammerne for oprettelse af et fælles europæisk luftrum («rammeforordningen») (EUT L 96 af 31.3.2004, s. 1).
- (9) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneanråde (EUT L 343 af 14.12.2012, s. 32).
- (10) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/59/EF af 27. juni 2002 om oprettelse af et trafikovervågnings- og trafikinformationssystem for skibsfarten i Fællesskabet og om ophævelse af Rådets direktiv 93/75/EØF (EFT L 208 af 5.8.2002, s. 10).
- (11) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/962 af 18. december 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/40/EU for så vidt angår tilrådighedsstillelse af EU-dækkende tidstro trafikinformationstjenester (EUT L 157 af 23.6.2015, s. 21).
- (12) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/40/EU af 7. juli 2010 om rammerne for indførelse af intelligente transportsystemer på vejtransportområdet og for grænsefladerne til andre transportformer (EUT L 207 af 6.8.2010, s. 1).
- (13) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70 (EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1).
- (14) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser (EUT L 88 af 4.4.2011, s. 45).
- (15) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2371 af 23. november 2022 om alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler og om ophævelse af afgørelse nr. 1082/2013/EU (EUT L 314 af 6.12.2022, s. 26).
- (16) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF af 6. november 2001 om oprettelse af en fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler (EFT L 311 af 28.11.2001, s. 67).
- (17) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/123 af 25. januar 2022 om styrkelse af Det Europæiske Lægemiddelagenturs rolle i forbindelse med kriseberejdskab og krisestyring med hensyn til lægemidler og medicinsk udstyr (EUT L 20 af 31.1.2022, s. 1).
- (18) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184 af 16. december 2020 om kvaliteten af drikkevand (EUT L 435 af 23.12.2020, s. 1).
- (19) Rådets direktiv 91/271/EØF af 21. maj 1991 om rensning af byspildevand (EFT L 135 af 30.5.1991, s. 40).
- (20) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 73).

UDKAST

(²¹) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36).

(²²) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarsikkerhed (EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1).

Sektorer, delsektorer og enhedskategorier

Sektor	Delsektor	Enhedskategori
1. Transport	a) Luft	- Luftfartsselskaber som defineret i artikel 3, nr. 4, i forordning (EF) nr. 300/2008, der anvendes til kommercielle formål.
		- Lufthavnsdriftsorganer som defineret i artikel 2, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/12/EF, lufthavne som defineret i nævnte direktivs artikel 2, nr. 1, herunder de hovedlufthavne, der er anført i afsnit 2 i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013, og enheder med tilknyttede anlæg i lufthavne.
		- Trafikledelses- og kontroloperatører, der udøver flyvekontrolltjenester som defineret i artikel 2, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 549/2004.
	b) Jernbane	- Infrastrukturforvaltere som defineret i artikel 3, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU.
		- Jernbanevirksomheder som defineret i artikel 3, nr. 1, i direktiv 2012/34/EU og operatører af servicefaciliteter som defineret i nævnte direktivs artikel 3, nr. 12.
	c) Vand	- Rederier, som udfører passager- og godstransport ad indre vandveje, i højsøfarvand eller kystnært farvand som defineret for søtransport i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 725/2004, bortset fra de enkelte fartøjer, som drives af disse rederier.
		- Driftsorganer i havne som defineret i artikel 3, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/65/EF, herunder deres havnefaciliteter som defineret i artikel 2, nr. 11, i forordning (EF) nr. 725/2004, og enheder, der opererer anlæg og udstyr i havne.
		- Operatører af skibstrafiktjenester som defineret i artikel 3, litra o, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/59/EF.

UDKAST

	d) Vejtransport	<ul style="list-style-type: none"> - Vejmyndigheder som defineret i artikel 2, nr. 12, i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/962, der er ansvarlige for trafikledelseskontrol, med undtagelse af offentlige enheder, for hvilke trafikledelse eller drift af intelligente transportsystemer er en ikke-væsentlig del af deres generelle aktivitet.
		<ul style="list-style-type: none"> - Operatører af intelligente transportsystemer som defineret i artikel 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/40/EU.
	e) Offentlig transport	<ul style="list-style-type: none"> - Operatører af offentlig trafikbetjening som defineret i artikel 2, litra d, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007.
2. Bankvirksomhed		<ul style="list-style-type: none"> - Kreditinstitutter som defineret i artikel 4, nr. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013.
3. Finansiell markedsinfrastruktur		<ul style="list-style-type: none"> - Operatører af markedspladser som defineret i artikel 4, nr. 24, i direktiv 2014/65/EU.
		<ul style="list-style-type: none"> - Centrale modparter (CCP'er) som defineret i artikel 2, nr. 1, i forordning (EU) nr. 648/2012.
4. Sundhed		<ul style="list-style-type: none"> - Sundhedstjenesteydere som defineret i artikel 3, litra g, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU.
		<ul style="list-style-type: none"> - EU-referencelaboratorier som omhandlet i artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2371.
		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, der udfører forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende lægemidler som defineret i artikel 1, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/83/EF.
		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, der fremstiller farmaceutiske råvarer og farmaceutiske præparater som omhandlet i hovedafdeling C, hovedgruppe 21, i NACE rev. 2.
		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, som fremstiller medicinsk udstyr, der betragtes som kritisk i en folkesundhedsmæssig krisesituation (»liste over kritisk medicinsk udstyr til folkesundhedsmæssige krisesituationer«) i den i artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/123 anvendte betydning.

UDKAST

		<ul style="list-style-type: none"> - Enheder, der er indehavere af en forhandlingstilladelse som omhandlet i artikel 79 i direktiv 2001/83/EF.
5. Drikkevand		<ul style="list-style-type: none"> - Leverandører og distributører af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184, bortset fra distributører, for hvilke distribution af drikkevand er en ikke-væsentlig del af deres generelle aktivitet med distribution af andre råvarer og varer.
6. Spildevand		<ul style="list-style-type: none"> - Virksomheder, der indsamler, bortskaffer eller behandler byspildevand, husspildevand eller industrispildevand som defineret i artikel 2, nr. 1-3, i Rådets direktiv 91/271/EØF, bortset fra virksomheder, for hvilke indsamling, bortskaffelse eller behandling af byspildevand, husspildevand eller industrispildevand er en ikke-væsentlig del af deres generelle aktivitet.
7. Digital infrastruktur		<ul style="list-style-type: none"> - Udbydere af internetudvekslingspunkter som defineret i artikel 6, nr. 18, i direktiv (EU) 2022/2555.
		<ul style="list-style-type: none"> - DNS-tjenesteudbydere omhandlet i artikel 6, nr. 20, i direktiv (EU) 2022/2555, bortset fra operatører af rodnavnservere.
		<ul style="list-style-type: none"> - Topdomænenavneadministratorer som defineret i artikel 6, nr. 21, i direktiv (EU) 2022/2555.
		<ul style="list-style-type: none"> - Udbydere af cloudcomputingtjenester som defineret i artikel 6, nr. 30, i direktiv (EU) 2022/2555.
		<ul style="list-style-type: none"> - Udbydere af datacentertjenester som defineret i artikel 6, nr. 31, i direktiv (EU) 2022/2555.
		<ul style="list-style-type: none"> - Udbydere af indholdsleveringsnetværk som defineret i artikel 6, nr. 32, i direktiv (EU) 2022/2555.
		<ul style="list-style-type: none"> - Tillidstjenesteudbydere som defineret i artikel 3, nr. 19, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014.
		<ul style="list-style-type: none"> - Udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet som defineret i artikel 2, nr. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972.

UDKAST

		- Udbydere af elektroniske kommunikationstjenester i den i artikel 2, nr. 4, i direktiv (EU) 2018/1972 anvendte betydning, for så vidt deres tjenester er offentligt tilgængelige.
8. Offentlig forvaltning		- Offentlige forvaltningsenheder under den centrale forvaltning som defineret af medlemsstaterne i overensstemmelse med national ret.
9. Rummet		- Operatører af jordbaseret infrastruktur, der ejes, forvaltes og drives af medlemsstater eller private parter, og som understøtter levering af rumbaserede tjenester, undtagen udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet som defineret i artikel 2, nr. 8, i direktiv (EU) 2018/1972.
10. Produktion, tilvirkning og distribution af fødevarer		- Fødevarevirksomheder som defineret i artikel 3, nr. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002, der udelukkende beskæftiger sig med logistik og engrosdistribution samt industriel produktion og tilvirkning i stor skala.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget *Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
 - 2.1. Fra EPCIP-direktivet til CER-direktivet
 - 2.2. Sammenhængen med NIS 2-direktivet
 - 2.3. Nuværende implementering af EPCIP-direktivet
 - 2.4. Model for implementering af CER-direktivet
 - 2.4.1. Lovgivningsmodel
 - 2.4.2. Myndighedsstruktur
 - 2.4.2.1 Nationale myndigheder og myndighedsansvar
 - 2.4.2.2. Samarbejdsforum i EU
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Identifikation af kritiske enheder
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Kritiske enheders hændelsesunderretninger
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Tilsyn og håndhævelse
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Forsvarsministeriets overvejelser
 - 3.4.3. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
 - 4.1. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser
 - 4.2. De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til persondataretten
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Virksomheder og myndigheder, der som kritiske enheder er leverandører af væsentlige tjenester, spiller en afgørende rolle for opretholdelsen af vitale funktioner i det danske samfund.

Det seneste årti har blandt andet budt på terrorhandlinger, en sundhedskrise som følge af covid-19-pandemien, og større hybride angreb mod den kritiske infrastruktur. Desuden indebærer klimaforandringerne, at også ekstreme vejrforhold fremover vil udgøre en øget trussel mod den kritiske infrastruktur.

Udviklingen i trusselsbilledet har tydeliggjort, at vores samfund er sårbart over for såvel menneskeskabte kriser som naturkatastrofer m.v. Denne sårbarhed øges yderligere af den voksende indbyrdes afhængighed mellem samfundets forskellige sektorer.

Det er derfor af afgørende betydning, at kritiske enheder arbejder struktureret med at forebygge, beskytte sig mod, reagere på, håndtere og sikre genopretning efter kriser og katastrofer for at sikre kontinuitet i samfundsvigtige tjenester og funktioner.

Behovet for at øge samfundets robusthed gør sig gældende på tværs af EU, og det er baggrunden for, at der i EU-regi er taget initiativ til at styrke kritiske enheders modstandsdygtighed. Europa-Parlamentet og Rådet har således vedtaget direktiv (EU) 2022/5557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet).

CER-direktivet ophæver og erstatter Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur (EPCIP-direktivet).

CER-direktivet har til formål at styrke kritiske enheders modstandsdygtighed, så de er bedre i stand til at håndtere risici, som kan føre til forstyrrelse i leveringen af væsentlige tjenester.

Direktivet omfatter kritiske enheder inden for en lang række samfundsvigtige sektorer, som bl.a. omfatter energi, transport, bankvirksomhed, sundhed, drikke- og spildevand, digital infrastruktur og den offentlige forvaltning.

CER-direktivet pålægger bl.a. medlemsstaterne at identificere kritiske enheder, udarbejde nationale strategier for styrkelse af de kritiske enheders modstandsdygtighed og udarbejde risikovurderinger på nationalt niveau. Samtidig stiller CER-direktivet krav om, at medlemsstaterne skal sikre, at

kritiske enheder træffer foranstaltninger til at sikre modstandsdygtighed, ligesom direktivet fastsætter en række pligter til at foretage underretning af myndighederne om hændelser, der forstyrrer eller har potentiale til at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester. Herudover fastsætter direktivet krav til tilsynet med de kritiske enheders efterlevelse af reguleringen.

Med dette lovforslag foreslås det, at direktivet implementeres ved en hovedlov, som vil skulle finde anvendelse på tværs af de sektorer, der er omfattet af direktivet. Dermed vil der blive skabt en fælles lovgivningsmæssig ramme til gavn for de enheder, der omfattes af lovgivningen, og de myndigheder, der skal anvende lovgivningen.

Der lægges desuden op til, at loven suppleres af sektorspecifikke bekendtgørelser. En sektorvis udmøntning af de centrale krav til bl.a. modstandsdygtighedsforanstaltninger vil skabe en klarere ramme for de berørte enheder, samtidig med at der vil kunne tages højde for særlige sektorvise forhold. Anvendelsen af modellen med en tværgående hovedlov, der suppleres af sektorvise bekendtgørelser vil i øvrigt sikre, at der i nødvendigt omfang kan ske hurtig ændring af reglerne på baggrund af eksempelvis ændringer i risiko- og trusselsbilledet.

Anvendelsesområdet for den foreslåede hovedlov omfatter alle de sektorer, der fremgår af CER-direktivets bilag med undtagelse af energisektoren, Det skyldes, at der i denne sektor allerede er en omfattende sektorspecifik regulering på området. Der er dermed for energisektoren et særligt hensyn til, at den reguleres sektorvist, således at implementeringen af CER-direktivet integreres med den eksisterende regulering. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet varetager implementeringen i energisektoren.

2. Lovforslagets baggrund

2.1. Fra EPCIP-direktivet til CER-direktivet

CER-direktivet ophæver og erstatter EPCIP-direktivet, der indeholder bestemmelser om udpegning af europæisk kritisk infrastruktur i energi- og transportsektorerne, hvis forstyrrelse eller ødelæggelse vil få betydelig grænseoverskridende indvirkning på mindst to medlemsstater.

Efter EPCIP-direktivet skal ejeren eller operatøren af infrastruktur på transport- og energiområdet, der udpeges som europæisk kritisk infrastruktur, sikre, at infrastrukturen er beskyttet. Der stilles bl.a. krav om, at der udarbejdes en sikkerhedsplan for infrastrukturen, som skal koordineres med øvrige beredskabsplaner efter anden beredskabslovgivning, og der skal udnævnes en sikkerhedsofficer og en beredskabskontakt.

Der er ikke infrastruktur i Danmark, der aktuelt er udpeget som europæisk kritisk infrastruktur.

Europa-Kommissionen gennemførte i 2019 en evaluering af EPCIP-direktivet, som viste behov for at udvide anvendelsesområdet, således at flere sektorer blev omfattet. Derudover viste evalueringen, at der var behov for en bedre mekanisme til at identificere kritiske enheder, samt at der var behov for fælles EU-regler for at styrke kritiske enheders modstandsdygtighed.

Formålet med CER-direktivet er på den baggrund at etablere en europæisk retlig ramme, der skal sikre, at kritiske enheder bliver bedre i stand til at forebygge, beskytte sig mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig og sikre genopretning efter hændelser, der har potentiale til at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester.

CER-direktivet fastsætter regler om bl.a. identifikation af kritiske enheder, kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger, kritiske enheders mulighed for at anmode om baggrundskontrol af visse personer, kritiske enheders underretning om hændelser samt regler om tilsyn og håndhævelse. Herudover stiller CER-direktivet visse krav til medlemsstaterne om bl.a. udarbejdelse af nationale strategier og samarbejde.

2.2. Sammenhængen med NIS 2-direktivet

CER-direktivet skal ses i sammenhæng med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet).

NIS 2-direktivet har til formål at skabe et højere og mere ensartet cybersikkerhedsniveau på tværs af medlemsstaterne, og direktivet omfatter – ud over sektorerne omfattet af CER-direktivet – også en række yderligere sektorer.

NIS 2-direktivet stiller bl.a. cybersikkerhedskrav til væsentlige og vigtige enheder inden for de omfattede sektorer. Samtidig fastsættes en række oplysnings- og underretningspligter over for myndighederne, herunder underretning ved væsentlige hændelser, samt pligt til at oplyse enhedernes brugere om bl.a. væsentlige hændelser og eventuelle modforholdsregler, som brugerne kan træffe. Direktivet styrker desuden myndighedernes tilsyns- og håndhævelsesbeføjelser og indfører bl.a. mulighed for, at myndighederne midlertidigt kan suspendere personer med ledelsesansvar i enhederne.

Det følger af CER-direktivets artikel 1, stk. 2, at CER-direktivet ikke finder anvendelse på forhold, der er omfattet af NIS 2-direktivet. Med andre ord er

UDKAST

cybersikkerhed reguleret særskilt i NIS 2-direktivet og undtages derfor fra CER-direktivet. Henset til betydningen af cybersikkerhed for kritiske enheders modstandsdygtighed, er det dog i CER-direktivet forudsat, at der sker en koordineret gennemførelse af CER- og NIS 2-direktiverne.

Sammenhængen mellem NIS 2-direktivet og CER-direktivet understreges desuden af, at enheder, der er identificeret som kritiske enheder i henhold til CER-direktivet, allerede af den grund er omfattet af anvendelsesområdet for NIS 2-direktivet, jf. NIS 2-direktivets artikel 2, stk. 3.

Forsvarsministeren fremsætter samtidig med nærværende lovforslag et lovforslag om implementering af NIS 2-direktivet på tværs af en række sektorer. Der anvendes i vidt omfang samme overordnede tilgang til implementeringen af de to direktiver. Der vil desuden i mange sektorer være sammenfald mellem de kompetente myndigheder efter henholdsvis NIS 2-direktivet og CER-direktivet, og det forudsættes, at myndigheder med opgaver i medfør af de to direktiver i relevant omfang også i praksis koordinerer på tværs.

2.3. Nuværende implementering af EPCIP-direktivet

I Danmark er EPCIP-direktivet implementeret sektorvist i regulering i henholdsvis energi- og transportsektorerne.

I energisektoren omfatter EPCIP-direktivet el-, gas- og oliesektorerne. I disse sektorer er EPCIP-direktivet implementeret ved bekendtgørelse nr. 11 af 7. januar 2011 om identifikation og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur på energiområdet og vurdering af behovet for bedre beskyttelse (EPCIP-direktivet). Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 med senere ændringer, lov om gasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1100 af 16. august 2023 med senere ændringer, lov om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet, jf. lovbekendtgørelser nr. 1189 af 21. september 2018, som ændret ved § 2 i lov nr. 744 af 13. juni 2023, offshoresikkerhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 125 af 6. februar 2018, og olieberedskabsloven, lov nr. 354 af 24. april 2012. Bekendtgørelsen fastsætter regler om procedurer for udpegning af europæisk kritisk infrastruktur i energisektoren og beskyttelsesbehovet for sådan infrastruktur. Der er ikke i dag udpeget infrastruktur som europæisk kritisk infrastruktur på energiområdet.

I transportsektorerne omfatter EPCIP-direktivet vej-, jernbane- og havneområderne.

På vejområdet er direktivet implementeret ved bekendtgørelse nr. 7 af 6. januar 2011 om kritisk europæisk infrastruktur på vejområdet (EPCIP-direktivet). Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i lov om offentlige veje, jf.

UDKAST

lovbekendtgørelse nr. 421 af 25. april 2023 med senere ændringer, og lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 25. april 2023 med senere ændringer. Det følger af bekendtgørelsens § 2, at medlemsstaternes kompetence på vejområdet udøves af Vejdirektoratet. Vejdirektoratet har ikke i dag udpeget infrastruktur på vejområdet som europæisk kritisk infrastruktur

På jernbaneområdet er direktivet implementeret ved bekendtgørelse nr. 1461 af 14. december 2010 om europæisk kritisk infrastruktur på jernbaneområdet (EPCIP-direktivet). Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i jernbaneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1091 af 11. august 2023. Det følger af bekendtgørelsens § 2, at medlemsstaternes kompetence på jernbaneområdet udøves af Trafikstyrelsen. Trafikstyrelsen har ikke i dag udpeget infrastruktur på jernbaneområdet som europæisk kritisk infrastruktur.

På havneområdet er direktivet implementeret ved bekendtgørelse nr. 1726 af 22. december 2010 om europæisk kritisk infrastruktur på havneområdet (EPCIP-direktivet). Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i lov om havne, jf. lovbekendtgørelse nr. 116 af 24. januar 2024. Det følger af bekendtgørelsens § 2, at medlemsstaternes kompetence på havneområdet udøves af Kystdirektoratet. Kystdirektoratet har ikke i dag udpeget infrastruktur på havneområdet som europæisk kritisk infrastruktur.

De nævnte bekendtgørelser i transportsektorerne vil skulle ophæves i forbindelse med lovens ikrafttrædelse. Det bemærkes, at energisektoren ikke er omfattet af nærværende lovforslags anvendelsesområde.

2.4. Model for implementering af CER-direktivet

2.4.1. Lovgivningsmodel

Kravene i CER-direktivet er rettet mod en bred vifte af sektorer, og direktivet har således et meget bredt anvendelsesområde.

Ved implementeringen anser Forsvarsministeriet det på den ene side for væsentligt, at direktivets krav målrettes og tilpasses de enkelte sektorer særlige forhold, således at de omfattede enheder ikke pålægges unødvendige byrder. Samtidig er det på den anden side væsentligt, at der i videst muligt omfang skabes ensartethed og koordination på tværs af de omfattede sektorer, således at kritiske enheder som udgangspunkt identificeres på en ensartet måde, og at kritiske enheder, der opererer i flere sektorer, ikke rammes af modsatrettede krav.

UDKAST

For at tage højde for disse hensyn vil implementeringen af CER-direktivet videreføre de enkelte ressortministeriers ansvar for sikring af modstandsdygtighed og tilsyn i deres respektive sektorer, mens Beredskabsstyrelsen tillægges en tværgående koordinerende rolle og får til opgave at facilitere et tæt samarbejde mellem de ressortansvarlige myndigheder.

Implementeringen af CER-direktivet vil ske ved nærværende forslag til hovedlov, som finder anvendelse på tværs af de omfattede sektorer (med undtagelse af energisektoren), og som etablerer en fælles grundlæggende ramme for direktivets implementering i dansk ret. I energisektoren findes der allerede en omfattende sektorspecifik regulering på området. Der er dermed for energisektoren et særligt hensyn til, at den reguleres sektorvist, således at implementeringen af CER-direktivet integreres med den eksisterende regulering. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet varetager implementeringen i energisektoren.

Med lovforslaget lægges der samtidig op til, at de relevante ressortministre bemyndiges til på visse områder at fastsætte nærmere regler for deres respektive sektorer i bekendtgørelsesform. Med lovforslaget vil hovedloven således blive suppleret af bekendtgørelser, hvori visse af direktivets bestemmelser kan konkretiseres på de respektive ressortområder. Der vil bl.a. kunne fastsættes nærmere regler om kompetente myndigheders identifikation af kritiske enheder samt om krav til kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger og kritiske enheders hændelsesunderretninger.

Den nærmere udmøntning af kravene, som vil ske i bekendtgørelserne, vil skabe en klarere ramme for de berørte enheder, samtidig med at der vil kunne tages højde for særlige sektorvise forhold. Anvendelsen af modellen med en tværgående hovedlov suppleret af sektorvise bekendtgørelser vil i øvrigt sikre, at der i nødvendigt omfang kan ske hurtig ændring af reglerne på baggrund af eksempelvis ændringer i risiko- og trusselsbilledet.

For at skabe den fornødne ensartethed og koordination på tværs af de enkelte sektorer, vil Beredskabsstyrelsen have en koordinerende rolle i forhold til de enkelte ressortministerier. Beredskabsstyrelsen vil således skulle sikre koordination på tværs i forbindelse med de enkelte ressortministeriers udstedelse af de bekendtgørelser, der vil konkretisere lovens krav til bl.a. modstandsdygtighedsforanstaltninger. Desuden vil Beredskabsstyrelsen skulle sikre koordination af myndighedernes tilsynsarbejde.

Ved implementeringen tages der således hensyn til, at det er ressortministerierne og de sektoransvarlige myndigheder, der med deres indgående kendskab til forholdene i de enkelte sektorer har de bedste forudsætninger for at sikre, at direktivet udmøntes på den måde, der er mest hensigtsmæssig for at styrke de kritiske enheders modstandsdygtighed i de omfattede sektorer.

Herudover lægger Forsvarsministeriet ved implementeringen af CER-direktivet vægt på, at implementeringen sker i overensstemmelse med regeringens principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering, hvorefter den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen. Dermed pålægges danske virksomheder ikke flere byrder som følge af implementeringen end andre europæiske virksomheder. Samtidig lægger Forsvarsministeriet vægt på i videst muligt omfang at foretage en direktivnær implementering.

2.4.2. Myndighedsstruktur

2.4.2.1. Nationale myndigheder og myndighedsansvar

CER-direktivet forpligter medlemsstaterne til at oprette eller udpege en eller flere nationale kompetente myndigheder samt etablere et nationalt centralt kontaktpunkt.

Det følger af CER-direktivets artikel 9, stk. 1, at hver medlemsstat udpeger eller opretter en eller flere kompetente myndigheder, der er ansvarlige for korrekt anvendelse og, hvor det er nødvendigt, håndhævelse af reglerne fastsat i CER-direktivet på nationalt plan.

Som led i implementeringen af direktivet i dansk ret vil det påhvile de relevante ressortministerier at oprette eller udpege en eller flere kompetente myndigheder for de enkelte sektorer og delsektorer.

De kompetente myndigheder vil bl.a. have til opgave at føre tilsyn med de kritiske enheders efterlevelse af reglerne, håndhæve reglerne og støtte de kritiske enheder i at øge deres modstandsdygtighed samt underrette Europa-Kommissionen om de kritiske enheder, som leverer tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater.

Det forudsættes, at der vil være en tæt koordination mellem de kompetente myndigheder på tværs af ministerområder i forbindelse med tilrettelæggelsen af tilsynsarbejdet, således at der i videst muligt omfang anlægges en fælles tilgang. Dette vil særligt være relevant for tilsynet med enheder, der måtte indgå i flere forskellige sektorer, og hvor der potentielt er flere kompetente myndigheder, som skal føre tilsyn med samme enhed. Her vil det eksempelvis kunne være relevant at gennemføre fælles tilsynsbesøg. Der vil også mere generelt være mulighed for at samarbejde om tilsynsressourcer, eksempelvis i form af et fælles sekretariat, således at de nødvendige kompetencer kan bringes i spil på tværs af ministerområder.

De kompetente myndigheder vil desuden have til opgave at støtte kritiske enheder med at styrke deres modstandsdygtighed. Det berører dog ikke de

UDKAST

kritiske enheders eget retlige ansvar for at sikre opfyldelse af forpligtelserne efter direktivet. Denne støtte kan omfatte udvikling af vejledningsmaterialer og -metoder, støtte til tilrettelæggelse af øvelser for at afprøve kritiske enheders modstandsdygtighed, og rådgivning og uddannelse af personale i kritiske enheder.

Det følger herudover af CER-direktivets artikel 9, stk. 2, at hver medlemsstat skal udpege eller oprette et centralt kontaktpunkt til at varetage en forbindelsesfunktion med henblik på at sikre grænseoverskridende samarbejde med andre medlemsstaters centrale kontaktpunkter og med Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed, jf. afsnit 2.4.2.2 nedenfor. Hvis det er relevant, kan en medlemsstat bestemme, at dens centrale kontaktpunkt også udøver en forbindelsesfunktion med Europa-Kommissionen og sikrer samarbejde med tredjelande.

Beredskabsstyrelsen vil varetage opgaven som centralt kontaktpunkt og vil således skulle udøve en forbindelsesfunktion mellem de nationale kompetente myndigheder og andre medlemsstaters kompetente myndigheder og, hvor det er relevant, Europa-Kommissionen. Beredskabsstyrelsen vil også kunne bistå de kompetente myndigheder med eventuel dialog med tredjelande.

Det bemærkes, at det ikke med den myndighedsstruktur, som er beskrevet i lovforslaget, har været hensigten at udelukke, at opgaver fremadrettet vil kunne ressortoverføres mellem ministre, samt overføres mellem myndigheder under den enkelte minister.

CER-direktivet forpligter desuden medlemsstaterne til at udarbejde nationale strategier for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed og medlemsstatsrisikovurderinger.

Som led i implementeringen af direktivet vil der derfor inden den 17. januar 2026 blive vedtaget en national strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed.

Det følger af CER-direktivets artikel 4, stk. 1, at den nationale strategi skal bygge på relevante eksisterende nationale og sektorspecifikke strategier, planer eller lignende dokumenter, der indeholder strategiske mål og politikforanstaltninger. Strategien skal udarbejdes med henblik på at opnå og opretholde en høj grad af modstandsdygtighed i kritiske enheder, og den skal mindst omfatte de af direktivet omfattede sektorer. Strategien vil mindst skulle indeholde de elementer, der er oplistet i CER-direktivets artikel 4, stk. 2:

UDKAST

»a) strategiske mål og prioriteter med henblik på at styrke kritiske enheders overordnede modstandsdygtighed under hensyntagen til grænseoverskridende og tværsektoriel afhængighed og indbyrdes afhængighed.

b) en forvaltningsramme for at nå de strategiske mål og prioriteter, herunder en beskrivelse af roller og ansvarsområder for de forskellige myndigheder, kritiske enheder og andre parter, der er involveret i gennemførelsen af strategien.

c) en beskrivelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke kritiske enheders overordnede modstandsdygtighed, herunder en beskrivelse af medlemsstatsrisikovurderingen.

d) en beskrivelse af den proces, hvorved kritiske enheder identificeres.

e) en beskrivelse af processen for støtte til kritiske enheder, herunder foranstaltninger til styrkelse af samarbejdet mellem den offentlige sektor på den ene side og den private sektor og offentlige og private enheder på den anden side.

f) en liste over de vigtigste myndigheder og relevante interessenter, ud over kritiske enheder, der er involveret i gennemførelsen af strategien.

g) en politikramme for koordinering mellem de kompetente myndigheder i henhold til CER-direktivet og de kompetente myndigheder i henhold til NIS 2-direktivet med henblik på udveksling af oplysninger om cybersikkerhedsrisici, cybertrusler og cyberhændelser og ikkecyberrisici, -trusler og -hændelser samt udøvelse af tilsynsopgaver.

h) en beskrivelse af allerede indførte foranstaltninger, der har til formål at lette opfyldelsen af forpligtelser i henhold til dette direktivs kapitel III for små og mellemstore virksomheder i den i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder anvendte betydning, som den pågældende medlemsstat har identificeret som kritiske enheder.«

Den nationale strategi skal ajourføres mindst hvert fjerde år, og den skal meddeles til Europa-Kommissionen inden tre måneder efter, at den er vedtaget.

I Danmark vil der endvidere i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 5 inden den 17. januar 2026 blive udarbejdet en national risikovurdering (medlemsstatsrisikovurdering) med henblik på at kunne identificere kritiske enheder. Risikovurderingen skal tage højde for de relevante naturlige og menneskeskabte risici, herunder af tværsektoriel eller grænseoverskridende

UDKAST

karakter. Risikovurderingen vil således bl.a. skulle tage højde for risikoen for ulykker, naturkatastrofer, folkesundhedskriser samt hybride trusler eller andre antagonistiske trusler, herunder terrorhandlinger.

Det følger af CER-direktivets artikel 5, stk. 1, at Europa-Kommissionen er tillagt beføjelse til senest den 17. november 2023 at vedtage en delegeret retsakt ved at udarbejde en ikke-udtømmende liste over væsentlige tjenester i sektorerne og delsektorerne, der er omfattet af direktivet, og at Europa-Kommissionens liste over væsentlige tjenester skal indgå i medlemsstaternes risikovurdering. Europa-Kommissionen har ved sin delegerede forordning (EU) 2023/2450 af 25. juli 2023 til supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 opstillet denne ikke-udtømmende liste over væsentlige tjenester.

Den nationale risikovurdering vil endvidere skulle leve op til de nærmere krav, der følger af CER-direktivets artikel 5, stk. 2, hvorefter den nationale risikovurdering mindst skal tage hensyn til:

»a) den generelle risikovurdering, som foretages i henhold til artikel 6, stk. 1, i afgørelse nr. 1313/2013/EU om styrkelse af forebyggelse af, opbygning af beredskab til og indsats ved katastrofer i EU.

b) andre relevante risikovurderinger, der foretages i overensstemmelse med kravene i de relevante sektorspecifikke EU-retsakter, herunder Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningsikkerheden og om ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/941 af 5. juni 2019 om risikoberedskab i elsektoren og om ophævelse af direktiv 2005/89/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/60/EF af 23. oktober 2007 om vurdering og styring af risikoen for oversvømmelser og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/18/EU af 4. juli 2012 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer og om ændring og efterfølgende ophævelse af Rådets direktiv 96/82/EF.

c) de relevante risici som følge af omfanget af afhængighed mellem de sektorer, der er anført i bilaget, herunder som følge af omfanget af afhængighed af enheder beliggende i andre medlemsstater og tredjelande, og den indvirkning, som en betydelig forstyrrelse i en sektor kan have på andre sektorer, herunder eventuelle betydelige risici for borgerne og det indre marked

d) eventuelle oplysninger om hændelser, der er underrettet om i overensstemmelse med artikel 15.«

UDKAST

Den nationale risikovurdering skal ajourføres mindst hvert fjerde år, og inden tre måneder efter, at den er vedtaget, skal Europa-Kommissionen meddeles relevante oplysninger om risikotyperne identificeret pr. sektor og delsektor omfattet af CER-direktivets bilag.

Relevante elementer af den nationale risikovurdering skal desuden stilles til rådighed for de kritiske enheder, da det påhviler enhederne at tage udgangspunkt i risikovurderingen bl.a. i udarbejdelsen af enhedernes egne risikovurderinger.

2.4.2.2. Samarbejdsforum i EU

Med CER-direktivets artikel 19 etableres i EU-regi samarbejdsforummet Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed, hvor medlemsstaterne er repræsenteret sammen med Europa-Kommissionen, der virker som formand.

Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtighed har bl.a. til opgave at bistå Europa-Kommissionen i at understøtte medlemsstaternes implementering af CER-direktivet, herunder i at styrke kritiske enheders modstandsdygtighed og at identificere bedste praksis i forhold til udarbejdelsen af nationale strategier m.v.

Beredskabsstyrelsen er Danmarks repræsentant i gruppen. Beredskabsstyrelsen er i forvejen fungerende kontaktpunkt i regi af det gældende EPCIP-direktiv, som CER-direktivet erstatter. Der er således tale om en videreførelse af eksisterende praksis.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Identifikation af kritiske enheder

3.1.1. Gældende ret

EPCIP-direktivet fastsætter en procedure for indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur i energi- og transportsektorerne, hvis forstyrrelse eller ødelæggelse vil få betydelig grænseoverskridende indvirkning på mindst to medlemsstater.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist i energi- og transportsektorerne, jf. nærmere herom i afsnit 2.2 ovenfor. Der er imidlertid ikke identificeret europæisk kritisk infrastruktur i Danmark.

3.1.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Med CER-direktivets artikel 27 ophæves EPCIP-direktivet.

UDKAST

Det følger af CER-direktivets artikel 6, stk. 1, at medlemsstaterne senest den 17. juli 2026 skal identificere kritiske enheder i de sektorer og delsektorer, som er nævnt i bilaget til direktivet.

Af direktivets bilag fremgår følgende sektorer: 1) Energi med delsektorerne a) elektricitet, b) fjernvarme og fjernkøling, c) olie, d) gas og e) brint, 2) transport med delsektorerne a) luft, b) jernbane, c) vand, d) vejtransport og e) offentlig transport, 3) bankvirksomhed, 4) finansiel markedsinfrastruktur, 5) sundhed, 6) drikkevand, 7) spildevand, 8) digital infrastruktur, 9) offentlig forvaltning, 10) rummet og 11) produktion, tilvirkning og distribution af fødevarer.

Det fremgår videre af artikel 6, stk. 2, at der ved identifikation af kritiske enheder skal tages hensyn til resultaterne af den nationale risikovurdering og den nationale strategi, samt at det skal indgå, om enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester, om enheden opererer og har sin kritiske infrastruktur i den pågældende medlemsstat, samt om en hændelse vil have betydelige forstyrrende virkninger på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i sektorerne omfattet af direktivet, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester.

Kriteriet i artikel 6, stk. 2, om, hvorvidt en hændelse har væsentlige forstyrrende virkninger, er nærmere beskrevet i CER-direktivets artikel 7, stk. 1. Det følger af bestemmelsen, at der ved stillingtagen til betydningen af en forstyrrende virkning, skal tages hensyn til følgende kriterier: 1) Antal brugere, der er afhængige af den væsentlige tjeneste, som udbydes af den berørte enhed, 2) omfanget af andre omfattede sektorer og delsektorer af afhængighed af den pågældende væsentlige tjeneste, 3) den indvirkning, som hændelser kunne have med hensyn til omfang og varighed på økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, miljøet, den offentlige sikkerhed eller befolkningens sundhed, 4) enhedens markedsandel på markedet for den berørte væsentlige tjeneste eller de berørte væsentlige tjenester, 5) det geografiske område, der kunne blive berørt af en hændelse, herunder eventuel grænseoverskridende indvirkning, under hensyntagen til den sårbarhed, som er forbundet med den grad af afsondrethed, der kendetegner visse typer af geografiske områder, såsom ø-regioner, afsidesliggende regioner eller bjergområder, og 6) enhedens betydning med hensyn til at opretholde et tilstrækkeligt niveau for den væsentlige tjeneste under hensyntagen til tilgængelighed af alternative måder at levere denne væsentlige tjeneste på.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at de relevante ministre bør have mulighed for i sektorspecifikke bekendtgørelser at fastsætte nærmere regler om identifikation af kritiske enheder, som kan målrettes de enkelte sektorer. I

UDKAST

reglerne vil det eksempelvis kunne være relevant at angive, hvilke sektor-specifikke forhold, der vil blive inddraget i vurderingen af, om en hændelse vil kunne have væsentlig forstyrrende virkning på leveringen af en væsentlig tjeneste, herunder tærskler for antallet af brugere, den kritiske enheds markedsandel og det relevante geografiske område. Det bemærkes i den forbindelse, at det fremgår af CER-direktivets artikel 7, stk. 2, litra c, at Europa-Kommissionen efter identifikationen af kritiske enheder bl.a. skal oplyses om eventuelle tærskler, der anvendes til at specificere et eller flere af direktivets kriterier i artikel 7, stk. 1. Det synes således specifikt forudsat i direktivet, at det kan være relevant at specificere tærskelværdier for vurderingen af betydningen af en forstyrrende virkning. Det følger desuden af CER-direktivets artikel 6, stk. 6, at Europa-Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne udarbejder henstillinger og ikke-bindende retningslinjer for at bistå medlemsstaterne med at identificere kritiske enheder. Disse henstillinger og retningslinjer vil i relevant omfang kunne indgå i fastsættelsen af nærmere regler om identifikationen af kritiske enheder.

Medlemsstaterne skal efter CER-direktivets artikel 6, stk. 3, udarbejde en liste over identificerede kritiske enheder.

CER-direktivets artikel 6, stk. 3, fastsætter desuden bl.a., at kritiske enheder inden for en måned efter, at de er identificeret som sådanne, skal underrettes herom, og om de forpligtelser identifikationen medfører. De kritiske enheder skal endvidere underrettes om, fra hvilken dato forpligtelserne finder anvendelse. Efter CER-direktivets artikel 6, stk. 3, finder direktivets kapitel III om kritiske enheders modstandsdygtighed – der bl.a. omhandler kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger, baggrundskontrol, og enhedernes underretning om hændelser – anvendelse fra 10 måneder efter datoen for underretningen. Det fremgår dog særskilt af CER-direktivets artikel 12, stk. 1, at kritiske enheder inden ni måneder efter datoen for underretningen skal have foretaget deres risikovurdering.

Det følger af CER-direktivets artikel 17, stk. 2, at identificerede kritiske enheder skal underrette den kompetente myndighed, såfremt enheden leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater. Enhederne skal i den forbindelse oplyse, hvilke væsentlige tjenester de leverer, samt hvilke EU-medlemsstater tjenesterne leveres til eller i. Det følger videre af artikel 17, stk. 3, jf. stk. 2, 2. led, at hvis Europa-Kommissionen på baggrund af en konsultation med de relevante medlemsstater konstaterer, at den berørte enhed leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, så underretter den kompetente myndighed enheden om, at den anses for at være en kritisk enhed af særlig europæisk betydning.

Efter CER-direktivets artikel 1, stk. 6, finder direktivet ikke anvendelse på offentlige forvaltningsenheder, som udfører aktiviteter inden for national

sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger. Der skal således ikke identificeres kritiske enheder blandt sådanne offentlige forvaltningsenheder.

3.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at CER-direktivets bestemmelser om identifikation af kritiske enheder minimumsimplementeres i overensstemmelse med regeringens principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering, hvorefter den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes bestemmelser som gennemfører CER-direktivets artikel 6, stk. 1-3, og artikel 7, stk. 1, ved at de relevante ministre inden for deres respektive områder træffer afgørelse om identifikation og afidentifikation af kritiske enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag 2. Det bemærkes i den forbindelse, at vedkommende minister i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper om delegation kan beslutte at delegerer sin kompetence til en underliggende myndighed, herunder en udpeget kompetent myndighed.

Det foreslås, at der ved identifikation af en kritisk enhed skal lægges vægt på den nationale strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed, den nationale risikovurdering med henblik på identifikation af kritiske enheder, om enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester, om enheden opererer i og har sin kritiske infrastruktur beliggende på dansk territorium samt om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i de sektorer, der er omfattet af CER-direktivet, jf. lovens bilag 1, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester.

Ved fastlæggelse af, om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning, vil der skulle lægges vægt på en række nærmere oplyste hensyn, herunder antallet af brugere, der er afhængige af den væsentlige tjeneste, som udbydes af den berørte enhed, og omfanget af andre sektorer og delsektorer afhængighed af den pågældende væsentlige tjeneste.

Der vil endvidere skulle lægges vægt på den indvirkning, som hændelser kan have med hensyn til omfang og varighed på økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, miljøet, den offentlige sikkerhed eller befolkningens sundhed, ligesom der vil skulle lægges vægt på enhedens markedsandel på markedet for den eller de berørte væsentlige tjenester, det geografiske område, der kan blive berørt af en hændelse, herunder eventuel grænseoverskridende indvirkning og enhedens betydning med hensyn til at opretholde

UDKAST

et tilstrækkeligt niveau for den væsentlige tjeneste under hensyntagen til tilgængelighed af alternative måder at levere denne væsentlige tjeneste på.

Med henblik på at kunne foretage denne vurdering foreslås det, at vedkommende minister kan kræve, at enheder fremlægger materiale og oplysninger, der er nødvendige for stillingtagen til, om en enhed skal identificeres som kritisk.

Det foreslås herudover, at vedkommende minister vil kunne træffe afgørelse om afidentificering, såfremt en enhed ikke længere anses for at være en kritisk enhed, eksempelvis fordi enhedens markedsandel er faldet.

Det foreslås desuden, at vedkommende minister inden for sit område skal kunne fastsætte nærmere regler om identifikation af kritiske enheder, herunder bl.a. sektorspecifikke tærskler for de forhold, der kan inddrages i vurderingen af, om en hændelse vil kunne have væsentlig forstyrrende virkning på leveringen af en væsentlig tjeneste herunder antallet af brugere, den kritiske enheds markedsandel og det relevante geografiske område.

Det foreslås endvidere, at vedkommende minister inden for en måned efter identifikation af en kritisk enhed skal orientere enheden om dens forpligtelser, samt om fra hvilken dato forpligtelserne finder anvendelse. I praksis vil orienteringen om den kritiske enheds forpligtelser typisk fremgå af den afgørelse om identifikation af enheden, som vedkommende minister træffer, og som vil skulle meddeles enheden for at få retsvirkning.

De almindelige forvaltningsretlige regler og principper vil være gældende, idet identifikation af en kritisk enhed vil være en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Det medfører bl.a., at en enhed vil kunne påklage en afgørelse om identifikation eller afidentifikation som kritisk enhed til en højere administrativ myndighed efter de almindelige forvaltningsretlige principper om administrativ rekurs.

I overensstemmelse med direktivets artikel 17 foreslås det, at kritiske enheder, som leverer de samme eller lignende væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, betragtes som kritiske enheder af særlig europæisk betydning. Med henblik på at kunne foretage denne vurdering, vil kritiske enheder skulle underrette den kompetente myndighed, såfremt de leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater. Såfremt en kritisk enhed på den baggrund identificeres som kritisk enhed af særlig europæisk betydning, vil den kompetente myndighed uden unødigt ophold skulle underrette enheden herom, samt om dens forpligtelser efter den foreslåede § 17 og om fra hvilken dato disse forpligtelser finder anvendelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de foreslåede §§ 1, 3 og 4.

3.2. Kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger

3.2.1. Gældende ret

EPCIP-direktivets artikel 5 fastsætter krav om, at operatørerne skal udarbejde en sikkerhedsplan for deres del af den europæiske kritiske infrastruktur i energi- og transportsektorerne, hvis forstyrrelse eller ødelæggelse vil få betydelig grænseoverskridende indvirkning på mindst to medlemsstater.

Kravene til sikkerhedsplanen omfatter overordnet en forpligtelse til at identificere vigtige aktiver, gennemføre en risikoanalyse og etablere relevante sikkerhedsforanstaltninger til sikring af den kritiske infrastruktur.

Sikkerhedsplanerne skal indsendes til medlemsstaterne, som i medfør af EPCIP-direktivets artikel 7, stk. 1, udarbejder generelle risiko- og sårbarhedsanalyser for hver sektor.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist i energi- og transportsektorerne, jf. nærmere herom i afsnit 2.3 ovenfor. Der er ikke identificeret europæisk kritisk infrastruktur i Danmark.

Efter § 24 i beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, gælder der en forpligtelse for de enkelte ministre til inden for deres område hver især at planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af større ulykker og katastrofer.

Bestemmelserne i beredskabsloven om beredskabsplanlægning inden for den civile sektor er af generel karakter. De forudsættes suppleret med lovgivning inden for de enkelte ministerområder for at regulere særlige beredskabsmæssige forhold m.v. på de pågældende områder. Det påhviler således efter den nuværende beredskabslovgivning de enkelte ministre i overensstemmelse med sektoransvaret at sikre, at lovgivning inden for de respektive ministerområder indeholder de fornødne bestemmelser til regulering af beredskabsmæssige forhold m.v. Heri indgår en pligt til inden for den enkelte ministers område at vurdere behovet for beredskabsplanlægning for enheder, der er nødvendige for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktion.

Derudover kan vedkommende minister efter beredskabslovens § 28, stk. 1, pålægge offentlige myndigheder og offentlige og private virksomheder at yde bistand ved planlægningen eller udførelsen af opgaver inden for beredskabet.

3.2.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Med CER-direktivets artikel 27 ophæves EPCIP-direktivet.

CER-direktivets artikel 12 indeholder overordnet en forpligtelse for kritiske enheder til at foretage en risikovurdering for at vurdere alle relevante risici, der kan forstyrre leveringen af enhedens væsentlige tjenester. Risikovurderingen skal foretages inden for ni måneder efter enhedens identifikation som kritisk enhed, når det er nødvendigt efterfølgende, og mindst hvert fjerde år.

Kritiske enheders risikovurderinger skal bl.a. bygge på den nationale risikovurdering og tage højde for alle relevante naturlige og menneskeskabte risici, der kan føre til en hændelse. Derudover skal risikovurderingen tage hensyn til den gensidige afhængighed, der kan bestå mellem den pågældende kritiske enhed og andre kritiske enheder i samme eller andre sektorer i andre medlemsstater og i tredjelande.

Har en kritisk enhed allerede foretaget andre risikovurderinger eller udarbejdet dokumenter i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for dens risikovurdering, kan den kritiske enhed anvende sådanne vurderinger og dokumenter til at opfylde forpligtelsen til at foretage en risikovurdering.

Risikovurderingen skal indgå som grundlag for den kritiske enheds arbejde med modstandsdygtighedsforanstaltninger.

CER-direktivets artikel 13, stk. 1, indeholder overordnet en forpligtelse til, at kritiske enheder på grundlag af relevante oplysninger i den nationale risikovurdering og de kritiske enheders egen risikovurdering skal træffe passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre deres modstandsdygtighed.

Modstandsdygtighedsforanstaltningerne skal omfatte foranstaltninger, der er nødvendige for at a) forhindre hændelser i at indtræffe under behørig hensyntagen til katastroferisikoreduktions- og klimatilpasningsforanstaltninger, b) sikre tilstrækkelig fysisk beskyttelse af enhedens lokaler og kritiske infrastruktur under behørig hensyntagen til f.eks. hegn, barrierer, værktøjer og rutiner til overvågning af perimetre, detektionsudstyr og adgangskontrol, c) reagere på, modstå og afbøde følgerne af hændelser under behørig hensyntagen til gennemførelsen af risiko- og krisestyringsprocedurer og -protokoller samt varslingsrutiner, d) sikre genopretning efter hændelser under behørig hensyntagen til forretningskontinuitetsforanstaltninger og identifikation af alternative forsyningskæder for at genoptage leveringen af væsentlige tjenester, e) sikre passende medarbejdersikkerhedsstyring under behørig hensyntagen til foranstaltninger såsom fastsættelse af kategorier af personale,

UDKAST

der udøver kritiske funktioner, fastlæggelse af adgangsrettigheder til lokaler, kritisk infrastruktur og følsomme oplysninger, fastlæggelse af procedurer for baggrundskontrol og udpegelse af kategorier af personer, som er forpligtet til at gennemgå sådan baggrundskontrol, samt fastlæggelse af passende uddannelseskraav og kvalifikationer, og f) øge bevidstheden blandt det relevante personale om de foranstaltninger, der er omhandlet i litra a-e, under behørig hensyntagen til uddannelseskurser, informationsmateriale og øvelser.

I relation til bestemmelsens litra e om fastsættelse af kategorier af personale, som udøver kritiske funktioner, følger det af direktivet, at kritiske enheder skal tage hensyn til eksterne tjenesteudbyderes personale.

CER-direktivets artikel 13, stk. 2, indebærer herudover, at kritiske enheder skal beskrive de foranstaltninger, som de træffer, i en plan for modstandsdygtighed eller i et eller flere dokumenter, der svarer til en plan for modstandsdygtighed, og anvende denne plan i praksis. Har kritiske enheder udarbejdet dokumenter eller truffet foranstaltninger i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for foranstaltningerne omhandlet i stk. 1, kan de anvende disse dokumenter og foranstaltninger til at opfylde de krav, der er fastsat heri.

Det følger af direktivets artikel 6, stk. 4, at bl.a. reglerne om modstandsdygtighedsforanstaltninger finder anvendelse fra 10 måneder efter datoen for enhedens modtagelse af underretning om at være identificeret som kritisk enhed.

Det følger af direktivets artikel 13, stk. 6, at Europa-Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastsætte de nødvendige tekniske og metodiske specifikationer vedrørende anvendelsen af de i artikel 13, stk. 1, omhandlende modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at CER-direktivets krav om kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger bør konkretiseres nærmere, således at der ved implementeringen fastsættes tydeligere krav til de omfattede enheder. Dermed skabes dels forudsætningerne for etablering af modstandsdygtighed hos kritiske enheder, dels en større grad af forudsigelighed for de omfattede enheder.

Der lægges således op til, at loven suppleres af sektorspecifikke bekendtgørelser. Dermed kan dele af loven blive nærmere konkretiseret, hvilket vil skabe en klarere ramme for de berørte enheder samtidig med, at reglerne vil kunne tage højde for særlige sektorspecifikke forhold.

UDKAST

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at en sådan konkretisering bør ske i bekendtgørelsesform med henblik på at sikre, at der løbende og smidigt kan ske en tilpasning af kravene i takt med udviklingen i trusselsbilledet. Reglerne bør udstedes af de enkelte ressortministre for deres respektive ressortområder.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at CER-direktivets bestemmelser om kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger minimumsimplementeres i overensstemmelse med regeringens principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering, hvorefter den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen.

For så vidt angår enhedernes risikovurdering foreslås det, at kritiske enheder skal foretage en risikovurdering med henblik på at vurdere alle relevante risici, der kan forstyrre leveringen af deres væsentlige tjenester.

Det foreslås også, at risikovurderingen skal foretages på grundlag af den nationale risikovurdering og andre relevante informationskilder, og den skal tage højde for alle relevante naturlige og menneskeskabte risici, der kan føre til en hændelse.

Risikovurderingen skal endvidere tage hensyn til det omfang, i hvilket andre sektorer omfattet af CER-direktivet, jf. lovens bilag 1, afhænger af den kritiske enheds væsentlige tjeneste, og det omfang i hvilket den kritiske enhed afhænger af væsentlige tjenester, der leveres af andre enheder i andre sektorer omfattet af CER-direktivet, jf. lovens bilag 1, herunder i andre lande.

Risikovurderingen vil skulle være gennemført inden ni måneder efter, at den kritiske enhed har modtaget underretning om at være identificeret som sådan, og den vil skulle opdateres når det er nødvendigt, og mindst hvert fjerde år.

Ved gennemførelse af en risikovurdering vil kritiske enheder skulle anlægge en bred vurdering af, hvilke risici der kan være relevante for den pågældende kritiske enhed. Ud over den nationale risikovurdering vil enheden i relevant omfang også skulle inddrage andre informationskilder.

Det foreslås i den forbindelse, at vedkommende minister inden for sit område kan fastsætte nærmere regler om kritiske enheders risikovurdering, således at der under hensyntagen til sektorspecifikke forhold kan ske en konkretisering af kravene til enhedernes risikovurdering.

UDKAST

Bekendtgørelser, der konkretiserer lovforslagets regler om enhedernes risikovurdering, vil skulle udarbejdes inden for rammerne af en minimumsimplémentering af direktivet.

For så vidt angår enhedernes modstandsdygtighedsforanstaltninger, foreslås det, at kritiske enheder skal træffe passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre deres modstandsdygtighed.

Foranstaltningerne vil skulle træffes på grundlag af den nationale risikovurdering og den kritiske enheds egen risikovurdering.

I overvejelserne om, hvilke foranstaltninger det er nødvendigt at træffe, vil det skulle indgå, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at forhindre hændelser i at indtræffe, for at sikre tilstrækkelig fysisk beskyttelse af enhedens lokaler og kritiske infrastruktur og for at reagere på, modstå og afbøde følgerne af eller sikre genopretning efter hændelser.

Det vil endvidere skulle indgå, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at sikre passende medarbejdersikkerhedsstyring eller for at øge bevidstheden blandt det relevante personale om de modstandsdygtighedsforanstaltninger, der i øvrigt er truffet.

Det foreslås endvidere, at kritiske enheder skal have og anvende en plan eller lignende for modstandsdygtighed, som beskriver, hvilke foranstaltninger den kritiske enhed har truffet for at sikre sin modstandsdygtighed.

Modstandsdygtighedsforanstaltningerne og planen for modstandsdygtighed vil skulle være gennemført inden 10 måneder efter, at den kritiske enhed har modtaget underretning om at være identificeret som sådan.

Endelig foreslås det, at vedkommende minister inden for sit ressortområde kan fastsætte nærmere regler om kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger. Kravene vil herved løbende kunne tilpasses i forhold til de sektorspecifikke forhold, som gør sig gældende på de respektive ministerområder.

Bekendtgørelser, der konkretiserer lovforslagets regler om enhedernes modstandsdygtighedsforanstaltninger, vil skulle udarbejdes inden for rammerne af en minimumsimplémentering af direktivet.

Såfremt Europa-Kommissionens gennemførelsesretsakter om anvendelsen af modstandsdygtighedsforanstaltninger foreligger på tidspunktet for udstedelsen af bekendtgørelserne, vil bekendtgørelserne skulle tage højde for ind-

holdet af de tekniske og metodiske specifikationer, der fremgår heraf. Såfremt gennemførelsesretsakterne først foreligger på et senere tidspunkt, vil bekendtgørelserne i relevant omfang skulle justeres på baggrund heraf, således at det sikres, at de er i overensstemmelse med de rammer, der måtte følge af Europa-Kommissionens retsakter. Såfremt gennemførelsesretsakterne måtte regulere området fuldt ud, vil allerede udstedte bekendtgørelser i givet fald skulle ophæves.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de foreslåede §§ 5 og 6.

3.3. Kritiske enheders hændelsesunderretninger

3.3.1. Gældende ret

EPCIP-direktivet fastsætter i artikel 6, at ejere og operatører af europæisk kritisk infrastruktur skal udpege en sikkerhedsforbindelsesofficer, der fungerer som kontaktpunkt i forbindelse med sikkerhedsmæssige spørgsmål mellem ejeren og operatøren af den europæiske kritiske infrastruktur og medlemsstatens relevante myndighed.

Endvidere fremgår det bl.a. af EPCIP-direktivet, at hver medlemsstat indfører en passende kommunikationsmekanisme mellem medlemsstatens relevante myndighed og sikkerhedsforbindelsesofficeren eller tilsvarende med henblik på at udveksle relevante oplysninger om de identificerede risici og trusler i forbindelse med den pågældende europæiske kritiske infrastruktur.

Direktivet indeholder derimod ikke en forpligtelse for ejere og operatører til at underrette myndighederne om hændelser.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist i energi- og transportsektorerne, jf. nærmere herom i afsnit 2.3 ovenfor. Der er ikke identificeret europæisk kritisk infrastruktur i Danmark.

3.3.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Med CER-direktivets artikel 27 ophæves EPCIP-direktivet.

CER-direktivets artikel 15, stk. 1, fastsætter, at kritiske enheder uden unødigt ophold skal underrette den kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester. Direktivet fastsætter nærmere frister for enhedernes underretninger samt visse kriterier, der skal tages i betragtning ved vurderingen af en hændelses forstyrrende virkning, herunder a) antallet og andelen af brugere, der er berørt af forstyrrelsen, b) forstyrrelsens varighed og c) det geografiske område, der er berørt af forstyrrelsen, idet der tages hensyn til, om det er et geografisk isoleret område.

Henset til kriteriernes skønsprægede karakter opfatter Forsvarsministeriet det som hensigtsmæssigt, at der gives mulighed for at fastsætte nærmere sektorvise regler om, hvornår en hændelse har eller kan have sådanne forstyrrende virkninger, som medfører, at der skal foretages en underretning. Dermed vil der kunne fastsættes nærmere kriterier, som gør det tydeligere for de omfattede kritiske enheder, hvornår de er forpligtet til at underrette om en hændelse.

Det følger videre af CER-direktivets artikel 15, stk. 2, at underretninger om hændelser skal indeholde alle de tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for, at den kompetente myndighed kan forstå hændelsens art, årsag og mulige konsekvenser, herunder alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for at fastslå hændelsens eventuelle grænseoverskridende indvirkning.

Da det kan være vanskeligt for enhederne at vurdere, hvilke oplysninger der er nødvendige at medtage i en underretning, opfatter Forsvarsministeriet det som hensigtsmæssigt, at der gives mulighed for at fastsætte nærmere sektorvise regler om, hvilke kategorier af oplysninger der skal indgå i en underretning.

Det følger af CER-direktivets artikel 15, stk. 4, at så snart som muligt efter modtagelse af en underretning som omhandlet i artikel 15, stk. 1, giver den kompetente myndighed den berørte kritiske enhed relevante opfølgende oplysninger, herunder oplysninger, som kunne understøtte en effektiv reaktion fra denne kritiske enhed på den pågældende hændelse.

Det følger endvidere af artiklen, at den kompetente myndighed kan orientere offentligheden om en hændelse, hvis det vil være i offentlighedens interesse. Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at det vil skulle sikres, at offentligheden i givet fald informeres på en måde, som ikke kompromitterer fortrolige oplysninger, herunder kommercielt fortrolige oplysninger.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at CER-direktivets bestemmelser om kritiske enheders underretning om hændelser minimumsimplementeres i overensstemmelse med regeringens principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering, hvorefter den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen.

Det foreslås på den baggrund, at en kritisk enhed skal underrette den relevante kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer

UDKAST

eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester.

For at vurdere en forstyrrelses omfang skal en kritisk enhed navnlig tage følgende kriterier i betragtning: Antallet og andelen af brugere, der er berørt af forstyrrelsen, forstyrrelsens varighed og det geografiske område, der er berørt af forstyrrelsen, idet der tages hensyn til, om det er et geografisk isoleret område.

Det foreslås i den forbindelse, at vedkommende minister inden for sit ressortområde kan fastsætte nærmere regler om de kriterier, der skal tages i betragtning ved vurderingen af en hændelses (potentielt) forstyrrende virkninger. Formålet med reglerne vil være at præcisere lovens krav med henblik på at skabe en større grad af forudsigelighed for de kritiske enheder, eksempelvis ved fastsættelse af kvantitative eller i øvrigt objektivt konstaterbare kriterier. Det foreslås, at reglerne fastsættes sektorvist for at kunne tage højde for særlige sektorvise forhold.

Det foreslås, at underretninger om hændelser til den kompetente myndighed skal indeholde alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige, for at den kompetente myndighed kan forstå hændelsens art, årsag og mulige konsekvenser, herunder alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for at fastslå hændelsens eventuelle grænseoverskridende indvirkning.

Det foreslås endvidere, at underretning af de kompetente myndigheder skal ske senest 24 timer efter, at den kritiske enhed er blevet opmærksom på hændelsen. Efter anmodning fra den kompetente myndighed skal den kritiske enhed senest en måned efter hændelsen sende en detaljeret rapport til den kompetente myndighed.

Endelig foreslås det, at den kompetente myndighed snarest muligt efter modtagelse af en underretning giver den berørte kritiske enhed relevante opfølgende oplysninger, herunder oplysninger som kan understøtte en effektiv reaktion fra den kritiske enhed på den pågældende tjeneste, og at den kompetente myndighed kan orientere offentligheden om en hændelse, hvis det vil være i offentlighedens interesse.

En kompetent myndighed skal ved overvejelse om orientering af offentligheden om en hændelse sikre, at de hensyn til fortrolighed, der fremgår af forvaltningslovens § 27 om offentligt ansattes tavshedspligt, iagttages. Dette omfatter bl.a. hensynet til enkeltpersoners private forhold, forretningshemmeligheder samt hensynet til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser. Skyldes en hændelse strafbare forhold eller mistanke herom, må en kompetent myndigheds opfølgende oplysninger ikke vanskeliggøre eller forhindre efterforskningen.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de foreslåede §§ 7 og 8.

3.4. Tilsyn og håndhævelse

3.4.1. Gældende ret

EPCIP-direktivet indeholder ikke generelle regler om tilsyn og håndhævelse.

3.4.2. Forsvarsministeriets overvejelser

Med CER-direktivets artikel 27 ophæves EPCIP-direktivet.

Der er i CER-direktivets artikel 21 fastsat bestemmelser om tilsyn og håndhævelse.

Medlemsstaterne forpligtes efter artikel 21, stk. 1, til at sikre, at deres kompetente myndigheder har beføjelser og midler til dels at foretage inspektioner på stedet af den kritiske infrastruktur og af de lokaler, som den kritiske enhed anvender til at levere sine væsentlige tjenester.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at såfremt en enhed ikke giver adgang til lokaler eller infrastruktur, vil dette skulle kunne straffes med bøde. Det er på den baggrund Forsvarsministeriets opfattelse, at en effektiv tilsynsordning dermed ikke vil forudsætte at de kompetente myndigheder gives adgang til lokaler og infrastruktur uden retskendelse.

Det følger endvidere af artikel 21, stk. 1, at de kompetente myndigheder skal kunne udøve eksternt tilsyn med de modstandsdygtighedsforanstaltninger, som kritiske enheder har foretaget. De kompetente myndigheder skal også kunne foretage eller kræve revision af kritiske enheder.

Det er herudover fastsat i artikel 21, stk. 2, at medlemsstaterne skal sikre, at de kompetente myndigheder, hvor det er nødvendigt, har beføjelser og midler til at forlange, at enheder, der er omfattet af NIS 2-direktivet, og som er identificeret som kritiske enheder efter CER-direktivet, inden for en rimelig tidsfrist giver de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere, hvorvidt de kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger opfylder kravene hertil, og giver dokumentation for den faktiske gennemførelse af foranstaltningerne, herunder resultaterne af en revision foretaget af en uafhængig og kvalificeret revisor udvalgt af den kritiske enhed og foretaget på dennes regning. En kompetent myndighed skal, når der anmodes om oplysninger, angive formålet dermed og hvilke oplysninger, der kræves.

UDKAST

En kompetent myndighed kan efter artikel 21, stk. 3, på baggrund af tilsynsforanstaltninger eller vurderingen af de oplysninger, en kritisk enhed har meddelt, pålægge en kritisk enhed at træffe de nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe enhver konstateret overtrædelse inden for en rimelig frist, der fastsættes af de kompetente myndigheder. Enhederne kan endvidere pålægges at give de kompetente myndigheder oplysninger om de trufne foranstaltninger. Påbuddene skal navnlig tage hensyn til overtrædelsens grovhed.

Direktivet fastsætter i artikel 21, stk. 4, at der skal være passende beskyttelsesforanstaltninger for sikring af enhedernes rettigheder og legitime interesser ved de kompetente myndigheders udøvelse af deres beføjelser.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at CER-direktivets bestemmelser om de kompetente myndigheders tilsyns- og håndhævelsesbeføjelser minimumsimplementeres i overensstemmelse med regeringens principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering, hvorefter den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen.

Konkret foreslås det, at den kompetente myndighed med henblik på at vurdere, om en kritisk enhed opfylder sine forpligtelser i henhold til denne lov og regler fastsat i medfør heraf, kan foretage inspektioner på stedet af den kritiske infrastruktur og af de lokaler, som den kritiske enhed anvender til at levere sine væsentlige tjenester, og at den kompetente myndighed kan foretage en audit af en kritisk enhed eller stille krav om, at enheden får et kvalificeret uafhængigt organ til at foretage denne, og at resultaterne heraf stilles til rådighed for den kompetente myndighed.

Det foreslås herudover, at den kompetente myndighed kan kræve at få udleveret oplysninger, der er nødvendige for at vurdere, hvorvidt de modstandsdygtighedsforanstaltninger, den berørte enhed har indført, opfylder kravene dertil, og kræve at få adgang til data, dokumenter og oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af tilsynsopgaven, samt kræve at få udleveret dokumentation for faktisk gennemførelse af modstandsdygtighedsforanstaltninger, herunder resultaterne af en audit.

Det foreslås i den forbindelse, at den kompetente myndighed skal angive formålet med de stillede krav og præcisere, hvilke oplysninger der kræves udleveret, og at den kompetente myndighed kan stille nærmere krav til, hvordan og i hvilken form en kritisk enhed skal afgive de pågældende oplysninger og materiale.

UDKAST

Det bemærkes, at almindelige forvaltningsretlige principper om proportionalitet og fastsættelse af tidsfrister for afgivelse af oplysninger m.v. vil være normerende for en kompetent myndigheds anmodning om oplysninger m.v.

Derudover foreslås det, at en kompetent myndighed på baggrund af et tilsynsbesøg eller modtagne oplysninger kan påbyde en kritisk enhed at træffe nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe en konstateret overtrædelse af loven eller regler fastsat i medfør af loven.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ved udstedelse af et påbud navnlig skal tages hensyn til overtrædelsens grovhed. Et påbud til en kritisk enhed vil være en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, og en kritisk enhed vil kunne påklage en afgørelse om påbud til højere administrativ myndighed efter de almindelige forvaltningsretlige principper om administrativ rekurs.

De almindelige regler om domstolsprøvelse af forvaltningsafgørelser vil endvidere finde anvendelse, og en kritisk enhed vil dermed have adgang til at få prøvet afgørelsen ved domstolene.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til de foreslåede §§ 15 og 16.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4.1. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Efter lovforslaget vil statslige myndigheder kunne blive identificeret som kritiske enheder. Lovforslaget forventes på denne baggrund at medføre merudgifter og negative implementeringskonsekvenser for de statslige myndigheder, der måtte blive identificeret som kritiske enheder, da de i lighed med identificerede kritiske enheder i private virksomheder vil være omfattet af lovens forpligtelser.

Lovens forpligtelser omfatter bl.a., at kritiske enheder skal udarbejde en risikovurdering, jf. den foreslåede § 5, og at kritiske enheder skal træffe passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre enhedens modstandsdygtighed, jf. den foreslåede § 6.

Kritiske enheder vil endvidere, såfremt der indtræder hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til at forstyrre leveringen af enhedens væsentlige tjenester, jf. den foreslåede § 8, skulle underrette den kompetente myndighed.

UDKAST

De ovenfor nævnte forpligtelser, som kritiske enheder vil skulle opfylde, forventes nærmere udmøntet i sektorspecifikke bekendtgørelser. Da de nærmere økonomiske konsekvenser således vil afhænge af det nærmere indhold af bekendtgørelserne, vil de økonomiske konsekvenser først kunne opgøres endeligt i forbindelse med udstedelse af bekendtgørelserne. Samtidig er det på nuværende tidspunkt uvist, hvor mange statslige myndigheder, der vil blive omfattet af den foreslåede lov, idet identificering af de kritiske enheder skal ske på baggrund af en national strategi og risikovurdering, som først gennemføres frem mod 2026. De økonomiske og administrative konsekvenser vil desuden afhænge af de pågældende myndigheders eksisterende modstandsdygtighedsniveau og udviklingen i trusselsbilledet i samfundet.

Ud over konsekvenserne forbundet med, at statslige myndigheder kan udpeges som kritiske enheder efter lovforslaget, vil der være konsekvenser forbundet med løsningen af de myndighedsopgaver, der følger af direktivet.

Efter lovforslaget vil Beredskabsstyrelsen varetage opgaven som centralt kontaktpunkt, ligesom der i de sektorer, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, vil skulle udpeges kompetente myndigheder, som skal varetage forskellige myndighedsopgaver.

Blandt myndighedsopgaverne er identifikation af kritiske enheder, ligesom de kompetente myndigheder skal føre tilsyn med lovens overholdelse og varetage opgaver i forbindelse med kritiske enheders underretninger om hændelser. Der vil desuden være tværgående opgaver forbundet med bl.a. baggrundskontrol af relevant personale hos enhederne.

Der vil herudover skulle udarbejdes en national strategi for kritiske enheders modstandsdygtighed, udarbejdes en national risikovurdering samt varetages visse tværgående koordinerende opgaver.

De statsfinansielle konsekvenser som følge af de øgede aktiviteter skønnes – med betydelig usikkerhed – at udgøre 18-31 mio. kr. årligt. Usikkerheden skyldes navnlig, at udgifterne afhænger af det nærmere indhold af de kommende bekendtgørelser, samt at det er uvist, hvor mange enheder der vil blive identificeret som kritiske enheder.

4.2. De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at lovforslaget er i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at princip nr. 1 om enkle og klare regler er iagttaget, idet det i lovforslaget – inden for direktivets rammer –

klart fremgår, hvilke forpligtelser der påhviler identificerede kritiske enheder, og hvilke beføjelser en kompetent myndighed har i sit tilsyn med enhedernes efterlevelse af deres forpligtelser.

Det er desuden Forsvarsministeriets opfattelse, at lovforslaget er udarbejdet i overensstemmelse med princip nr. 2, da lovforslagets § 13 indfører hjemmel til at fastsætte regler om digital kommunikation.

Derudover er det Forsvarsministeriets opfattelse, at lovforslaget er i overensstemmelse med princip nr. 5 om tryk og sikker databehandling, da lovforslaget indeholder en grundig beskrivelse af forholdet til databeskyttelsesretten.

Endelig er det Forsvarsministeriets opfattelse, at princip nr. 6 om anvendelse af offentlig infrastruktur er iagttaget, idet der i forbindelse med kritiske enheders forpligtelse til at underrette om visse hændelser forudsættes anvendt digitale selvbetjeningsløsninger såsom Virk.dk. Dermed anvendes eksisterende offentlig it-infrastruktur til digital kommunikation mellem kritiske enheder og de kompetente myndigheder.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at de øvrige principper ikke er relevante for lovforslaget.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget indebærer, at loven vil finde anvendelse på virksomheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag 2, og som identificeres som kritiske enheder. Lovens anvendelsesområde og identifikationen af kritiske enheder er nærmere beskrevet i henholdsvis lovens §§ 1 og 3 og de specielle bemærkninger hertil.

Lovforslaget forventes at medføre negative erhvervsøkonomiske konsekvenser. Bl.a. vil kritiske enheder skulle overholde oplysnings- og underretningsforpligtelserne i lovforslagets foreslåede § 4, stk. 2, og §§ 7-8. Derudover vil kritiske enheder skulle foretage en risikovurdering efter den foreslåede § 5 og træffe modstandsdygtighedsforanstaltninger efter den foreslåede § 6. Forpligtelserne er nærmere beskrevet i de nævnte bestemmelser og de specielle bemærkninger hertil.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved lovforslaget, da der er betydelig usikkerhed om både effekterne af de kommende krav og populationen. Gennemførelsen af CER-direktivet i dansk ret vurderes dog – samlet set – at få erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Lovforslaget giver i en række bestemmelser hjemmel til udstedelse af bekendtgørelser, som indebærer erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet, jf. lovforslagets § 3, stk. 4, § 5, stk. 1, § 6, stk. 1-3, § 8, § 9 og § 15. Virksomheder skal bl.a. udarbejde en risikovurdering, træffe foranstaltninger til at sikre enhedernes modstandsdygtighed, herunder udarbejde en plan for modstandsdygtighed, indgive underretninger ved hændelser, og udlevere oplysninger i forbindelse med tilsynsbesøg, hvilket forventes konkretiseret yderligere i sektorspecifikke bekendtgørelser.

Det er på nuværende tidspunkt uvist, hvor mange danske virksomheder, der vil blive omfattet af den foreslåede lov, idet identificering af de kritiske enheder skal ske på baggrund af en national strategi og risikovurdering, som først gennemføres frem mod 2026. De økonomiske og administrative konsekvenser vil desuden afhænge af de pågældende virksomheders eksisterende modstandsdygtighedsniveau og udviklingen i trusselsbilledet i samfundet.

Lovforslaget forventes ikke at medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser på samfundsniveau.

Det vurderes desuden, at Innovations- og Iværksættertjekket ikke er relevant for lovforslaget, fordi forslaget ikke påvirker virksomheders eller iværksætteres muligheder for at teste, udvikle og anvende nye teknologier og innovation.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have konsekvenser for klima, miljø eller natur.

8. Forholdet til persondataretten

Behandling af personoplysninger er i almindelighed reguleret i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Spørgsmålet om, hvorvidt der må behandles personoplysninger, er i dag som udgangspunkt reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1 (om behandling af almindelige personoplysninger), artikel 9, stk. 2 (om behandling af følsomme personoplysninger), og artikel 10 (om behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser).

Med lovforslaget gennemføres CER-direktivet på tværs af en række sektorer.

UDKAST

Lovforslaget indebærer en række forpligtelser for omfattede enheder samt myndighedsopgaver for de relevante myndigheder, der i et vist omfang vil indebære behandling af almindelige personoplysninger og personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser.

Der kan bl.a. indgå almindelige personoplysninger i de oplysninger, som enheder efter lovforslaget skal indgive i medfør af lovforslagets § 3, stk. 4, hvorefter vedkommende minister kan kræve, at enheder fremlægger materiale og oplysninger, der er nødvendige for stillingtagen til, om en enhed skal identificeres som kritisk.

Der kan desuden indgå almindelige personoplysninger i de oplysninger, som enheder efter lovforslaget skal indgive til de kompetente myndigheder i medfør af lovforslagets § 7, hvorefter kritiske enheder skal udpege en kontaktperson og meddele relevante kontaktoplysninger til den relevante kompetente myndighed. Dette vil eksempelvis være navne og telefonnumre på den pågældende medarbejder, der udpeges som kontaktperson.

Derudover kan der indgå almindelige personoplysninger i en kritisk enheds underretning om hændelser efter lovforslagets § 8, stk. 1, hvorefter kritiske enheder skal underrette den relevante kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af enhedens væsentlige tjenester. Af bestemmelsens stk. 3, fremgår det, at underretninger skal indeholde alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for, at den kompetente myndighed kan forstå hændelsens art, årsag og mulige konsekvenser, herunder alle tilgængelige oplysninger der er nødvendige for at fastslå hændelsens eventuelle grænseoverskridende indvirkning. I en kritisk enheds underretning om en hændelse kan der således f.eks. indgå almindelige personoplysninger, herunder navne og e-mailadresser, i forbindelse med en redegørelse for hændelsens faktiske forløb, eller ved at der vedlægges e-mails eller andet materiale, der belyser hændelsens forløb, karakter eller håndtering.

Efter lovforslagets § 9 kan vedkommende minister inden for sit område efter forhandling med justitsministeren fastsætte nærmere regler om, på hvilke betingelser kritiske enheder kan få foretaget baggrundskontrol af personer med henblik på at vurdere en potentiel sikkerhedsrisiko for enheden. Baggrundskontrollen kan angå personer, der 1) varetager følsomme funktioner i eller til fordel for en kritisk enhed, navnlig vedrørende den kritiske enheds modstandsdygtighed, 2) er bemyndiget til at få direkte adgang eller fjernadgang til en kritisk enheds lokaler, oplysninger eller kontrolsystemer, herunder i forbindelse med den kritiske enheds sikkerhed, eller 3) overvejes ansat i stillinger, der indebærer opgavevaretagelse som nævnt ovenfor. Baggrundskontrollen vil i medfør af CER-direktivets artikel 14, stk. 2, mindst

UDKAST

skulle bekræfte identiteten af den person, der er genstand for baggrundskontrollen, og omfatte en kontrol af strafferegistre for den pågældende person for lovovertrædelser, der er relevante for en bestemt stilling. Gennemførelse af baggrundskontrol vurderes på den baggrund at medføre behandling af almindelige personoplysninger og personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser.

Anvendelse af tilsynsbeføjelserne i medfør af de foreslåede bestemmelser i §§ 15 og 17 vil kunne medføre behandling af almindelige personoplysninger. Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at de oplysninger, der måtte blive behandlet i denne forbindelse, vil være oplysninger om den kritiske enheds medarbejdere, herunder kontaktoplysninger på enhedens kontaktpersoner, ligesom der eksempelvis kan være tale om oplysninger om, hvilke medarbejdere der har adgangsrettigheder til den kritiske enheds lokaler og kritiske infrastruktur.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at behandling af almindelige personoplysninger i forbindelse med overholdelse af de foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 3, stk. 4, om enheders fremlæggelse af materiale og oplysninger, §§ 7 og 8 om kritiske enheders oplysning om en kontaktperson og om kritiske enheders underretning om hændelser samt §§ 15 og 17 om adgang til og gennemførelse af tilsyn for private virksomheder vil kunne ske i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra c og e. Det følger således af artikel 6, stk. 1, litra c, at behandling er lovlig, hvis den er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, ligesom det følger af litra e, at behandling er lovlig, hvis den er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse.

Det er endvidere Forsvarsministeriets opfattelse, at enheder omfattet af den foreslåede lov vil kunne behandle almindelige personoplysninger i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra f. Det følger af denne bestemmelse, at behandling er lovlig, hvis den er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, der kræver beskyttelse af personoplysninger, går forud herfor, navnlig hvis den registrerede er et barn.

For så vidt angår offentlige myndigheders behandling af almindelige personoplysninger henvises der til forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter behandlingen er lovlig, hvis den er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at for så vidt angår behandling af eventuelle personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser, jf. den foreslåede § 9 om baggrundskontrol, vil dette alene kunne ske på

UDKAST

grundlag af samtykke fra den person, der er genstand for kontrollen, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a. Det følger af denne bestemmelse, at behandling af personoplysninger er lovlig, hvis den registrerede har givet samtykke til behandling af sine personoplysninger til et eller flere specifikke formål.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at der ikke efter lovforslaget vil ske behandling af følsomme personoplysninger, som er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet).

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den [xx] til den [xx] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, ATP, Bestyrelsesforeningen, Danish Care, Danish Cloud, Community, Danmarks Apotekerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske, Beredskaber, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Kollektiv Trafik, Dansk Luftfart, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Shipping- og Havnevirksomheder, Danske Vandværker, DANVA, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dia-Lab, Dansk Diagnostika- og Laboratorieforening, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Finans Danmark, Færøernes Landsstyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, GTS-foreningen, Industriforeningen for Generiske og Biosimilære Lægemidler, Institut for Menneskerettigheder, IT-politisk forening, Justitia, Kommunernes Landsforening, Landbrug og Fødevarer, Lægemiddelindustriforeningen, Medicoindustrien, Naalakkersuisut via Rigsombudsmanden på Grønland, Pharmadanmark, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Retspolitisk Forening, Samtlige byretspræsidenter, SMVdanmark, Statsadvokaten i København, Statsadvokaten i Viborg og Teleindustrien.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
--	--	--

UDKAST

<p>Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner</p>	<p>Ingen</p>	<p>Lovforslaget forventes at medføre økonomiske konsekvenser for de statslige myndigheder, der måtte blive identificeret som kritiske enheder. Løsningen af de myndighedsopgaver, der følger af loven, forventes endvidere at medføre økonomiske konsekvenser, herunder for de ministerområder, der har ressortansvar for de sektorer, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, jf. lovens bilag 2.</p> <p>De samlede forventede merudgifter, jf. også nedenfor om implementeringskonsekvenser, skønnes – med betydelig usikkerhed – at udgøre 18-31 mio. kr. årligt.</p>
<p>Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner</p>	<p>Ingen</p>	<p>Lovforslaget forventes at medføre implementeringskonsekvenser for de statslige myndigheder, der måtte blive identificeret som kritiske enheder. Løsningen af de myndighedsopgaver, der følger af loven, forventes endvidere at medføre implementeringskonsekvenser, herunder for de ministerområder, der har ressortansvar for de sektorer, som er omfattet af lovens anvendelsesområde, jf. lovens bilag 2.</p> <p>De samlede forventede merudgifter, jf. også ovenfor om økonomiske konsekvenser, skønnes – med betydelig usikkerhed – at udgøre 18-31 mio. kr. årligt.</p>

UDKAST

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Det har ikke været muligt på nuværende tidspunkt at estimere de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet ved lovforslaget, da der er betydelig usikkerhed om både effekterne af de kommende krav og populationen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Det har ikke været muligt på nuværende tidspunkt at estimere de administrative konsekvenser for erhvervslivet ved lovforslaget, da der er betydelig usikkerhed om både effekterne af de kommende krav og populationen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Loven og de bekendtgørelser, der vil blive udstedt i medfør af loven, gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet). Der henvises til EU-tidende 2022, nr. L 333, side 164. Direktivet er medtaget som bilag 1 til loven.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) fastsætter en procedure for indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur i energi- og transport-

UDKAST

sektorerne, hvis forstyrrelse eller ødelæggelse vil få betydelig grænseoverskridende indvirkning på mindst to medlemsstater og en fælles fremgangsmåde til vurdering af behovet for at beskytte denne type infrastruktur med henblik på at bidrage til beskyttelsen af mennesker.

EPCIP-direktivet blev i dansk ret implementeret sektorvist i energi- og transportsektorerne. For en nærmere gennemgang af den sektorvise implementering af EPCIP-direktivet henvises til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter § 24 i beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, gælder der en forpligtelse for de enkelte ministre til, inden for deres område, hver især at planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af større ulykker og katastrofer.

I EU-retten om finansielle tjenesteydelser fastsættes omfattende krav til finansielle enheder om at håndtere alle risici, som de står over for, herunder operationelle risici, og for at sikre forretningskontinuitet.

Det drejer sig om Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2013/36 af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF, som er gennemført i dansk ret ved lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 406 af 29. marts 2022, og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2014/65 af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU, som er gennemført i dansk ret ved lov om kapitalmarkeder, jf. lovbekendtgørelse nr. 41 af 13. januar 2023, lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 406 af 29. marts 2022, og lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, jf. lovbekendtgørelse nr. 2016 af 1. november 2021.

For telesektoren stilles der efter § 5, stk. 1, og § 5 a i lov om sikkerhed i net og tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 153 af 1. februar 2021, som ændret ved § 18 i lov nr. 1156 af 8. juni 2021, krav om nødvendig planlægning og nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre, at samfundets elektroniske kommunikation i videst muligt omfang kan finde sted i beredskabssituationer og i andre ekstraordinære situationer. Bestemmelserne gennemfører dele af artikel 108 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (EU's telekodeks).

UDKAST

Det følger af den foreslåede § 1, stk. 1, at loven finder anvendelse på enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag 2, jf. dog stk. 2-6.

Bilag 2 til loven omfatter følgende sektorer: 1) Transport med delsektorerne a) luft, b) jernbane, c) vand, d) vejtransport og e) offentlig transport, 2) bankvirksomhed, 3) finansiel markedsinfrastruktur, 4) sundhed, 5) drikkevand, 6) spildevand, 7) digital infrastruktur, 8) offentlig forvaltning, 9) rummet og 10) produktion, tilvirkning og distribution af fødevarer.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. De sektorer, der foreslås omfattet, svarer – med undtagelse af energisektoren, der reguleres særskilt – til de sektorer, som er omfattet af bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet).

Det foreslåede anvendelsesområde vil dermed omfatte et betydeligt antal sektorer, der ikke tidligere har været omfattet af krav til modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Det følger af det foreslåede stk. 2, at loven ikke finder anvendelse på forhold omfattet af den nationale gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet).

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 1, stk. 2, som fastsætter, at direktivet ikke finder anvendelse på spørgsmål, der er omfattet af NIS 2-direktivet, jf. dog CER-direktivets artikel 8. CER-direktivets artikel 8 fastsætter en særlig ordning for kritiske enheder i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur, jf. den foreslåede § 1, stk. 5.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 1, stk. 2, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Formålet med bestemmelsen er at sikre mod dobbeltregulering. En kritisk enhed, der er omfattet af NIS 2-direktivet, og som har fastsat passende foranstaltninger for at styre risici i forhold til net- og informationssystemer, vil dermed ikke også skulle fastsætte modstandsdygtighedsforanstaltninger for disse systemer i medfør af CER-direktivet. Derimod vil den kritiske enhed

UDKAST

skulle opfylde krav og forpligtelser som følger af CER-direktivet, som ligger ud over krav og forpligtelser i NIS 2-direktivet.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at loven ikke finder anvendelse på offentlige forvaltningsenheder, som udfører deres aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 1, stk. 6, hvorefter CER-direktivet ikke finder anvendelse på offentlige forvaltningsenheder, som udfører deres aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 1, stk. 6, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Den foreslåede bestemmelse skal forstås i overensstemmelse med CER-direktivets præambelbetragtning nr. 11, 1. led, som bl.a. beskriver, at offentlige forvaltningsenheder, hvis aktiviteter kun er marginalt relateret til disse opregnede områder, bør være omfattet af CER-direktivets anvendelsesområde, og at enheder med reguleringsbeføjelser i CER-direktivets forstand ikke anses for at udføre aktiviteter inden for retshåndhævelse. Sådanne myndigheder er derfor ikke på dette grundlag udelukket fra direktivets anvendelsesområde. Det beskrives endvidere i præambelbetragtningen, at offentlige forvaltningsenheder, som er eller måtte blive etableret i fællesskab med et tredjeland i overensstemmelse med en international aftale, samt medlemsstaternes diplomatiske og konsulære missioner i tredjelande, heller ikke er omfattet af CER-direktivet. Som en konsekvens heraf vil disse forvaltningsenheder ikke være omfattet af nærværende lov.

Det følger af det foreslåede *stk. 4*, at vedkommende minister inden for sit område kan træffe afgørelse om helt eller delvist at undtage specifikke kritiske enheder, der udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, eller som udelukkende leverer tjenester til offentlige forvaltningsenheder, der er omfattet af *stk. 3*, fra bestemmelserne i §§ 4-9 og 15-17.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 1, stk. 7, hvorefter medlemsstaterne kan beslutte, at artikel 11 (samarbejde mellem medlemsstaterne) og kapitel III (om kritiske enheders modstandsdygtighed), IV (om kritiske enheder af særlig europæisk betydning) og VI (om tilsyn og

UDKAST

håndhævelse) helt eller delvist ikke finder anvendelse på specifikke kritiske enheder, der udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, eller som udelukkende leverer tjenester til de offentlige forvaltningsenheder, der er omhandlet i direktivets artikel 1, stk. 6, som foreslås gennemført i det foreslåede § 1, stk. 3.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 1, stk. 7, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Bestemmelsen skal forstås i overensstemmelse med CER-direktivets præambelbetragtning nr. 11, 2. led, hvori det bl.a. anføres, at i betragtning af medlemsstaternes ansvar for at varetage national sikkerhed og forsvar bør medlemsstater kunne beslutte, at kritiske enheders forpligtelser fastsat i CER-direktivet helt eller delvist ikke finder anvendelse på disse kritiske enheder, hvis de tjenester, som de leverer, eller de aktiviteter, som de udfører, hovedsageligt vedrører områderne national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger. Kritiske enheder, hvis tjenester eller aktiviteter kun er marginalt relaterede til disse områder, bør dog ifølge samme præambelbetragtning stadig være omfattet af CER-direktivets anvendelsesområde.

Efter den foreslåede bestemmelse vil vedkommende minister inden for sit område kunne undtage nærmere bestemte kritiske enheder fra de foreslåede §§ 4-9 om kritiske enheders risikovurdering, modstandsdygtighedsforanstaltninger, hændelsesunderretninger og baggrundskontrol, samt fra de foreslåede §§ 15-17 om tilsyn og håndhævelse.

Den foreslåede bestemmelse omfatter enheder, der ikke allerede er undtaget fra lovens anvendelsesområde, jf. den foreslåede § 1, stk. 3, som undtager offentlige forvaltningsenheder, der udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger. Der vil således typisk være tale om private virksomheder, der selvstændigt udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse. I Danmark er der ikke tradition for, at private virksomheder selvstændigt udfører aktiviteter inden for national sikkerhed m.v., og derfor forventes denne del af den foreslåede bestemmelse at have et begrænset anvendelsesområde.

Bestemmelsen vil også omfatte enheder, der udelukkende leverer tjenester til offentlige forvaltningsenheder, som udfører aktiviteter inden for national

UDKAST

sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, der derfor vil kunne undtages fra de pågældende foreslåede bestemmelser.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at det forhold, at en enhed »udelukkende leverer tjenester« til forvaltningsenheder, der udfører de ovenfor nævnte aktiviteter, indebærer, at de tjenester, som enheden leverer, eksklusivt skal leveres til offentlige forvaltningsenheder, der udfører disse aktiviteter. Såfremt en enhed både leverer tjenesten til offentlige forvaltningsenheder, der udfører de nævnte aktiviteter, og til andre aktører, eksempelvis private virksomheder eller offentlige forvaltningsenheder, som ikke udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse, herunder forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger, vil enheden ikke kunne undtages fra bestemmelserne i de foreslåede §§ 4-9 og §§ 15-17.

Det følger af det foreslåede *stk.* 5, at for kritiske enheder i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur, jf. lovens bilag 2, finder bestemmelserne i §§ 4-9 og 15-17 ikke anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 8, som fastsætter, at medlemsstaterne skal sikre, at artikel 11 (om samarbejde mellem medlemsstaterne), kapitel III (om kritiske enheders modstandsdygtighed), kapitel IV (om kritiske enheder af særlig europæisk betydning) og kapitel VI (om tilsyn og håndhævelse) ikke finder anvendelse på kritiske enheder, som de har identificeret i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur. Efter artiklen kan medlemsstaterne vedtage eller opretholde bestemmelser i national ret for at opnå et højere niveau for disse kritiske enheders modstandsdygtighed, forudsat at disse bestemmelser er i overensstemmelse med gældende EU-ret.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 8, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for artikel 8 beskrives i CER-direktivets præambelbetragtning nr. 20 og 21.

Præambelbetragtning nr. 20 omhandler sektoren for digital infrastruktur og beskriver bl.a., at i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS

UDKAST

2-direktivet) skal enheder, der tilhører sektoren for digital infrastruktur, og som kunne betragtes som kritiske enheder efter CER-direktivet, træffe passende og forholdsmæssige tekniske, operationelle og organisatoriske foranstaltninger for at styre risiciene for sikkerheden i net- og informationssystemer samt underrette om væsentlige hændelser og cybertrusler. Det fremgår videre af denne præambelbetragtning, at eftersom kravene i NIS 2-direktivet mindst svarer til de tilsvarende forpligtelser i CER-direktivet, bør forpligtelserne i CER-direktivets artikel 11 og kapitel III, IV og VI ikke finde anvendelse på enheder, der tilhører sektoren for digital infrastruktur.

Præambelbetragtning nr. 21 omhandler enheder i den finansielle sektor og beskriver bl.a., at der i EU-retten om finansielle tjenesteydelser er fastsat omfattende krav til finansielle enheder om at håndtere alle risici, som de står over for, herunder operationelle risici, og sikre forretningskontinuitet. Der henvises i den forbindelse bl.a. til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor og om ændring af forordning (EF) nr. 1060/2009, (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 600/2014, (EU) nr. 909/2014 og (EU) 2016/1011 (DORA-forordningen), som fastsætter krav til finansielle enheder om at styre risici i forbindelse med informations- og kommunikationsteknologi (IKT), herunder vedrørende beskyttelse af fysisk IKT-infrastruktur.

Det fremgår videre af præambelbetragtningen, at eftersom disse enheders modstandsdygtighed derfor er fuldt ud dækket, bør artikel 11 og kapitel III, IV og VI i CER-direktivet ikke finde anvendelse på disse enheder for at undgå dobbeltarbejde og unødvendige administrative byrder.

Det bemærkes i den forbindelse, at CER-direktivet, NIS 2-direktivet og DORA-forordningen blev offentliggjort som en samlet pakke, og at de tre EU-retsakter således har en tæt sammenhæng med hinanden.

Efter den foreslåede bestemmelse vil de pågældende sektorer ikke være omfattet af de foreslåede regler om kritiske enheders risikovurdering, modstandsdygtighedsforanstaltninger, hændelsesunderretninger og mulighed for baggrundskontrol samt de foreslåede regler om tilsyn og håndhævelse. Herudover vil disse sektorer ikke være omfattet af de foreslåede regler om kritiske enheder af særlig europæisk betydning.

Herved bliver disse sektorer i praksis alene omfattet af reglerne om identifikation af kritiske enheder samt myndighedernes støtte til kritiske enheder, ligesom også den nationale strategi og risikovurdering vil omfatte disse sektorer.

UDKAST

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.2.1 og 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af det foreslåede *stk. 6*, at vedkommende minister inden for sit område kan bestemme, at loven helt eller delvist ikke finder anvendelse på kritiske enheder, hvor sektorspecifikke EU-retsakter og eventuel national gennemførelse heraf har mindst samme virkning som de tilsvarende forpligtelser efter denne lov og regler udstedt i medfør af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 1, stk. 3, hvoraf det følger, at hvor bestemmelser i sektorspecifikke EU-retsakter kræver, at kritiske enheder træffer foranstaltninger for at styrke deres modstandsdygtighed, og hvor disse krav er anerkendt af medlemsstaterne som svarende mindst til de tilsvarende forpligtelser, der er fastsat i CER-direktivet, finder de relevante bestemmelser i CER-direktivet, herunder bestemmelsen om tilsyn og håndhævelse i direktivets kapitel VI, ikke anvendelse.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 1, stk. 3, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Bestemmelsen indebærer, at det vil være op til vedkommende minister inden for sit område at bestemme, om – og i givet fald i hvilket omfang – der skal gøres undtagelse fra hele eller dele af nærværende lov med henvisning til sektorspecifikke EU-retsakter og eventuel national implementering heraf. Det skal ses i lyset af, at undtagelsen fra CER-direktivet forudsætter, at medlemsstaterne har anerkendt forpligtelserne i de sektorspecifikke EU-retsakter som havende mindst samme virkning som de tilsvarende forpligtelser, der følger af CER-direktivet. Den pågældende minister kan eksempelvis bestemme, at kritiske enheder fortsat vil skulle foretage hændelsesunderretning efter nærværende lov, men at reglerne om kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger ikke finder anvendelse.

Til § 2

Den foreslåede bestemmelse i § 2 indeholder definitioner af lovens seks centrale begreber.

Definitionerne bygger på de tilsvarende definitioner i artikel 2, nr. 2-7, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet).

UDKAST

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til de relevante dele af CER-direktivets artikel 2 og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Det følger af det foreslåede stk. 1, *nr. 1*, at der ved »hændelse« forstås en begivenhed, der har potentiale til i betydelig grad at forstyrre, eller som forstyrrer, leveringen af en væsentlig tjeneste.

Bestemmelsen er baseret på CER-direktivets artikel 2, nr. 3, hvorefter der ved »hændelse« forstås en begivenhed, der har potentiale til i betydelig grad at forstyrre, eller som forstyrrer, leveringen af en væsentlig tjeneste, herunder når den påvirker de nationale systemer, der sikrer retsstatsprincippet.

Det følger af det foreslåede stk. 1, *nr. 2*, at der ved »kritisk infrastruktur« forstås et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, eller en del af et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, som er nødvendig(t) for leveringen af en væsentlig tjeneste.

Bestemmelsen er baseret på CER-direktivets artikel 2, nr. 4, hvorefter der ved »kritisk infrastruktur« forstås et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, eller en del af et aktiv, en facilitet, udstyr, et netværk eller et system, som er nødvendig(t) for leveringen af en væsentlig tjeneste.

Det følger af det foreslåede stk. 1, *nr. 3*, at der ved »modstandsdygtighed« forstås en kritisk enheds evne til at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig og sikre genopretning efter en hændelse.

Bestemmelsen er baseret på CER-direktivets artikel 2, nr. 2, hvorefter der ved »modstandsdygtighed« forstås en kritisk enheds evne til at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig og komme på fode igen efter en hændelse.

Det følger af det foreslåede stk. 1, *nr. 4*, at der ved »risiko« forstås potentialet for tab eller forstyrrelse som følge af en hændelse, der skal udtrykkes som en kombination af størrelsen af et sådant tab eller en sådan forstyrrelse og sandsynligheden for, at hændelsen indtræffer.

Bestemmelsen er baseret på CER-direktivets artikel 2, nr. 6, hvorefter der ved »risiko« forstås potentialet for tab eller forstyrrelse som følge af en hændelse, der skal udtrykkes som en kombination af størrelsen af et sådant tab eller en sådan forstyrrelse og sandsynligheden for, at hændelsen indtræffer.

UDKAST

Det følger af det foreslåede stk. 1, *nr. 5*, at der ved »risikovurdering« forstås den samlede proces med henblik på at bestemme arten og omfanget af en risiko ved at identificere og analysere potentielle relevante trusler, sårbarheder og farer, der kunne føre til en hændelse, og ved at evaluere det potentielle tab eller den potentielle forstyrrelse af leveringen af en væsentlig tjeneste forårsaget af denne hændelse.

Bestemmelsen er baseret på CER-direktivets artikel 2, nr. 7, hvorefter der ved »risikovurdering« forstås den samlede proces med henblik på at bestemme arten og omfanget af en risiko ved at identificere og analysere potentielle relevante trusler, sårbarheder og farer, der kunne føre til en hændelse, og ved at evaluere den potentielle tab eller den potentielle forstyrrelse af leveringen af en væsentlig tjeneste forårsaget af denne hændelse.

Det følger af det foreslåede stk. 1, *nr. 6*, at der ved »væsentlig tjeneste« forstås en tjeneste, der er afgørende for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner, økonomiske aktiviteter, folkesundhed, offentlig sikkerhed eller miljøet.

Bestemmelsen er baseret på CER-direktivets artikel 2, nr. 5, hvorefter der ved »væsentlig tjeneste« forstås en tjeneste, der er afgørende for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner, økonomiske aktiviteter, folkesundhed og offentlig sikkerhed eller miljøet.

Til § 3

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) finder anvendelse for energi- og transportsektorerne.

Direktivets artikel 4 fastsætter nærmere regler om udpegning af europæisk kritisk infrastruktur.

Det følger af den foreslåede § 3, *stk. 1*, at vedkommende minister inden for sit område træffer afgørelse om identifikation og afidentifikation af kritiske enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag 2.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvoraf det fremgår, at hver medlemsstat senest den 17. juli 2026 skal have identificeret kritiske enheder for de sektorer og delsektorer, der er anført i bilaget til CER-direktivet.

UDKAST

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 6, stk. 1, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Om baggrunden for artikel 6, stk. 1, beskrives det i CER-direktivets præambelbetragtning nr. 8, at medlemsstaterne for at opnå en høj grad af modstandsdygtighed bør identificere kritiske enheder, som vil være underlagt specifikke krav og specifikt tilsyn, og som vil ydes særlig støtte og vejledning over for alle relevante risici.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at vedkommende minister inden for sit område træffer afgørelse om identifikation og afidentifikation af kritiske enheder, der er omfattet af enhedskategorierne i lovens bilag 2. Det bemærkes i den forbindelse, at vedkommende minister i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper om delegation kan beslutte at delegerer sin kompetence til en underliggende myndighed, herunder en udpeget kompetent myndighed.

Identifikation og afidentifikation af en kritisk enhed vil være en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Det medfører, at de almindelige forvaltningsretlige regler og principper vil være gældende. Det medfører også, at en enhed inden for de almindelige forvaltningsretlige principper om administrativ rekurs vil have adgang til at påklage en afgørelse om identifikation og afidentifikation som kritisk enhed.

Det følger af den foreslåede *stk. 2*, at der ved identifikation af kritiske enheder lægges vægt på følgende: 1) Den nationale strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed, 2) den nationale risikovurdering med henblik på identifikation af kritiske enheder, 3) om enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester, 4) om enheden opererer i og har sin kritiske infrastruktur beliggende på dansk territorium og 5) om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning, jf. *stk. 3*, på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i sektorer omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), jf. lovens bilag 1, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 6, stk. 2, hvoraf det fremgår, at når en medlemsstat identificerer kritiske enheder, tager den hensyn til resultaterne af dens medlemsstatsrisikovurdering og dens strategi og anvender alle følgende kriterier: a) Enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester, b) enheden opererer og dens kritiske infrastruktur er

UDKAST

beliggende på denne medlemsstats område, og c) en hændelse vil have betydelige forstyrrende virkninger som fastslået i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, (om betydelige forstyrrende virkninger) på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i sektorerne anført i direktivets bilag, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 6, stk. 2, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Det bemærkes i den forbindelse, at den danske sprogversions gengivelse af direktivets kriterier for identificering af kritiske enheder omtaler, hvorvidt »enheden opererer og dens kritiske infrastruktur er beliggende på denne medlemsstats område«. Den engelske sprogversion anvender derimod »territory«.

Henset til, at der vurderes at være en indholdsmæssig forskel på »område« og »territory«, har Forsvarsministeriet i nærværende lovforslag lagt sig op ad den engelske sprogversion. Det indebærer, at der ved identificering af kritiske enheder bl.a. vil skulle lægges vægt på, om enheden opererer i og har sin kritiske infrastruktur beliggende *på dansk territorium*. Dette skal i øvrigt også forstås i lyset af territorialbestemmelsen i den foreslåede § 20, hvorefter loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Ved identifikationen af kritiske enheder vil der bl.a. blive lagt vægt på den nationale strategi for styrkelse af kritiske enheders modstandsdygtighed og den nationale risikovurdering. For så vidt angår den nationale strategi og risikovurdering henvises til afsnit 2.4.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I overensstemmelse med direktivets forudsætninger, som udtrykt i præambelbetragtning nr. 16, vil en enhed skulle anses for at operere på en medlemsstats område (forstået som territorium), hvor den udfører de aktiviteter, der er nødvendige for den eller de pågældende væsentlige tjenester, og hvor enhedens kritiske infrastruktur, som anvendes til at levere den eller de pågældende tjenester, er beliggende. Hvis der ikke er nogen enhed, der opfylder disse kriterier i en medlemsstat, bør den pågældende medlemsstat ikke være forpligtet til at identificere en kritisk enhed i den tilsvarende sektor eller delsektor.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at de opregnede elementer alle skal inddrages, når vedkommende minister skal træffe afgørelse om, hvorvidt en enhed skal identificeres som kritisk.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at ved fastlæggelse af, om en hændelse vil have betydelig forstyrrende virkning, jf. *stk. 2, nr. 5*, lægges der vægt på følgende: 1) Antal brugere, der er afhængige af den væsentlige tjeneste, som udbydes af den berørte enhed, 2) omfanget af andre sektorer og delsektorer afhængighed af den pågældende væsentlige tjeneste, 3) den indvirkning, som hændelser kan have med hensyn til omfang og varighed på økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, miljøet, den offentlige sikkerhed eller befolkningens sundhed, 4) enhedens markedsandel på markedet for den eller de berørte væsentlige tjenester, 5) det geografiske område, der kan blive berørt af en hændelse, herunder eventuel grænseoverskridende indvirkning, og 6) enhedens betydning med hensyn til at opretholde et tilstrækkeligt niveau for den væsentlige tjeneste under hensyntagen til tilgængelighed af alternative måder at levere denne væsentlige tjeneste på.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 7, *stk. 1*, hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne ved fastlæggelsen af betydningen af en forstyrrende virkning, skal tage hensyn til følgende kriterier: 1) Antal brugere, der er afhængige af den væsentlige tjeneste, som udbydes af den berørte enhed, 2) omfanget af andre i bilaget anførte sektorer og delsektorer afhængighed af den pågældende væsentlige tjeneste, 3) den indvirkning som hændelser kunne have med hensyn til omfang og varighed på økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter, miljøet, den offentlige sikkerhed eller befolkningens sundhed, 4) enhedens markedsandel på markedet for den berørte væsentlige tjeneste eller de berørte væsentlige tjenester, 5) det geografiske område, der kunne blive berørt af en hændelse, herunder eventuel grænseoverskridende indvirkning, under hensyntagen til den sårbarhed, som er forbundet med den grad af afsondrethed, der kendetegner visse typer af geografiske områder, såsom ø-regioner, afsidesliggende regioner eller bjergområder, og 6) enhedens betydning med hensyn til at opretholde et tilstrækkeligt niveau for den væsentlige tjeneste under hensyntagen til tilgængelighed af alternative måder at levere denne væsentlige tjeneste på.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 7, *stk. 1*, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for artikel 7, *stk. 1*, beskrives i CER-direktivets præambelbetragtning nr. 18, hvoraf bl.a. fremgår, at der bør fastlægges kriterier for bestemmelse af betydningen af en forstyrrende virkning som følge af en hæn-

UDKAST

delse, og at disse kriterier bør være baseret på kriterierne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 af 6. juli 2016 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer i hele Unionen (NIS 1-direktivet). Det fremgår videre, at større kriser, såsom covid-19-pandemien, har vist, hvor vigtigt det er at sørge for forsyningskædesikkerhed, og hvordan forstyrrelse heraf kan have negativ økonomisk og samfundsmæssig indvirkning inden for en lang række sektorer og på tværs af grænserne. Medlemsstaterne bør derfor også i det omfang, det er muligt, overveje virkningerne på forsyningskæden, når de fastslår i hvilket omfang andre sektorer og delsektorer afhænger af de væsentlige tjenester, der udbydes af en kritisk enhed.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at de opregnede kriterier alle skal inddrages, når vedkommende minister skal vurdere, om en hændelse vil have betydelige forstyrrende virkninger på enhedens levering af en eller flere væsentlige tjenester eller på leveringen af andre væsentlige tjenester i sektorer omfattet af CER-direktivet, jf. bilag 1, som er afhængige af denne eller disse væsentlige tjenester. Ud over de sektorer, der omfattes af nærværende lovforslag, vil dette også omfatte energisektoren, som reguleres særskilt.

Det følger af det foreslåede *stk. 4*, at vedkommende minister kan kræve, at enheder fremlægger materiale og oplysninger, der er nødvendige for stillingtagen til, om en enhed skal identificeres som kritisk.

Efter den foreslåede bestemmelse vil vedkommende minister således til brug for vurderingen af, hvorvidt en enhed skal identificeres som en kritisk enhed, kunne kræve, at enheder fremlægger materiale og oplysninger, der er nødvendige for stillingtagen til, om den pågældende enhed skal identificeres som kritisk.

Dette vil eksempelvis kunne omfatte oplysninger om, hvorvidt enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester, eller om enheden opererer i og har sin kritiske infrastruktur beliggende i Danmark.

Det vil også kunne omfatte oplysninger og materiale, der kan belyse antal brugere, der er afhængige af den væsentlige tjeneste, som udbydes af den berørte enhed.

Det følger af det foreslåede *stk. 5*, at vedkommende minister inden for en måned efter identifikation efter *stk. 1* orienterer den kritiske enhed om dens forpligtelser, og om fra hvilken dato forpligtelserne finder anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 6, *stk. 3* og *5*. Af CER-direktivets artikel 6, *stk. 3* følger det bl.a., at hver medlemsstat

UDKAST

sikrer, at identificerede kritiske enheder inden for en måned efter denne identifikation underrettes om, at de er blevet identificeret som kritiske enheder. Det følger videre af bestemmelsen, at medlemsstaterne skal orientere kritiske enheder om deres forpligtelser i henhold til kapitel III om kritiske enheders modstandsdygtighed og kapitel IV om kritiske enheder af særlig europæisk betydning, og om fra hvilken dato disse forpligtelser finder anvendelse på dem.

Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af CER-direktivets artikel 6, stk. 3, at direktivets kapitel III om kritiske enheders modstandsdygtighed – der bl.a. omhandler kritiske enheders risikovurdering og modstandsdygtighedsforanstaltninger, baggrundskontrol, og enhedernes underretning om hændelser finder anvendelse fra 10 måneder efter datoen for underretningen om, at enheden er identificeret som kritisk enhed. Det fremgår dog særskilt af CER-direktivets artikel 12, stk. 1, at kritiske enheder inden ni måneder efter datoen for underretningen skal have foretaget deres risikovurdering.

For så vidt angår kritiske enheder i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur følger det endvidere af CER-direktivets artikel 6, stk. 3, at medlemsstaten skal orientere disse enheder om, at de ikke har forpligtelser i henhold til CER-direktivets kapitel III om kritiske enheders modstandsdygtighed og kapitel IV om kritiske enheder af særlig europæisk betydning, medmindre andet er fastsat i national ret.

Det følger af CER-direktivets artikel 6, stk. 3, at medlemsstaterne skal føre en liste over identificerede kritiske enheder, og efter artikel 6, stk. 5, skal listen, hvor det er nødvendigt og under alle omstændigheder mindst hvert fjerde år, gennemgås og i relevant omfang ajourføres. Hvis disse ajourføringer fører til identifikation af yderligere kritiske enheder, finder CER-direktivets artikel 6, stk. 3 og 4, om underretning om identifikation, anvendelse for de yderligere kritiske enheder.

Det følger desuden af CER-direktivets artikel 6, stk. 5, bl.a., at medlemsstaterne sikrer, at enheder, der ikke længere identificeres som kritiske enheder som følge af en ajourføring, rettidigt underrettes herom og om, at de ikke længere er omfattet af forpligtelserne i henhold til CER-direktivets kapitel III (om kritiske enheders modstandsdygtighed) fra datoen for modtagelsen af denne orientering.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 6, stk. 3 og stk. 5, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

UDKAST

Identifikationen af en kritisk enhed sker ved, at vedkommende minister træffer en afgørelse herom, som vil skulle meddeles enheden for at få retsvirkning. Underretningen af den kritiske enhed vil derfor ske som led i meddelelsen af afgørelsen om identifikation. I praksis vil orienteringen om den kritiske enheds forpligtelser, samt om fra hvilken dato forpligtelserne finder anvendelse, typisk fremgå af afgørelsen om identifikation.

Der stilles imidlertid ikke særlige krav til orienteringens form. Det er derfor op til den enkelte minister at tilrettelægge sagsgangen og administrationen, men under forudsætning af, at orienteringen finder sted inden for en måned efter, at enheden er identificeret som kritisk enhed.

Det følger af det foreslåede *stk. 6*, at vedkommende minister inden for sit område kan fastsætte nærmere regler om identifikation af kritiske enheder.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der i sektorspecifikke bekendtgørelser kan fastsættes nærmere regler om identifikation af kritiske enheder. Ved at bekendtgørelserne udstedes af de relevante ressortministre inden for deres område, vil reglerne kunne målrettes de enkelte sektorer. Anvendelsen af modellen med en tværgående hovedlov, der suppleres af sektorvise bekendtgørelser, vil i øvrigt sikre, at der i nødvendigt omfang kan ske hurtig ændring af reglerne på baggrund af eksempelvis ændringer i risiko- og truselsbilledet.

De nærmere regler vil skulle udarbejdes inden for den ramme, som de foreslåede *stk. 2* og *3* udgør. Der vil i den forbindelse f.eks. kunne fastsættes bestemmelser om de kompetente myndigheders nærmere tilrettelæggelse af proceduren med at identificere kritiske enheder. Der vil endvidere kunne fastsættes bestemmelser, som angiver, hvilke sektorspecifikke forhold, herunder antallet af brugere, den kritiske enheds markedsandel og det relevante geografiske område, der kan inddrages i vurderingen af, om en hændelse vil kunne have væsentlig forstyrrende virkning på leveringen af en væsentlig tjeneste.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) fastsætter en procedure og nærmere kriterier for indkredsning af potentiel europæisk kritisk infrastruktur og eventuel efterfølgende udpegning af den europæiske kritiske infrastruktur som sådan.

UDKAST

Det følger af artikel 3, stk. 1, i EPCIP-direktivet, at hver medlemsstat indkredser den potentielle europæiske kritiske infrastruktur, som opfylder nærmere fastsatte tværgående og sektorbaserede kriterier og er i overensstemmelse med definitionerne for »kritisk infrastruktur« og »europæisk kritisk infrastruktur« i EPCIP-direktivets artikel 2, litra a og b. I direktivets bilag III er fastsat en nærmere procedure for medlemsstaternes indkredsning af europæisk kritisk infrastruktur.

Det følger af EPCIP-direktivets artikel 2, litra b, at der ved »europæisk kritisk infrastruktur« forstås kritisk infrastruktur, der befinder sig i medlemsstaterne, og hvis afbrydelse eller ødelæggelse ville få betydelige konsekvenser for to eller flere medlemsstater.

EPCIP-direktivet fastsætter herefter en høringsmekanisme, hvorefter medlemsstaterne efter indkredsning af potentiel europæisk kritisk infrastruktur underretter og indleder drøftelser med de øvrige medlemsstater, som kan blive berørt i betydelig grad af en potentiel europæisk kritisk infrastruktur. På baggrund af drøftelsen og nærmere aftale herom, kan den medlemsstat, på hvis område en potentiel europæisk kritisk infrastruktur er beliggende, derefter udpege den som europæisk kritisk infrastruktur. Medlemsstaten skal herefter underrette ejeren eller operatøren af infrastrukturen om dens udpegning som europæisk kritisk infrastruktur.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist for energi- og transportsektorerne, som er de to sektorer, der er omfattet af direktivet. For en nærmere gennemgang af den sektorvise implementering af EPCIP-direktivet henvises til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 4, *stk. 1*, at kritiske enheder betragtes som kritiske enheder af særlig europæisk betydning, hvis de leverer de samme eller lignende væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 17, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvorefter en enhed betragtes som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, hvor den a) er blevet identificeret som en kritisk enhed i henhold til direktivets artikel 6, stk. 1, b) leverer de samme eller lignende væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, og c) er blevet underrettet i henhold til direktivets artikel 17, stk. 3.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt

UDKAST

til CER-direktivets artikel 17, stk. 1, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for CER-direktivets artikel 17, stk. 1, beskrives i præambelbetragtning nr. 35, hvoraf det fremgår, at selv om kritiske enheder generelt opererer som en del af et stadig mere sammenkoblet net af tjenester og infrastruktur og ofte leverer væsentlige tjenester i mere end én medlemsstat, er nogle kritiske enheder af særlig betydning for Unionen og dens indre marked, fordi de leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater og derfor vil kunne drage fordel af specifik støtte på EU-plan.

Det er således en forudsætning efter den foreslåede bestemmelse, at den pågældende enhed leverer de samme eller lignende væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater. Enheden vil skulle underrette den kompetente myndighed efter det foreslåede stk. 2, jf. nedenfor, såfremt den leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater.

Bl.a. for at vurdere, om der leveres de samme eller lignende væsentlige tjenester, vil den konsultationsprocedure, som reguleres i direktivets artikel 17, stk. 2, og 3, skulle følges. Konsultationsproceduren indebærer overordnet, at Europa-Kommissionen konsulterer den pågældende kritiske enhed samt de kompetente myndigheder i de medlemsstater, hvor enheden har oplyst at levere væsentlige tjenester, med henblik på at undersøge, om den kritiske enhed leverer de samme eller lignende væsentlige tjenester i eller til seks eller flere EU-medlemsstater. Europa-Kommissionen vil på den baggrund konstatere, om den pågældende kritiske enhed er at betragte som en kritisk enhed af væsentlig europæisk betydning. En enhed vil således først betragtes som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, når Europa-Kommissionen har konstateret dette.

Det bemærkes i øvrigt, at det i lovforslagets § 1, stk. 5, i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 8, foreslås, at for kritiske enheder i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur finder de foreslåede §§ 4-9 og 15-17 ikke anvendelse. Kritiske enheder i disse sektorer vil således ikke kunne identificeres som kritiske enheder af særlig europæisk betydning i medfør af den foreslåede bestemmelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 1, stk. 5.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at kritiske enheder skal underrette den relevante kompetente myndighed, såfremt de leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater. Enhederne skal i den forbindelse oplyse, hvilke væsentlige tjenester de leverer, samt hvilke EU-medlemsstater tjenesterne leveres til eller i.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 17, stk. 2, 1. led, hvorefter medlemsstaterne sikrer, at en kritisk enhed efter den i direktivets artikel 6, stk. 3, omhandlede underretning oplyser sin kompetente myndighed, hvis den leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater. I så fald sikrer medlemsstaterne, at den kritiske enhed oplyser sin kompetente myndighed om de væsentlige tjenester, den leverer til eller i disse medlemsstater, og om de medlemsstater, hvortil eller hvori den leverer sådanne væsentlige tjenester. Medlemsstaterne underretter uden unødigt ophold Europa-Kommissionen om identiteten af sådanne kritiske enheder samt om de oplysninger, de leverer i henhold til nærværende stykke.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 17, stk. 2, 1. led, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Det vil i første omgang være op til de kritiske enheder at vurdere, om de leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater og derfor er omfattet af underretningspligten. En væsentlig tjeneste er defineret i den foreslåede § 2, nr. 6, som en tjeneste, der er afgørende for opretholdelsen af vitale samfundsmæssige funktioner, økonomiske aktiviteter, folkesundhed, offentlig sikkerhed eller miljøet.

Det indgår i kriterierne for identifikation af kritiske enheder efter den foreslåede § 3, stk. 2, om enheden leverer en eller flere væsentlige tjenester. Kritiske enheder, der er identificeret som sådan, forudsættes således i forbindelse med identifikationen at være gjort bekendt med, hvilke af deres tjenester, der af den relevante kompetente myndighed betragtes som væsentlige tjenester. Såfremt kritiske enheder er i tvivl om, hvorvidt de måtte levere væsentlige tjenester til eller i seks eller flere EU-medlemsstater, vil de kunne søge rådgivning hos den relevante kompetente myndighed.

Det følger af den foreslåede *stk. 3*, at den relevante kompetente myndighed uden unødigt ophold underretter en kritisk enhed om, at den er identificeret som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, om dens forpligtelser efter § 17 og om fra hvilken dato disse forpligtelser finder anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 17, stk. 3, som fastslår, at såfremt Europa-Kommissionen på grundlag af de i direktivets artikel 17, stk. 2, omhandlede konsultationer konstaterer, at den pågældende kritiske enhed leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, så underretter Europa-Kommissionen gennem den kompetente myndighed den pågældende kritiske enhed om, at den anses for at være en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, og oplyser den kritiske en-

UDKAST

hed om dens forpligtelser i henhold til direktivets kapitel om kritiske enheder af særlig europæisk betydning og om, fra hvilken dato disse forpligtelser finder anvendelse. Når Europa-Kommissionen således har oplyst den kompetente myndighed om sin beslutning om at betragte en kritisk enhed som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, videresender den kompetente myndighed uden unødigt ophold denne underretning til den pågældende kritiske enhed.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 17, stk. 3, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

I overensstemmelse med artikel 17, stk. 3, skal den relevante kritiske enhed uden unødigt ophold underrettes om, at den betragtes som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning.

Den kompetente myndighed vil endvidere skulle underrette den kritiske enhed om dens forpligtelser som kritisk enhed af særlig europæisk betydning. Det følger således af den foreslåede § 17, at kritiske enheder af særlig europæisk betydning skal give rådgivende EU-delegationer adgang til oplysninger, systemer og faciliteter, der vedrører leveringen af deres væsentlige tjenester, og som er nødvendige for at gennemføre den pågældende rådgivende aktivitet. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 17.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 4, stk. 3, vil derudover medføre, at den kompetente myndighed skal underrette den kritiske enhed om, fra hvilken dato forpligtelserne finder anvendelse. Det følger af CER-direktivets artikel 17, stk. 4, at forpligtelserne i direktivets kapitel IV om kritiske enheder af særlig europæisk betydning, som foreslås gennemført i nærværende lovforslags §§ 4 og 17, finder anvendelse på den relevante kritiske enhed fra datoen for modtagelse af underretningen om, at den er identificeret som en kritisk enhed af særlig europæisk betydning.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det følger af artikel 7, stk. 1, i Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet), at hver medlemsstat skal foretage en trusselsvurdering i forbindelse med undersektorerne af europæisk kritisk infrastruktur senest et år efter, at den kritiske infrastruktur på dens område er blevet udpeget som europæisk kritisk infrastruktur inden for de pågældende undersektorer.

UDKAST

Der påhviler ikke ejere eller operatører af europæisk kritisk infrastruktur en tilsvarende forpligtelse til at foretage en trusselsvurdering.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist for energi- og transportsektorerne, som er de to sektorer, der er omfattet af direktivet. For en nærmere gennemgang af den sektorvise implementering af EPCIP-direktivet henvises til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 5, stk. 1, at kritiske enheder skal foretage en risikovurdering med henblik på at vurdere alle relevante risici, der kan forstyrre leveringen af deres væsentlige tjenester.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører den del af artikel 12, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at kritiske enheder foretager en risikovurdering for at vurdere alle relevante risici, der kunne forstyrre leveringen af deres væsentlige tjenester (»kritiske enheders risikovurderinger«).

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til dele af CER-direktivets artikel 12, stk. 1, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for CER-direktivets artikel 12, stk. 1, beskrives i præambelbetragtning nr. 28, hvor det anføres, at kritiske enheder bør have en omfattende forståelse af de relevante risici, som de er eksponeret for, og en pligt til at analysere disse risici.

Det bemærkes i øvrigt, at det i lovforslagets § 1, stk. 5, i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 8, foreslås, at for kritiske enheder i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur finder de foreslåede §§ 4-9 og 15-17 ikke anvendelse. Kritiske enheder i disse sektorer vil således ikke være omfattet af bestemmelsen om kritiske enheders risikovurdering. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 1, stk. 5.

Det følger af det foreslåede stk. 2, at risikovurderingen skal foretages på grundlag af den nationale risikovurdering og andre relevante informationskilder, og den skal tage højde for alle relevante naturlige og menneskeskabte risici, der kan føre til en hændelse. Risikovurderingen skal endvidere tage hensyn til det omfang i hvilket andre sektorer omfattet af CER-direktivet, jf. lovens bilag 1, afhænger af den kritiske enheds væsentlige tjeneste, og

UDKAST

det omfang i hvilket den kritiske enhed afhænger af væsentlige tjenester, der leveres af andre enheder i andre sektorer omfattet af CER-direktivet, jf. lovens bilag 1, herunder i andre lande.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører de dele af CER-direktivets artikel 12, stk. 1, der fastsætter, at kritiske enheder skal foretage en risikovurdering på grundlag af medlemsstatsrisikovurderinger og andre relevante informationskilder.

Bestemmelsen gennemfører desuden direktivets artikel 12, stk. 2, hvoraf det følger, at kritiske enheders risikovurderinger skal tage højde for alle relevante naturlige og menneskeskabte risici, der kunne føre til en hændelse, herunder af tværsektoriel eller grænseoverskridende karakter, ulykker, naturkatastrofer, folkesundhedskriser og hybride trusler og andre antagonistiske trusler, herunder terrorhandlinger som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541 af 15. marts 2017 om bekæmpelse af terrorisme m.v. (terrordirektivet). Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at en kritisk enheds risikovurdering skal tage hensyn til det omfang, andre sektorer anført i direktivets bilag afhænger af den væsentlige tjeneste, der leveres af den kritiske enhed, og det omfang den kritiske enhed afhænger af væsentlige tjenester, der leveres af andre enheder i sådanne andre sektorer, herunder i nabomedlemsstater og tredjelande, hvor det er relevant.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til relevante dele af CER-direktivets artikel 12, stk. 1 og 2, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

I overensstemmelse med direktivets artikel 12, stk. 1, vil kritiske enheder skulle foretage deres risikovurdering på grundlag af den nationale risikovurdering, der vil blive udarbejdet af Forsvarsministeriet og Justitsministeriet i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 5, stk. 1. Det forudsættes, at relevante elementer af den nationale risikovurdering gøres offentligt tilgængelig eller på anden vis kommunikeres til identificerede kritiske enheder.

Kritiske enheder vil endvidere skulle inddrage andre relevante informationskilder i forbindelse med risikovurderingen. Andre relevante informationskilder vil efter omstændighederne kunne omfatte eksempelvis Politiets Efterretningstjenestes og Forsvarets Efterretningstjenestes trussels- og risikovurderinger, Beredskabsstyrelsens Nationale Risikobillede samt mere sektorspecifikke produkter. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 5, stk. 4.

Efter den foreslåede bestemmelse skal de kritiske enheders risikovurdering tage højde for alle relevante naturlige og menneskeskabte risici. Naturlige

UDKAST

og menneskeskabte risici vil i overensstemmelse med direktivets præambelbetragtning nr. 15 bl.a. omfatte tværsektorielle eller grænseoverskridende risici, som vil kunne påvirke leveringen af væsentlige tjenester. Det kan f.eks. være ulykker, naturkatastrofer, folkesundhedskriser såsom pandemier og hybride trusler eller andre antagonistiske trusler, herunder terrorhandlinger, kriminel infiltration og sabotage.

I overensstemmelse med direktivets artikel 12, stk. 2, 2. led, kan en kritisk enhed, der har foretaget andre risikovurderinger eller udarbejdet dokumenter i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for dens risikovurdering, anvende disse vurderinger og dokumenter til at opfylde de krav, der er fastsat i artiklen. Det fremgår videre af direktivets artikel 12, stk. 2, 2. led, at ved udøvelse af sine tilsynsfunktioner kan den kompetente myndighed erklære, at en kritisk enheds eksisterende risikovurdering, som behandler de risici og det omfang af afhængighed, der er omhandlet i artikel 12, helt eller delvist opfylder forpligtelserne efter artiklen.

Baggrunden for artikel 12, stk. 2, 2. led, beskrives i CER-direktivets præambelbetragtning nr. 28, hvoraf det bl.a. fremgår, at hvor kritiske enheder har foretaget andre risikovurderinger eller udarbejdet dokumenter i henhold til forpligtelser i andre retsakter, der er relevante for deres risikovurdering, bør de kunne anvende disse vurderinger og dokumenter til at opfylde kravene i CER-direktivet vedrørende kritiske enheders risikovurdering. Det fremgår videre, at en kompetent myndighed bør kunne erklære, at en eksisterende risikovurdering foretaget af en kritisk enhed, der behandler de relevante risici og det relevante omfang af afhængighed, helt eller delvist opfylder forpligtelserne i dette direktiv.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at risikovurderingen skal opdateres, når det er nødvendigt, og mindst hvert fjerde år.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører den del af CER-direktivets artikel 12, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at kritiske enheder foretager en risikovurdering inden for ni måneder efter underretningen om at være identificeret som kritisk enhed, når det er nødvendigt efterfølgende, og mindst hvert fjerde år.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til de relevante dele af CER-direktivets artikel 12, stk. 1, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 4, stk. 5, hvorefter enheden i forbindelse med underretningen om at være

UDKAST

identificeret som kritisk enhed samtidig skal underrettes om dens forpligtelser, og om fra hvilken dato forpligtelserne finder anvendelse. Det vil således bl.a. fremgå af denne underretning, at risikovurderingen skal være gennemført inden for ni måneder efter identifikationen som kritisk enhed, og at den skal opdateres, når det er nødvendigt, og mindst hvert fjerde år.

Det følger af det foreslåede *stk. 4*, at vedkommende minister inden for sit område kan fastsætte nærmere regler om kritiske enheders risikovurdering.

Bemyndigelsen vil kunne udnyttes til at fastsætte nærmere regler om kritiske enheders risikovurdering inden for de enkelte sektorer, og derved sikre, at særlige sektorspecifikke forhold indgår i risikovurderingen. Eksempelvis kan der være sektorer, hvor særlige beredskabsplaner, nationale og internationale rapporter vil være naturlige at inddrage i forbindelse med en risikovurdering.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Det følger af Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet), at operatørerne skal udarbejde en sikkerhedsplan for deres del af den europæiske kritiske infrastruktur i energi- og transportsektorerne, hvis forstyrrelse eller ødelæggelse vil få betydelig grænseoverskridende indvirkning på mindst to medlemsstater. Kravene til sikkerhedsplanen omfatter overordnet en forpligtelse til at identificere vigtige aktiver, gennemføre en risikoanalyse og etablere relevante sikkerhedsforanstaltninger til sikring af den kritiske infrastruktur.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist for energi- og transportsektorerne, som er de to sektorer, der er omfattet af direktivet. For en nærmere gennemgang af den sektorvise implementering af EPCIP-direktivet henvises til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Kritiske enheder i luftfarts- og søtransportsektoren skal i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 300/2008 og (EF) nr. 725/2004 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/65/EF træffe en række foranstaltninger med henblik på at forebygge hændelser forårsaget af ulovlige handlinger og modstå og afbøde følgerne af sådanne hændelser.

Efter § 24 i beredskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017, gælder der en forpligtelse for de enkelte ministre til, inden for deres område, hver især at planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af større ulykker og katastrofer.

UDKAST

Det følger af den foreslåede § 6, stk. 1, at kritiske enheder skal træffe passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre enhedernes modstandsdygtighed på grundlag af den nationale risikovurdering og den kritiske enheds egen risikovurdering, herunder foranstaltninger, der er nødvendige for at 1) forhindre hændelser i at indtræffe under behørig hensyntagen til katastroferisikoreduktions- og klimatilpasningsforanstaltninger, 2) sikre tilstrækkelig fysisk beskyttelse af enhedens lokaler og kritiske infrastruktur under behørig hensyntagen til f.eks. hegn, barrierer, værktøjer og rutiner til overvågning af perimetre, detektionsudstyr og adgangskontrol, 3) reagere på, modstå og afbøde følgerne af hændelser under behørig hensyntagen til gennemførelsen af risiko- og krisestyringsprocedurer og -protokoller samt varslingsrutiner, 4) sikre genopretning efter hændelser under behørig hensyntagen til forretningskontinuitetsforanstaltninger og identifikation af alternative forsyningskæder for at genoptage leveringen af væsentlige tjenester, 5) sikre passende medarbejdersikkerhedsstyring under behørig hensyntagen til foranstaltninger såsom fastsættelse af kategorier af eget og eksternt personale, der udøver kritiske funktioner, fastlæggelse af adgangsrettigheder til lokaler, kritisk infrastruktur og følsomme oplysninger, fastsættelse af procedurer for baggrunds kontrol jf. § 9 og udpegelse af kategorier af personer, som er forpligtet til at gennemgå en sådan baggrunds kontrol, samt fastlæggelse af passende uddannelseskrav og kvalifikationer og 6) øge bevidstheden blandt det relevante personale om de foranstaltninger, der er omhandlet i nr. 1-5, under behørig hensyntagen til kurser, informationsmateriale og øvelser.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 13, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvoraf følger, at medlemsstaterne skal sikre, at kritiske enheder træffer passende og forholdsmæssige tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger for at sikre deres modstandsdygtighed på grundlag af de relevante oplysninger, som medlemsstaterne har givet om medlemsstatsrisikovurderingen, og af resultaterne af de kritiske enheders risikovurderinger.

Modstandsdygtighedsforanstaltninger omfatter efter direktivets artikel 13, stk. 1, 1. led, foranstaltninger, der er nødvendige for at a) forhindre hændelser i at indtræffe under behørig hensyntagen til katastroferisikoreduktions- og klimatilpasningsforanstaltninger, b) sikre tilstrækkelig fysisk beskyttelse af deres lokaler og kritiske infrastruktur under behørig hensyntagen til f.eks. hegn, barrierer, værktøjer og rutiner til overvågning af perimetre, detektionsudstyr og adgangskontrol, c) reagere på, modstå og afbøde følgerne af hændelser under behørig hensyntagen til gennemførelsen af risiko- og kri-

UDKAST

sestyringsprocedurer og -protokoller samt varslingsrutiner, d) sikre genopretning efter hændelser under behørig hensyntagen til forretningskontinuitetsforanstaltninger og identifikation af alternative forsyningskæder for at genoptage leveringen af væsentlige tjenester, e) sikre passende medarbejdersikkerhedsstyring under behørig hensyntagen til foranstaltninger såsom fastsættelse af kategorier af personale, der udøver kritiske funktioner, fastlæggelse af adgangsrettigheder til lokaler, kritisk infrastruktur og følsomme oplysninger, fastsættelse af procedurer for baggrundskontrol i overensstemmelse med direktivets artikel 14 og udpegelse af kategorier af personer, som er forpligtet til at gennemgå sådan baggrundskontrol, samt fastlæggelse af passende uddannelseskraav og kvalifikationer, og f) øge bevidstheden blandt det relevante personale om de foranstaltninger, der er omhandlet i litra a)-e), under behørig hensyntagen til uddannelseskurser, informationsmateriale og øvelser.

Det følger endvidere af artikel 13, stk. 1, 2. led, at medlemsstaterne i forbindelse med medarbejdersikkerhedsstyringen omhandlet i litra e skal sikre, at kritiske enheder tager hensyn til eksterne tjenesteudbyderes personale, når der fastsættes kategorier af personale, som udøver kritiske funktioner.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 13, stk. 1, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

I overensstemmelse med forudsætningen i direktivets præambelbetragtning nr. 29 vil kritiske enheder skulle træffe passende tekniske, sikkerhedsmæssige og organisatoriske foranstaltninger, der står i et rimeligt forhold til de risici, som de står over for, for at forebygge, beskytte mod, reagere på, modstå, afbøde, absorbere, tilpasse sig til og komme på fode igen efter en hændelse. Mens kritiske enheder bør træffe disse foranstaltninger i overensstemmelse med direktivet, bør sådanne foranstaltningers nærmere enkeltheder og omfang afspejle de forskellige risici, som hver kritisk enhed har identificeret som led i sin risikovurdering, og de særlige forhold, der gør sig gældende for en sådan enhed, på en passende og forholdsmæssig måde.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter det foreslåede stk. 3 vil vedkommende minister inden for sit område kunne fastsætte nærmere regler om kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Der vil således i sektorspecifikke bekendtgørelser kunne stilles konkretiserede krav til de foranstaltninger, som kritiske enheder inden for de omfattede sektorer skal træffe i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 1. Anvendelsen af modellen med en tværgående hovedlov, der suppleres af sektorvise bekendtgørelser vil i øvrigt sikre, at der i nødvendigt omfang kan ske hurtig

UDKAST

ændring af reglerne på baggrund af eksempelvis ændringer i risiko- og trusselsbilledet. Der henvises til bemærkningerne til stk. 3.

I overensstemmelse med CER-direktivets artikel 6, stk. 3, skal den kritiske enhed efterleve kravene til modstandsdygtighed senest ti måneder efter, at enheden har modtaget underretning om at være identificeret som kritisk enhed.

Det bemærkes i øvrigt, at det i lovforslagets § 1, stk. 5, i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 8, foreslås, at for kritiske enheder i sektorerne bankvirksomhed, finansiel markedsinfrastruktur og digital infrastruktur finder de foreslåede §§ 4-9 og 15-17 ikke anvendelse. Kritiske enheder i disse sektorer vil således ikke være omfattet af bestemmelserne om kritiske enheders modstandsdygtighed. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 1, stk. 5.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at kritiske enheder skal have og anvende en plan for modstandsdygtighed, der beskriver, hvilke foranstaltninger der er truffet i henhold til *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 13, stk. 2, 1. og 2. pkt., hvoraf følger, at medlemsstaterne skal sikre, at kritiske enheder har indført og anvender en plan for modstandsdygtighed eller et eller flere tilsvarende dokumenter, der beskriver de trufne foranstaltninger. Kritiske enheder, der har udarbejdet dokumenter eller truffet foranstaltninger i henhold til forpligtelser i andre retsakter, som er relevante for foranstaltningerne efter CER-direktivet, kan anvende disse dokumenter og foranstaltninger.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 13, stk. 2, 1. og 2. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

I overensstemmelse med direktivets forudsætninger, som udtrykt i præambelbetragtning nr. 30, 1. pkt., vil kritiske enheder skulle beskrive de foranstaltninger, som de træffer, med en detaljeringsgrad, der i tilstrækkelig grad når målene om effektivitet og ansvarlighed, i en plan for modstandsdygtighed eller i et eller flere dokumenter, der svarer til en plan for modstandsdygtighed, og anvende denne plan i praksis.

Som forudsat i direktivets artikel 13, stk. 2, 2. pkt., vil kritiske enheder ikke nødvendigvis i medfør af den foreslåede bestemmelse skulle udarbejde en ny plan for modstandsdygtighed, men kan i relevant omfang henvise til allerede foreliggende dokumenter, som måtte være udarbejdet i henhold til

UDKAST

forpligtelser i anden regulering. I denne forbindelse kan relevante dokumenter eksempelvis omfatte enhedens generelle beredskabsplan, hændelsesspecifikke delplaner, eller indsatsplaner m.v.

I overensstemmelse med CER-direktivets artikel 6, stk. 3, skal den kritiske enhed efterleve kravene til modstandsdygtighed senest ti måneder efter, at enheden har modtaget underretning om at være identificeret som kritisk enhed.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at vedkommende minister inden for sit område kan fastsætte nærmere regler om kritiske enheders modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der i sektorspecifikke bekendtgørelser kan fastsættes nærmere regler om de foranstaltninger, som kritiske enheder inden for de omfattede sektorer skal træffe. Reglerne vil kunne stille mere konkretiserede krav til de foranstaltninger, som enhederne skal træffe i medfør af den foreslåede bestemmelse i *stk. 1*.

De nærmere regler vil skulle udarbejdes inden for den ramme, som det foreslåede *stk. 1* udgør, herunder udarbejdes under hensyntagen til de forudsætninger, der er indlagt i det foreslåede *stk. 1*. Det indebærer bl.a., at reglerne vil skulle være i overensstemmelse med regeringens principper for minimumsimplementering af erhvervsrettet EU-regulering, hvorefter den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen.

Ved at bekendtgørelserne udstedes af de relevante ressortministre inden for deres områder, vil der blive skabt en klarere ramme for de berørte enheder, samtidig med at der vil kunne tages højde for særlige sektorvise forhold. Anvendelsen af modellen med en tværgående hovedlov, der suppleres af sektorvise bekendtgørelser vil i øvrigt sikre, at der i nødvendigt omfang kan ske hurtig ændring af reglerne på baggrund af eksempelvis ændringer i risiko- og trusselsbilledet.

Det bemærkes, at det følger af CER-direktivets artikel 13, stk. 6, at Europa-Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastsætte de nødvendige tekniske og metodiske specifikationer vedrørende anvendelsen af de i artikel 13, stk. 1, omhandlende modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Såfremt Europa-Kommissionens gennemførelsesretsakter om anvendelsen af modstandsdygtighedsforanstaltninger foreligger på tidspunktet for udstedelsen af bekendtgørelserne, vil disse skulle tage højde for indholdet af de

UDKAST

tekniske og metodiske specifikationer, der fremgår heraf. Såfremt gennemførelsesretsakterne først foreligger på et senere tidspunkt, vil bekendtgørelserne i relevant omfang skulle justeres på baggrund heraf, således at det sikres, at de er i overensstemmelse med de rammer, der måtte følge af Europa-Kommissionens retsakter. Såfremt gennemførelsesretsakterne måtte regulere området fuldt ud, vil allerede udstedte bekendtgørelser i givet fald skulle ophæves.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) fastsætter i artikel 6, at ejere og operatører af europæisk kritisk infrastruktur skal udpege en sikkerhedsforbindelsesofficer, som fungerer som kontaktpunkt i forbindelse med sikkerhedsmæssige spørgsmål mellem ejeren eller operatøren af den europæiske kritiske infrastruktur og medlemsstatens relevante myndighed.

Endvidere fremgår det af EPCIP-direktivet bl.a., at hver medlemsstat indfører en passende kommunikationsmekanisme mellem medlemsstatens relevante myndighed og sikkerhedsforbindelsesofficeren eller tilsvarende med henblik på at udveksle relevante oplysninger om de identificerede risici og trusler i forbindelse med den pågældende europæiske kritiske infrastruktur.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist for energi- og transportsektorerne, som er de to sektorer, der er omfattet af direktivet. For en nærmere gennemgang af den sektorvise implementering af EPCIP-direktivet henvises til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 7, at kritiske enheder skal udpege en kontaktperson og meddele relevante kontaktoplysninger til den relevante kompetente myndighed. Den kritiske enhed skal underrette den kompetente myndighed om ændringer i kontaktoplysningerne.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 13, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvoraf følger, at medlemsstaterne sikrer, at hver kritisk enhed udpeger en forbindelsesofficer eller tilsvarende som kontaktpunkt for de kompetente myndigheder.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt

UDKAST

til CER-direktivets artikel 13, stk. 3, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den enkelte kritiske enhed skal give den relevante kompetente myndighed meddelelse om, hvilken person der varetager opgaven som kontaktperson. Det skal af meddelelsen til den kompetente myndighed fremgå, hvilke kontaktoplysninger, herunder f.eks. navn, e-mail og telefonnummer, den pågældende person har. Eventuelle ændringer i kontaktinformation skal meddeles til den relevante kompetente myndighed.

I overensstemmelse med CER-direktivets artikel 6, stk. 3, skal den kritiske enhed efterleve kravet om meddelelse af kontaktperson og kontaktoplysninger senest ti måneder efter, at enheden har modtaget underretning om at være identificeret som kritisk enhed.

Til § 8

Der er ikke i Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) fastsat forpligtelser for ejere og operatører af europæisk kritisk infrastruktur til at underrette myndighederne om hændelser.

Det følger af den foreslåede § 8, stk. 1, at kritiske enheder skal underrette den relevante kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af enhedens væsentlige tjenester.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører dele af artikel 15, stk. 1, 1. pkt., i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvorefter medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder uden unødigt ophold underretter den kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til de relevante dele af CER-direktivets artikel 15, stk. 1, 1. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Det er i den foreslåede bestemmelse præciseret, at den kritiske enhed er forpligtet til at underrette den kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til at forstyrre leveringen af den

UDKAST

pågældende kritiske enheds egne væsentlige tjenester. Den foreslåede underretningsforpligtelse omfatter således ikke hændelser, der mere generelt kan forstyrre eller har potentiale til at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester.

Underretning vil skulle ske til den kompetente myndighed for den sektor, som den tjeneste, der i betydelig grad forstyrres eller potentielt kan blive forstyrret af hændelsen, leveres i. Såfremt enheden leverer tjenester i flere sektorer, som påvirkes eller potentielt påvirkes af hændelsen, skal enheden underrette de kompetente myndigheder i alle de pågældende sektorer. Det forventes, at underretningerne af de forskellige relevante myndigheder vil skulle foretages via en fælles digital indgang, såsom Virk.dk. Dette vil sikre, at de berørte enheder alene skal foretage én samlet underretning, som derefter fordeles til de relevante myndigheder. Der henvises i øvrigt til den foreslåede § 13 og bemærkningerne hertil.

I overensstemmelse med CER-direktivets artikel 6, stk. 3, skal den kritiske enhed efterleve underretningsforpligtelserne senest ti måneder efter, at enheden har modtaget underretning om at være identificeret som kritisk enhed.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at ved vurdering af en forstyrrelses omfang indgår navnlig 1) antallet og andelen af brugere, der er berørt af forstyrrelsen, 2) forstyrrelsens varighed og 3) det geografiske område, der er berørt af forstyrrelsen, idet der tages hensyn til, om det er et geografisk isoleret område.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 15, stk. 1, 3. pkt., som fastsætter, at med henblik på at fastslå en forstyrrelses omfang tages navnlig følgende kriterier i betragtning: a) Antallet og andelen af brugere, der er berørt af forstyrrelsen, b) forstyrrelsens varighed og c) det geografiske område, der er berørt af forstyrrelsen, idet der tages hensyn til, om det er et geografisk isoleret område.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 15, stk. 1, 3. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Efter den foreslåede bestemmelse vil den kritiske enhed ud fra de tre oplyste kriterier skulle foretage en konkret vurdering af, om en hændelse kan siges at forstyrre leveringen af tjenester i betydelig grad.

Det bemærkes, at de oplyste kriterier vil kunne uddybes nærmere i sektor-specifikke bekendtgørelser. Der henvises til bemærkningerne til det foreslåede stk. 7 nedenfor.

UDKAST

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at underretninger efter *stk. 1* skal indeholde alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for, at den kompetente myndighed kan forstå hændelsens art, årsag og mulige konsekvenser, herunder alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for at fastslå hændelsens eventuelle grænseoverskridende indvirkning.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 15, *stk. 2*, som fastsætter, at underretninger som omhandlet i artikel 15, *stk. 1*, 1. led, skal indeholde alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for, at den kompetente myndighed kan forstå hændelsens art, årsag og mulige konsekvenser, herunder alle tilgængelige oplysninger, der er nødvendige for at fastslå hændelsens eventuelle grænseoverskridende indvirkning. Det fastsættes endvidere, at sådanne underretninger ikke medfører et øget ansvar for kritiske enheder.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 15, *stk. 2*, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Den kompetente myndighed, der modtager en underretning, vil i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 15, *stk. 3*, via det centrale kontaktpunkt skulle orientere andre berørte medlemsstater om en hændelse, hvis den pågældende hændelse har eller vil kunne have grænseoverskridende indvirkning.

Hvor en hændelse har eller kan have betydelig indvirkning på kontinuiteten i leveringen af væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, vil den kompetente myndighed i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 15, *stk. 1*, 3. pkt., skulle underrette Europa-Kommissionen herom.

Det følger af det foreslåede *stk. 4*, at underretning skal ske uden unødigt ophold og, medmindre det operationelt ikke er muligt, senest 24 timer efter, at den kritiske enhed er blevet opmærksom på hændelsen. Den kritiske enhed skal på anmodning fra den kompetente myndighed sende en detaljeret rapport til den kompetente myndighed senest en måned efter hændelsen.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 15, *stk. 1*, 1. og 2. pkt., hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder uden unødigt ophold underretter den kompetente myndighed om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester. Medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder, med mindre det operationelt ikke er muligt, indgiver en første underretning senest 24 timer efter at være blevet opmærksom på en

UDKAST

hændelse, efterfulgt, hvor det er relevant, af en detaljeret rapport senest en måned derefter.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 15, stk. 1, 1. og 2. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for artikel 15, stk. 1, 1. pkt., beskrives i CER-direktivets præambelbetragtning nr. 33, hvoraf det bl.a. fremgår, at der bør oprettes en mekanisme til underretning om visse hændelser for at gøre det muligt for de kompetente myndigheder at reagere hurtigt og hensigtsmæssigt på hændelser og danne sig et samlet overblik over indvirkningen, arten, årsagen og de mulige konsekvenser af hændelser, som kritiske enheder håndterer. Kritiske enheder bør uden unødigt ophold underrette de kompetente myndigheder om hændelser, der i betydelig grad forstyrrer eller har potentiale til i betydelig grad at forstyrre leveringen af væsentlige tjenester.

Det beskrives endvidere i præambelbetragtning nr. 33, at den første underretning kun bør indeholde de oplysninger, der er strengt nødvendige for at gøre den kompetente myndighed opmærksom på hændelsen og give den kritiske enhed mulighed for at søge bistand, hvis det er nødvendigt. En sådan underretning bør, hvor det er muligt, angive den formodede årsag til hændelsen. Den detaljerede rapport, som i relevant omfang sendes senest en måned efter hændelsen, bør supplere den første underretning og give et mere fuldstændigt overblik over hændelsen.

Det følger af det foreslåede *stk. 5*, at den kompetente myndighed snarest muligt efter modtagelse af en underretning efter *stk. 1* giver den berørte kritiske enhed relevante opfølgende oplysninger, herunder oplysninger, som kan understøtte en effektiv reaktion fra den kritiske enhed på den pågældende hændelse.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 15, stk. 4, 1. pkt., som fastsætter, at så snart som muligt efter modtagelse af en underretning som omhandlet i artikel 15, stk. 1, giver den kompetente myndighed den berørte kritiske enhed relevante opfølgende oplysninger, herunder oplysninger, som kunne understøtte en effektiv reaktion fra denne kritiske enhed på den pågældende hændelse.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 15, stk. 4, 1. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

UDKAST

De opfølgende oplysninger, som den kompetente myndighed oplyser den berørte enhed om, vil f.eks. kunne angå mulige afværgeforanstaltninger eller anden relevant viden, som den kompetente myndighed er i besiddelse af. Derimod er det ikke et krav, at den kompetente myndighed skal tilvejebringe oplysninger fra tredjemand.

Efterforskes en hændelse som et strafbart forhold, vil den kompetente myndighed skulle tage højde for, at de opfølgende oplysninger ikke må vanskeliggøre eller forhindre efterforskningen.

Det følger af det foreslåede *stk. 6*, at den kompetente myndighed kan orientere offentligheden om en hændelse, hvis det vil være i offentlighedens interesse.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 15, stk. 4, 2. pkt., hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne orienterer offentligheden [om en hændelse], hvor de vurderer, at det vil være i offentlighedens interesse at gøre det.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 15, stk. 4, 2. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den relevante myndighed kan orientere offentligheden om en hændelse, hvis orienteringen er i offentlighedens interesse. Hvorvidt offentliggørelse af den væsentlige hændelse er i offentlighedens interesse vil afhænge af en konkret vurdering af sagens nærmere omstændigheder, herunder om offentliggørelse er nødvendig for at forebygge eller håndtere den væsentlige hændelse.

Det vil være op til den kompetente myndighed at tage stilling til formen for orienteringen. Orientering af offentligheden kan således ske på den måde, som den kompetente myndighed finder bedst egnet under hensyn til den berørte kritiske enhed, hændelsens karakter, den geografiske udstrækning, den forventede betydning for bestemte dele af offentligheden m.v.

Den kompetente myndighed skal ved overvejelse om orientering af offentligheden om en hændelse sikre, at de hensyn til fortrolighed, der fremgår af forvaltningslovens § 27 om offentligt ansattes tavshedspligt, iagttages. Dette omfatter bl.a. hensynet til enkeltpersoners private forhold, forretningshemmeligheder samt hensynet til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser.

UDKAST

Rammer en væsentlig hændelse flere sektorer, eller har en væsentlig hændelse potentiale til at ramme flere sektorer, forudsættes det, at der sker en koordinering mellem de relevante kompetente myndigheder forud for en eventuel offentliggørelse.

Det følger af det foreslåede *stk.* 7, at vedkommende minister inden for sit område kan fastsætte nærmere regler om vurderingen af en forstyrrelses omfang efter *stk.* 2, og de oplysninger, der skal indgå i en underretning efter *stk.* 3.

Henset til, at kriterierne for, hvornår en hændelse anses for at være væsentlig efter det foreslåede *stk.* 2, har en kvalitativ og skønspregt karakter, er det efter Forsvarsministeriets opfattelse hensigtsmæssigt, at der kan fastsættes nærmere sektorvise regler, som præciserer, hvilke elementer der kan indgå i vurderingen af en forstyrrelses omfang.

Den foreslåede bestemmelse har således til formål at give den relevante ressortminister mulighed for efter behov at præcisere, hvilke elementer en kritisk enhed skal inddrage i vurderingen af en forstyrrelses omfang.

Derudover er det Forsvarsministeriets opfattelse, at der er behov for, at det i bekendtgørelser kan præciseres, hvilke oplysninger en underretning vil skulle indeholde, jf. det foreslåede *stk.* 3.

De regler, der kan fastsættes i medfør af det foreslåede *stk.* 7, vil således supplere de foreslåede bestemmelser i *stk.* 2 og 3.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Der er i Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) ikke regler om, at der skal være mulighed for at få foretaget baggrundskontrol af personer i kritiske enheder.

For at få adgang til klassificeret information stilles der krav om sikkerhedsgodkendelse i medfør af Justitsministeriets cirkulære nr. 10338 af 17. december 2014 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt (sikkerhedscirkulæret). Kravet om sikkerhedsgodkendelse efter sikkerhedscirkulæret gælder for ansatte i offentlige myndigheder, ansatte i private virksomheder,

UDKAST

der løser opgaver for offentlige myndigheder, og ansatte i private virksomheder, hvis der i øvrigt i medfør af særlovgivning stilles krav om sikkerhedsgodkendelse for at udføre deres funktion.

På luftfartsområdet er der i Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 300/2008 af 11. marts 2008 om fælles bestemmelser om sikkerhed inden for civil luftfart og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2320/2002 fastsat regler om baggrundskontrol af visse personer, der udfører funktioner inden for luftfartssikkerhed.

Der er ikke anden regulering for de øvrige sektorer, som stiller krav om baggrundskontrol af personer på dette område.

Det følger af den foreslåede § 9, at vedkommende minister inden for sit område efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, på hvilke betingelser kritiske enheder kan få foretaget baggrundskontrol af personer med henblik på at vurdere en potentiel sikkerhedsrisiko for enheden. Baggrundskontrollen kan angå personer, der 1) varetager følsomme funktioner i eller til fordel for en kritisk enhed, navnlig vedrørende den kritiske enheds modstandsdygtighed, 2) er bemyndiget til at få direkte adgang eller fjernadgang til en kritisk enheds lokaler, oplysninger eller kontrolsystemer, herunder i forbindelse med den kritiske enheds sikkerhed og 3) overvejes ansat i stillinger, der indebærer opgavevaretagelse efter nr. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 14, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvorefter medlemsstaterne angiver, på hvilke betingelser en kritisk enhed i behørigt begrundede tilfælde og under hensyntagen til medlemsstatsrisikovurderingen har tilladelse til at indgive anmodninger om baggrundskontrol af personer, der a) varetager følsomme opgaver i eller til fordel for en kritisk enhed, navnlig vedrørende den kritiske enheds modstandsdygtighed, b) er bemyndiget til at få direkte adgang eller fjernadgang til en kritisk enheds lokaler, oplysninger eller kontrolsystemer, herunder i forbindelse med den kritiske enheds sikkerhed, c) overvejes ansat i stillinger, der hører under kriterierne i litra a) eller b).

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 14, stk. 1, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for CER-direktivets artikel 14, stk. 1, beskrives i præambelbetragtning nr. 32, hvoraf det bl.a. fremgår, at risikoen for, at ansatte i kritiske enheder eller deres kontrahenter misbruger for eksempel deres adgangsret

UDKAST

inden for den kritiske enheds organisation til at skade og forvolde skade, giver anledning til stigende bekymring.

Efter den foreslåede bestemmelse vil vedkommende minister inden for sit område efter forhandling med justitsministeren kunne fastsætte nærmere regler, der sammen med bestemmelsen vil skulle gennemføre CER-direktivets artikel 14.

Det foreslås, at de enkelte ministre bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, på hvilke betingelser en kritisk enhed vil kunne anmode om baggrundskontrol af en person, således at særlige sektorspecifikke hensyn kan varetages.

Det bemærkes i den forbindelse, at gennemførelse af baggrundskontrol vil ske på grundlag af en anmodning fra en kritisk enhed og forudsætter, at den pågældende person har meddelt samtykke dertil.

Det forudsættes i øvrigt, at udstedelse af nærmere regler og den efterfølgende administration af ordningen vil ske i overensstemmelse med kravene i CER-direktivets artikel 14, stk. 2 og 3.

Det fremgår bl.a. af CER-direktivets artikel 14, stk. 2, at anmodninger om baggrundskontrol vurderes inden for en rimelig frist og behandles i overensstemmelse med national ret og nationale procedurer samt relevant og gældende EU-ret, herunder EU-regulering om beskyttelse af personoplysninger. Baggrundskontrollen skal være forholdsmæssig og strengt begrænset til, hvad der er nødvendigt, og den skal udelukkende foretages med henblik på at vurdere en potentiel sikkerhedsrisiko for den berørte kritiske enhed.

CER-direktivets artikel 14, stk. 3, fastsætter bl.a., at baggrundskontrollen mindst skal bekræfte identiteten af den person, som er genstand for baggrundskontrollen, og at der skal foretages en kontrol af strafferegistre for den pågældende person for lovovertrædelser, der er relevante for en bestemt stilling.

I overensstemmelse med CER-direktivets artikel 6, stk. 3, vil kritiske enheder først blive omfattet af reglerne om baggrundskontrol fra ti måneder efter, at enheden har modtaget underretning om at være identificeret som kritisk enhed.

Til § 10

Forvaltningslovens §§ 28-32 fastsætter rammerne for forvaltningsmyndigheders videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed.

UDKAST

Det følger bl.a. af forvaltningslovens § 28, stk. 1, at for videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner (personoplysninger) til en anden forvaltningsmyndighed gælder reglerne i databeskyttelseslovens §§ 6-8, § 10, § 11, stk. 1, § 38 og § 40. Det følger af § 28, stk. 2, at oplysninger af fortrolig karakter, som ikke er omfattet af stk. 1, kun må videregives til en anden forvaltningsmyndighed, når 1) den, oplysningen angår, udtrykkeligt har givet sit samtykke, 2) det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, eller 3) det må antages, at oplysningen vil være af væsentlig betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, myndigheden skal træffe.

Det følger af den foreslåede § 10, at de relevante myndigheder kan videregive oplysninger til andre medlemsstaters myndigheder og til institutioner i Den Europæiske Union for at varetage de opgaver, som følger af denne lov eller CER-direktivet.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at der er behov for at indføre særskilt hjemmel til at kunne videregive oplysninger af fortrolig karakter til andre medlemsstaters myndigheder og institutioner i Den Europæiske Union. Dette vil sikre, at de danske myndigheder i alle tilfælde vil kunne leve op til forpligtelserne i CER-direktivet.

Bestemmelsen indebærer, at de kompetente myndigheder og det centrale kontaktpunkt som led i den nationale gennemførelse af direktivet, kan videregive oplysninger til andre medlemsstater eller EU-institutioner, hvis det er nødvendigt for at sikre overholdelsen af forpligtelserne i CER-direktivet.

Det følger af CER-direktivets artikel 15, stk. 3, at på grundlag af oplysninger leveret af en kritisk enhed i en underretning om en hændelse, orienterer den relevante kompetente myndighed via det centrale kontaktpunkt andre berørte medlemsstaters centrale kontaktpunkter, hvis hændelsen har eller kunne have betydelig indvirkning på kritiske enheder og kontinuiteten i leveringen af væsentlige tjenester til eller i en eller flere andre medlemsstater. Det følger af samme bestemmelse, at centrale kontaktpunkter, der fremsender og modtager sådanne oplysninger, i overensstemmelse med EU-retten eller national ret skal behandle disse oplysninger på en måde, der respekterer deres fortrolighed og beskytter den berørte kritiske enheds sikkerhed og kommercielle interesser.

Efter bestemmelsen i CER-direktivets artikel 15, stk. 3, vil det centrale kontaktpunkt således i relevant omfang skulle videregive oplysninger, som er modtaget i hændelsesunderretninger, til øvrige berørte medlemsstater.

På baggrund af CER-direktivets artikel 17, stk. 2, skal myndighederne endvidere videregive oplysninger til Europa-Kommissionen om identiteten af

UDKAST

kritiske enheder, som leverer væsentlige tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater, samt om de oplysninger, som enhederne leverer i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 2.

Efter bestemmelsen i CER-direktivets artikel 18, stk. 3, skal Kommissionen endvidere efter anmodning modtage en række oplysninger fra en medlemsstat, der har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, herunder de relevante dele af den kritiske enheds risikovurdering, en oversigt over relevante modstandsdygtighedsforanstaltninger, der er truffet, samt tilsyns- og håndhævelsestiltag.

Til § 11

I dag reguleres videregivelse af oplysninger, der ville stride mod væsentlige interesser af hensyn til den nationale sikkerhed, offentlige orden eller forsvar, bl.a. i forvaltningslovens regler om tavshedspligt og videregivelse af oplysninger, straffelovens regler om tavshedspligt, samt Justitsministeriets cirkulære nr. 10338 af 17. december 2014 om sikkerhedsbeskyttelse af information af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt (sikkerhedscirkulæret).

Det følger af den foreslåede § 11, stk. 1, at de forpligtelser, der er fastsat i denne lov eller i regler udstedt i medfør af loven, ikke omfatter meddelelse af oplysninger, hvis videregivelse ville stride mod væsentlige interesser af hensyn til den nationale sikkerhed, offentlige sikkerhed eller forsvar.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 1, stk. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), som fastsætter, at de forpligtelser, der er fastsat i CER-direktivet, ikke omfatter meddelelse af oplysninger, hvis videregivelse ville stride mod væsentlige interesser med hensyn til medlemsstaternes nationale sikkerhed, offentlig sikkerhed eller forsvar.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 1, stk. 8, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for artikel 1, stk. 8, beskrives i CER-direktivets præambelbetragtning nr. 11, in fine, hvoraf det fremgår, at ingen medlemsstat bør være forpligtet til at meddele oplysninger, hvis videregivelse vil stride mod væsentlige interesser med hensyn til dens nationale sikkerhed, og at EU-regler

UDKAST

eller nationale regler om beskyttelse af klassificerede informationer og hemmeligholdelsesaftaler er relevante.

Der er en vis usikkerhed om fortolkningen af bestemmelsens udstrækning.

Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at bestemmelsen primært vil være relevant for oplysninger, der udveksles mellem medlemsstaterne og institutioner i Den Europæiske Union. Bestemmelsen vil på denne baggrund hovedsageligt være relevant i forhold til den foreslåede § 10, der udgør de danske myndigheders videregivelseshjemmel hertil.

Under hensyn til bestemmelsen i CER-direktivets artikel 1, stk. 6 (om at direktivet ikke finder anvendelse på offentlige forvaltningsenheder, der udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse), og den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 4 (om undtagelse af specifikke enheder, der udfører aktiviteter inden for national sikkerhed, offentlig sikkerhed, forsvar eller retshåndhævelse m.v.), er det Forsvarsministeriets opfattelse, at den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 1, for enheders vedkommende vil have et yderst begrænset anvendelsesområde.

Bestemmelsen vil desuden alene vedrøre meddelelse af oplysninger, som efter en konkret vurdering vil stride mod væsentlige interesser med hensyn til den nationale sikkerhed, offentlige sikkerhed eller forsvar. Bestemmelsen vil således eksempelvis ikke medføre, at en enhed mere generelt kan undlade at efterkomme oplysningsforpligtelserne over for de kompetente myndigheder, herunder som led i myndighedernes tilsyn. Det er Forsvarsministeriets opfattelse, at det kun vil være i yderst sjældne tilfælde, at videregivelse af en enheds oplysninger til den relevante kompetente myndighed vil stride mod væsentlige interesser af hensyn til den nationale sikkerhed, offentlige sikkerhed eller forsvar.

I tilfælde af tvivl om, hvorvidt der i en konkret situation måtte være tale om oplysninger, hvis videregivelse vil stride mod væsentlige interesser med hensyn til den nationale sikkerhed, offentlige sikkerhed eller forsvar vil den pågældende enhed eller kompetente myndighed kunne rette henvendelse til Politiets Efterretningstjeneste, som er national sikkerhedsmyndighed, eller til Forsvarets Efterretningstjeneste, som er national sikkerhedsmyndighed på Forsvarsministeriets område.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at oplysninger, der modtages eller hidrører fra myndigheder i andre EU-medlemsstater, behandles som fortrolige, såfremt den afgivende myndighed betragter oplysningerne som fortrolige i henhold til EU-regler eller nationale regler.

UDKAST

Den foreslåede bestemmelse vil bl.a. sikre, at oplysninger, som de danske myndigheder modtager i medfør af CER-direktivets artikel 15, stk. 3, vil blive behandlet med den fornødne fortrolighed.

Det følger således af CER-direktivets artikel 15, stk. 3, at på grundlag af oplysninger leveret af en kritisk enhed i en underretning om en hændelse, orienterer den relevante kompetente myndighed via det centrale kontaktpunkt andre berørte medlemsstaters centrale kontaktpunkter, hvis hændelsen har eller kunne have betydelig indvirkning på kritiske enheder og kontinuiteten i leveringen af væsentlige tjenester til eller i en eller flere andre medlemsstater. Det følger videre, at centrale kontaktpunkter, der fremsender og modtager sådanne oplysninger, i overensstemmelse med EU-retten eller national ret skal behandle sådanne på en måde, der respekterer deres fortrolighed og beskytter den berørte kritiske enheds sikkerhed og kommercielle interesser.

Det følger desuden af CER-direktivets artikel 1, stk. 4, at oplysninger, der er fortrolige i henhold til EU-regler eller nationale regler, såsom regler om forretningshemmeligheder, kun udveksles med Europa-Kommissionen og andre relevante myndigheder i overensstemmelse med CER-direktivet, hvor denne udveksling er nødvendig for anvendelsen af direktivet. De udvekslede oplysninger begrænses til, hvad der er relevant og forholdsmæssigt under hensyntagen til formålet med udvekslingen. Udvekslingen af oplysninger skal bevare de pågældende oplysningers fortrolighed og beskytte de kritiske enheders sikkerhed og kommercielle interesser, samtidig med at medlemsstaternes sikkerhed respekteres.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse, uanset om oplysningerne modtages direkte fra den pågældende nationale myndighed eller via andre, herunder Europa-Kommissionen.

Til § 12

Det følger af den foreslåede § 12, at vedkommende minister inden for sit område kan fastsætte regler, som er nødvendige for at gennemføre retsakter udstedt af Europa-Kommissionen i medfør af CER-direktivet.

Europa-Kommissionen er flere steder i CER-direktivet tillagt kompetence til at vedtage retsakter, der nærmere udmønter bestemte dele af direktivet.

Det følger bl.a. af CER-direktivets artikel 5, stk. 1, at Europa-Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage en delegeret retsakt i overensstemmelse med artikel 23 senest den 17. november 2023 for at supplere CER-direktivet ved at udarbejde en ikke-udtømmende liste over væsentlige tjenester i sektorerne og delsektorerne anført i direktivets bilag. Europa-Kommissionen

UDKAST

har ved sin delegerede forordning (EU) 2023/2450 af 25. juli 2023 til supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 opstillet en sådan ikke-udtømmende liste over væsentlige tjenester.

Desuden følger det af CER-direktivets artikel 13, stk. 6, bl.a., at Europa-Kommissionen vedtager gennemførelsesretsakter med henblik på at fastsætte de nødvendige tekniske og metodiske specifikationer vedrørende anvendelsen af modstandsdygtighedsforanstaltninger efter artikel 13, stk. 1.

Det følger endvidere af artikel 18, stk. 6, bl.a., at Europa-Kommissionen vedtager en gennemførelsesretsakt med regler for de proceduremæssige ordninger for tilrettelæggelse af rådgivende EU-delegationer.

Det fremgår derudover af artikel 19, stk. 6, bl.a., at Europa-Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter, hvori der fastlægges proceduremæssige ordninger, som er nødvendige for Gruppen for Kritiske Enheders Modstandsdygtigheds funktion.

Vedkommende minister får efter bestemmelsen hjemmel til at fastsætte regler inden for sit område, som er nødvendige for at gennemføre retsakter udstedt af Europa-Kommissionen.

Til § 13

Det følger af den foreslåede § 13, at vedkommende minister inden for sit område kan fastsætte regler om digital kommunikation, herunder om anvendelsen af bestemte it-systemer og særlige digitale formater samt digital signatur eller lignende.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det kan gøres obligatorisk for enheder at anvende bestemte internetløsninger, herunder selvbetjeningsløsninger.

Der kan endvidere med hjemmel i bestemmelsen fastsættes regler om, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt, om hvilke forhold, og på hvilken måde.

Bestemmelsen forventes navnlig anvendt til at fastsætte regler om, hvordan kritiske enheder skal foretage underretninger om hændelser i medfør af den foreslåede § 8. Det kan også være relevant at fastsætte regler om, hvordan kritiske enheder af særlig europæisk betydning skal underrette og oplyse om væsentlige tjenester i medfør af den foreslåede § 4, stk. 2. Der vil eksempelvis kunne fastsættes regler om anvendelse af bestemte digitale internetløsninger såsom Virk.dk.

UDKAST

Der kan med hjemmel i bestemmelsen fastsættes regler om, at skriftlige henvendelser til myndighederne, herunder de kompetente myndigheder m.v., om forhold, som er omfattet af et krav om digital kommunikation, ikke anses for behørigt modtaget af myndighederne, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis en enhed retter henvendelse til en myndighed på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis ved brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2, at myndigheden skal vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere digitalt.

Der kan desuden fastsættes regler om fritagelse for pligten til digital kommunikation. Fritagelsesmuligheden tænkes navnlig anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, men der er tale om en virksomhed med hjemsted i udlandet, og som dermed ikke kan få udstedt en dansk digital signatur. Det bemærkes i den forbindelse, at fritagelsesmuligheden er stærkt begrænset, idet der er tale om kommunikation om erhvervsforhold, og idet virksomheder med hjemsted i udlandet kun i begrænset omfang vil høre under dansk jurisdiktion.

Det forhold, at en enheds computere ikke fungerer, at enheden har mistet koden til sin digitale signatur, eller at der opstår lignende hindringer, som det er op til virksomheden at overvinde, vil ikke kunne føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende enhed eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på virksomhedens vegne.

Der kan efter bestemmelsen også fastsættes regler om, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig digitalt for adressaten. Dermed er der tale om samme retsvirkning som ved fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i adressatens fysiske postkasse. En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem, når meddelelsen er tilgængelig digitalt for adressaten, således at vedkommende har mulighed for at behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i adressatens it-system.

Til § 14

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) stiller ikke krav om, at der udpeges en kompetent myndighed.

UDKAST

Det følger af den foreslåede § 14, at vedkommende minister inden for sit område fastsætter regler om, hvilken myndighed der skal varetage funktionen som kompetent myndighed inden for en given sektor eller delsektor, jf. lovens bilag 2.

Som led i implementeringen af direktivet vil det påhvile de relevante ressortministerier at oprette eller udpege kompetente myndigheder for de enkelte sektorer i lovens bilag 2.

Efter CER-direktivets artikel 9, stk. 1, 1. led, skal hver medlemsstat udpege eller oprette en eller flere kompetente myndigheder, der er ansvarlige for korrekt anvendelse og, hvor det er nødvendigt, håndhævelse af reglerne fastsat i CER-direktivet på nationalt plan.

De kompetente myndigheder vil bl.a. have til opgave at føre tilsyn med de kritiske enheders efterlevelse af reglerne, håndhæve reglerne og støtte de kritiske enheder i at øge deres modstandsdygtighed samt underrette Europa-Kommissionen om kritiske enheder, som leverer tjenester til eller i seks eller flere medlemsstater.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at vedkommende minister inden for sit område ved bekendtgørelse kan fastsætte regler om, hvilken myndighed eller hvilke myndigheder der skal varetage funktionen som kompetent myndighed. Dermed vil der hurtigt og smidigt kunne ske justeringer, såfremt der måtte ske ændringer i arbejdsfordelingen mellem myndigheder, samtidig med at det vil være tydeligt for enhederne, hvilken myndigheds tilsyn de er underlagt. Der vil kunne blive udpeget en eller flere kompetente myndigheder inden for en given sektor eller delsektor. For at give enhederne et samlet overblik, vil en liste over de udpegede kompetente myndigheder være offentligt tilgængelig.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) indeholder ikke generelle regler om tilsyn og håndhævelse.

Det følger imidlertid af EPCIP-direktivets artikel 5, stk. 2, at hver enkelt medlemsstat kontrollerer, at alle udpegede europæiske kritiske infrastrukturer, der er beliggende på dens område, har en sikkerhedsplan for operatører

UDKAST

eller har iværksat tilsvarende foranstaltninger, der dækker de punkter, der er opstillet i direktivets bilag II.

Af EPCIP-direktivets artikel 5, stk. 3, 1. pkt., fremgår yderligere, at hvis en medlemsstat konstaterer, at der ikke er udarbejdet en sådan sikkerhedsplan for operatører eller tilsvarende, sikrer den ved hjælp af hensigtsmæssige foranstaltninger, at sikkerhedsplanen for operatører eller tilsvarende udarbejdes og dækker de punkter, der er opstillet i direktivets bilag II.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist for energi- og transportsektorerne, som er de to sektorer, der er omfattet af direktivet. For en nærmere gennemgang af den sektorvise implementering af EPCIP-direktivet henvises til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 15, stk. 1, at den kompetente myndighed på sit område fører tilsyn med overholdelsen af den foreslåede lov og regler udstedt i medfør af loven. Den kompetente myndighed kan som led i dette tilsyn 1) foretage inspektioner på stedet af den kritiske infrastruktur og de lokaler, som den kritiske enhed anvender til at levere sine væsentlige tjenester, 2) foretage en audit af en kritisk enhed eller stille krav om, at enheden får et kvalificeret, uafhængigt organ til at foretage denne, og at resultaterne heraf stilles til rådighed for den kompetente myndighed, 3) kræve at få udleveret oplysninger, der er nødvendige for at vurdere, hvorvidt de modstandsdygtighedsforanstaltninger, som den berørte enhed har indført, opfylder kravene i § 6, 4) kræve at få adgang til data, dokumenter og oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af tilsynsopgaven og 5) kræve at få udleveret dokumentation for faktisk gennemførelse af modstandsdygtighedsforanstaltninger, herunder resultaterne af en audit.

Det følger af CER-direktivets artikel 21, stk. 1, at medlemsstaterne med henblik på at vurdere, om de enheder, som medlemsstaterne har identificeret som kritiske enheder i henhold til artikel 6, stk. 1, opfylder forpligtelserne i CER-direktivet, sikrer, at de kompetente myndigheder har beføjelser og midler til a) at foretage inspektioner på stedet af den kritiske infrastruktur og de lokaler, som den kritiske enhed anvender til at levere sine væsentlige tjenester, og eksternt tilsyn med de modstandsdygtighedsforanstaltninger, som kritiske enheder har truffet, og b) at foretage eller kræve revision af kritiske enheder.

Det følger videre af CER-direktivets artikel 21, stk. 2, 1. pkt., at medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder har beføjelser og midler til, hvor det er nødvendigt for udførelsen af deres opgaver i henhold til CER-direktivet, at kræve, at enhederne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles sikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af

UDKAST

forordning (EU) 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet), som medlemsstaterne har identificeret som kritiske enheder i henhold til CER-direktivet, inden for en rimelig tidsfrist, der fastsættes af disse myndigheder, giver a) de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere, hvorvidt de foranstaltninger, der træffes af disse enheder for at sikre deres modstandsdygtighed, opfylder kravene i artikel 13, og b) dokumentation for faktisk gennemførelse af disse foranstaltninger, herunder resultaterne af en revision foretaget af en uafhængig og kvalificeret revisor udvalgt af denne enhed og foretaget på dennes regning.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til de relevante dele af CER-direktivets artikel 21, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Baggrunden for artikel 21, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., er beskrevet i CER-direktivets præambelbetragtning nr. 40, hvoraf det bl.a. fremgår, at medlemsstaterne bør sikre, at deres kompetente myndigheder har visse specifikke beføjelser til at sikre en korrekt anvendelse og håndhævelse af direktivet i forbindelse med kritiske enheder, når disse enheder hører under deres jurisdiktion som fastsat i direktivet.

Såfremt en enhed ikke giver adgang til lokaler eller infrastruktur, vil det kunne straffes med bøde i medfør af den foreslåede § 18. Den foreslåede bestemmelse indebærer således ikke, at der gives adgang til lokaler og infrastruktur uden retskendelse.

Det bemærkes, at de dele af direktivets bestemmelser, der angår rent myndighedsinterne forhold, eller som allerede følger af almindelige forvaltningsretlige principper eller den almindelige adgang til domstolsprøvelse, ikke er afspejlet i lovteksten. Den foreslåede bestemmelse er således udformet med fokus på, hvilke konkrete tilsynsforanstaltninger de kompetente myndigheder kan anvende over for enhederne.

Eksempelvis er CER-direktivets artikel 21, stk. 4, ikke afspejlet direkte i lovteksten. Det følger af den nævnte artikel, at medlemsstaterne skal sikre, at de tillagte beføjelser kun kan udøves med forbehold af passende beskyttelsesforanstaltninger, og at disse beskyttelsesforanstaltninger navnlig skal sikre, at en sådan udøvelse finder sted på en objektiv, gennemsigtig og forholdsmæssig måde, og at de berørte kritiske enheders rettigheder og legitime interesser såsom beskyttelse af forretningshemmeligheder garanteres behørigt, herunder deres ret til at blive hørt, til et forsvar og til effektive retsmidler ved en uafhængig domstol. Det skyldes, at de principper, der er

UDKAST

omtalt i bestemmelsen, allerede følger af almindelige forvaltningsretlige principper og den almindelige adgang til domstolsprøvelse.

Det bemærkes, at det af CER-direktivets artikel 21, stk. 1, litra a, fremgår, at der kan foretages »eksternt tilsyn«, hvilket er en formulering, der efter Forsvarsministeriets opfattelse kan give anledning til fortolkningstvivil. I den engelske sprogversion af CER-direktivet anvendes formuleringen »off-site supervision«. Efter Forsvarsministeriets opfattelse udgør eksternt tilsyn, forstået som off-site supervision, et tilsyn fra en kompetent myndighed uden fysisk tilstedeværelse *på stedet*, men eksempelvis udført på skriftligt grundlag. Det bemærkes, at de kompetente myndigheder i medfør af den foreslåede bestemmelse kan kræve relevante oplysninger fra enhederne.

Et administrativt tilsyn på skriftligt grundlag vil således kunne baseres på de dele af den foreslåede bestemmelse, hvorefter de kompetente myndigheder kan kræve at få relevante oplysninger fra enhederne.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at den kompetente myndighed ved anvendelsen af tiltagene i det foreslåede *stk. 1, nr. 3-5*, skal angive formålet med kravet og præcisere, hvilke oplysninger der kræves udleveret.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører CER-direktivets artikel 21, stk. 2, 2. pkt., hvoraf det fremgår, at når der anmodes om disse oplysninger, angiver de kompetente myndigheder formålet med kravet og anfører, hvilke oplysninger der kræves.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 21, stk. 2, 2. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at den kompetente myndighed kan stille nærmere krav til, hvordan og i hvilken form oplysningerne og materialet nævnt i *stk. 1, nr. 3-5*, skal afgives.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den kompetente myndighed i forbindelse med, at der stilles krav om udlevering af oplysninger, adgang til data og dokumentation for faktisk gennemførelse af modstandsdygtighedsforanstaltninger efter de foreslåede bestemmelser i *stk. 1, nr. 3-5*, samtidig kan forlange, at oplysningerne m.v. udleveres på en bestemt måde og i en bestemt form.

Der vil eksempelvis kunne stilles krav om anvendelse af bestemte skemaer, eller at der skal foretages indtastninger på en hjemmeside.

UDKAST

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) indeholder ikke generelle regler om tilsyn og håndhævelse.

Det følger imidlertid af EPCIP-direktivets artikel 5, stk. 2, at hver enkelt medlemsstat kontrollerer, at alle udpegede europæiske kritiske infrastrukturer, der er beliggende på dens område, har en sikkerhedsplan for operatører eller har iværksat tilsvarende foranstaltninger, der dækker de punkter, der er opstillet i direktivets bilag II.

Af EPCIP-direktivets artikel 5, stk. 3, 1. pkt., fremgår yderligere, at hvis en medlemsstat konstaterer, at der ikke er udarbejdet en sådan sikkerhedsplan for operatører eller tilsvarende, sikrer den ved hjælp af hensigtsmæssige foranstaltninger, at sikkerhedsplanen for operatører eller tilsvarende udarbejdes og dækker de punkter, der er opstillet i direktivets bilag II.

EPCIP-direktivet er i dansk ret implementeret sektorvist for energi- og transportsektorerne, som er de to sektorer, der er omfattet af direktivet. For en nærmere gennemgang af den sektorvise implementering af EPCIP-direktivet henvises til afsnit 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 16, at den kompetente myndighed kan påbyde en kritisk enhed at træffe nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe en konstateret overtrædelse af loven eller regler fastsat i medfør af loven.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 21, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF, (CER-direktivet), hvoraf det fremgår, at uden at det berører muligheden for at pålægge sanktioner i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 22, kan de kompetente myndigheder efter de i CER-direktivets artikel 21, stk. 1, omhandlede tilsynsforanstaltninger eller vurderingen af de i CER-direktivets artikel 21, stk. 2, omhandlede oplysninger pålægge de berørte kritiske enheder at træffe de nødvendige og forholdsmæssige foranstaltninger for at afhjælpe enhver konstateret overtrædelse af dette direktiv inden for en rimelig frist, der fastsættes af disse myndigheder, og give disse myndigheder oplysninger om de truffene foranstaltninger. Disse påbud skal navnlig tage hensyn til overtrædelsens grovhed.

UDKAST

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til de relevante dele af CER-direktivets artikel 21, stk. 3, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at den kompetente myndighed vil kunne angive, hvilke nærmere foranstaltninger enheden skal træffe i tilfælde af, at en kritisk enhed eksempelvis ikke lever op til de krav, der er fastsat i loven om udarbejdelse af risikovurderinger eller om modstandsdygtighedsforanstaltninger.

Det følger bl.a. af CER-direktivets artikel 21, stk. 4, at medlemsstaterne skal sikre, at håndhævelsesbeføjelser kun kan udøves med forbehold af passende beskyttelsesforanstaltninger. Disse beskyttelsesforanstaltninger skal navnlig sikre, at en sådan udøvelse finder sted på en objektiv, gennemsigtig og forholdsmæssig måde, og at de berørte kritiske enheders rettigheder og legitime interesser såsom beskyttelse af forretningshemmeligheder garanteres behørigt, herunder deres ret til at blive hørt, til et forsvar og til effektive retsmidler ved en uafhængig domstol.

CER-direktivets artikel 21, stk. 4, skal læses i lyset af præambelbetragtning nr. 40, hvorefter medlemsstaterne, når de udsteder påbud, ikke bør kræve foranstaltninger, der går ud over, hvad der er nødvendigt og rimeligt for at sikre, at den pågældende kritiske enhed opfylder forpligtelserne, navnlig under hensyntagen til overtrædelsens alvor og den pågældende kritiske enheds økonomiske formåen. Mere generelt bør disse beføjelser ledsages af passende og effektive beskyttelsesforanstaltninger, der fastsættes i national ret i overensstemmelse med Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Disse beskyttelsesforanstaltninger sikres ved, at et påbud efter den foreslåede § 16 vil være omfattet af forvaltningslovens almindelige regler, herunder bestemmelserne i kapitel 3 (om vejledning og repræsentation m.v.), kapitel 5 (om partshøring), kapitel 6 (om begrundelse m.v.) og kapitel 7 (om klagevejledning). Derudover vil der være mulighed for at påklage afgørelsen i medfør af det almindelige ulovbestemte princip om administrativ rekurs, ligesom afgørelsen vil kunne indbringes for domstolene.

Det forudsættes endvidere, at de kompetente myndigheder efter henholdsvis CER-direktivet og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles sikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet) samarbejder i overensstemmelse med forudsætningerne i CER-direktivets artikel 21, stk. 5, som uddybet i præambelbetragtning nr. 40, in

UDKAST

fine. Det beskrives heri, at de kompetente myndigheder ved vurderingen af, om en kritisk enhed opfylder sine forpligtelser som fastsat i CER-direktivet, bør kunne anmode de kompetente myndigheder i henhold til NIS 2-direktivet, om at udøve deres tilsyns- og håndhævelsesbeføjelser over for en enhed i henhold til nævnte direktiv, som er identificeret som kritisk enhed i henhold til CER-direktivet. De kompetente myndigheder i henhold til CER-direktivet og de kompetente myndigheder i henhold til NIS 2-direktivet bør samarbejde og udveksle oplysninger med henblik herpå.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) indeholder ikke bestemmelser om rådgivende EU-delegationer.

Det følger af den foreslåede § 17, at kritiske enheder af særlig europæisk betydning, jf. § 4, skal give rådgivende EU-delegationer adgang til oplysninger, systemer og faciliteter, der vedrører levering af deres væsentlige tjenester, og som er nødvendige for at gennemføre den pågældende rådgivende aktivitet.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 18, stk. 7, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne sikrer, at kritiske enheder af særlig europæisk betydning giver rådgivende missioner adgang til oplysninger, systemer og faciliteter, der vedrører levering af deres væsentlige tjenester, og som er nødvendige for at gennemføre den pågældende rådgivende mission.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til CER-direktivets artikel 18, stk. 7, og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

CER-direktivets artikel 18, stk. 7, skal ses i lyset af CER-direktivets artikel 18, stk. 1 og 2, hvoraf det følger, at efter anmodning fra en medlemsstat, som har identificeret en kritisk enhed af særlig europæisk betydning, tilrettelægger Europa-Kommissionen en rådgivende mission for at vurdere de foranstaltninger, som denne kritiske enhed har truffet for at opfylde sine forpligtelser om modstandsdygtighedsforanstaltninger. Under forudsætning af at den medlemsstat, som har identificeret den pågældende kritiske enhed,

UDKAST

samtykker, kan en rådgivende mission endvidere tilrettelægges på Europa-Kommissionens initiativ eller efter anmodning fra en eller flere medlemsstater.

Det følger af CER-direktivets artikel 18, stk. 5, bl.a., at en rådgivende mission består af eksperter fra den medlemsstat, hvor den kritiske enhed af særlig europæisk betydning er beliggende, eksperter fra de medlemsstater, hvortil eller hvori den væsentlige tjeneste leveres, og repræsentanter fra Europa-Kommissionen.

Såfremt en enhed ikke giver adgang til lokaler eller infrastruktur, vil det kunne straffes med bøde i medfør af den foreslåede § 18. Den foreslåede bestemmelse indebærer således ikke, at der gives adgang til lokaler og infrastruktur uden retskendelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den foreslåede § 4.

Til § 18

Det er i Rådets direktiv 2008/114/EF af 8. december 2008 om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur og vurdering af behovet for at beskytte den bedre (EPCIP-direktivet) ikke reguleret, hvordan overtrædelser af nationale regler, der er udstedt i medfør af EPCIP-direktivet, skal sanktioneres.

Det følger af den foreslåede § 18, stk. 1, at med bøde straffes den, der; 1) overtræder § 4, stk. 2, § 5, stk. 1, 2 eller 3, § 6, stk. 1 eller 2, § 7, § 8, stk. 1, 3 eller 4 eller § 17, 2) undlader at efterkomme krav efter § 3, stk. 4, eller § 15, stk. 1, nr. 2-5, eller stk. 3, 3) undlader at efterkomme påbud efter § 16 og 4) hindrer den kompetente myndighed i at føre tilsyn efter § 15, stk. 1, nr. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse gennemfører artikel 22, 1. og 2. pkt., i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF (CER-direktivet), hvoraf følger, at medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale foranstaltninger, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Forsvarsministeriet har lagt vægt på, at der foretages en direktivnær minimumsimplementering. Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt

UDKAST

til CER-direktivets artikel 22, 1. og 2. pkt., og skal forstås og anvendes i overensstemmelse med direktivets forudsætninger.

Den fastsatte bøde skal i overensstemmelse med CER-direktivets artikel 22, 2. pkt., være effektiv, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

Det bemærkes, at manglende efterlevelse af bestemmelsen i § 15, stk. 1, nr. 2, vil kunne straffes efter både § 18, stk. 1, nr. 2 og 4. Baggrunden er, at de kompetente myndigheder efter den pågældende bestemmelse enten kan stille krav om, at enhederne foretager en audit, eller selv kan foretage en audit hos de berørte enheder. En enhed vil således efter omstændighederne kunne straffes for at undlade at efterkomme et krav fra en kompetent myndighed efter nr. 2 eller for at hindre de kompetente myndigheder i at føre tilsyn efter nr. 4.

Det følger af det foreslåede *stk. 2*, at der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges strafansvar for overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør af loven efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Det følger af det foreslåede *stk. 3*, at der i regler udstedt i medfør af loven kan fastsættes straf i form af bøde for overtrædelse af regler udstedt i medfør af loven.

Med bestemmelsen bemyndiges vedkommende minister til at fastsætte straf i form af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler, som udfærdiges i medfør af § 3, stk. 6, § 5, stk. 4, § 6, stk. 3, § 8, stk. 7, § 12 og § 13.

Til § 19

Bestemmelsen fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. marts 2025.

Det følger af artikel 26, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF, (CER-direktivet), at direktivet skal være implementeret i dansk ret senest den 17. oktober 2024 og træde i kraft senest den 18. oktober 2024. Med den foreslåede bestemmelse vil loven træde i kraft lidt over 4 måneder efter direktivets implementeringsfrist.

UDKAST

Til § 20

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Loven vil alene kunne sættes helt eller delvist i kraft for Færøerne og Grønland for så vidt angår sektorer eller delsektorer inden for retsområder, som ikke er overtagne af de grønlandske og færøske myndigheder. Det vil eksempelvis være tilfældet for luftfartsområdet.